

Executive Board

President:

Kathlyn Tran, DDS

VP in Medicine:

Myhanh Nguyen, MD

VP in Dentistry:

Long Hoang, DMD

VP in Pharmacy:

Jenny Nguyen, PharmD

Secretary General:

Theresa Truong, PharmD

Treasurer:

Heidi Tran, PharmD

Standing Committees

News & Publications:

Tung Manh Tran, MD

Art & Cultures:

Tam Nguyen, PharmD

Constitution & By Laws:

Cam Hoang, MD

Web site:

MyHanh Nguyen, MD

Hanson Nguyen, MD

Marketing:

Jenny Nguyen, PharmD

Forum Administrator:

Tai Quyen Nguyen, MD

Membership:

MyHanh Nguyen, MD

Board of Directors

Chairman:

An Duc Nguyen, MD

Vice Chairman:

Tam Nguyen, PharmD

Secretary:

Nga Vu, DMD

Members:

To Nguyen Hoang, DMD

Minh Ngoc Ng., PharmD

Thong M Tran, Pharm.D.

Mùng Một Tết Nhâm Dần Năm nay nhằm ngày February 1st 2022, Hội Y Nha Đuộc VN-Florida dự định tổ chức Đại Hội Tết vào ngày Feb 12, chỉ ăn Tết muộn Tết mười ngày, sau 2 năm trời “cắm cung” vì Đại Dịch Vũ Hán. Mọi người hăm hở đón Tết. Ai dè, gần đến ngày tổ chức thì một vài thành viên của Ban Chấp Hành Hội bị vướng Omicron, một biến thể của Virus Vũ Hán, thế là Buổi Đại Hội Mừng Tết dĩ nhiên bị đình hoãn. Cũng may là các hội viên chỉ bị “cảm cúm nhẹ”, nên qua khỏi không bị biến chứng trầm trọng gì cả. Ban Chấp Hành, thuộc thành phần Thế Hệ Thứ Hai, trẻ trung, nhanh nhẹn, tài năng và tràn đầy nhiệt huyết cũng đã hoàn tất một chương trình Đại Hội Tết Muộn vào ngày April 2nd tại nhà hàng ZAsian không huy hoàng như những năm trước Đại Dịch nhưng cũng vui tươi, sôi nổi do giới trẻ chủ động, còn thế hệ thứ hai, phần lớn trên 7 bó, tham dự lác đác vì vẫn còn e ngại tàn dư của Đại Dịch...

Tháng Tư năm nay thật đau buồn! Không phải cái buồn của chính ngày 30 tháng Tư 75, vì đã 47 năm qua rồi, cái đau tưởng đã nguôi ngoai, nhưng đã sống lại vì cái đau của Dân Ukraine. Việt Nam và Ukraine đều bị CS xâm lăng (khác ở chỗ là Miền Nam VNCH chưa phải là nước CS cũ mà bị nguyên khối CS Nga Tàu xâm lăng và Mỹ thì bỏ rơi; còn

Ukraine là nước CS cũ, bị Nga xâm lăng đòi lấy lại. VNCH bị bỏ rơi, các tướng tá lãnh đạo ôm chân Mỹ tháo chạy, bỏ mặc dân đen bị kẹt lại, trong khi Tổng Thống Volodymyr Oleksandrovych Zelensky của Ukraine (mặc dù được Mỹ đề nghị tháo chạy trước khi Nga xâm lăng, đã thẳng tay từ chối) can đảm ở lại cùng dân đen Ukraine chiến đấu chống ngoại xâm, dù biết chắc chỉ là châu chấu đá xe. Thái độ can cường đó làm nức lòng các nước CS cũ nay đã thoát khỏi gông cùm CS ra tay yểm trợ hết mình: giúp đỡ khí giới (cũ của Nga còn tồn trữ trong kho), y tế và cứu mang dân tỵ nạn Ukraine di tản qua nước họ.

Chúng ta, dân tỵ nạn VN, đau lòng vì nếu các tướng tá lãnh đạo không trốn chạy hoặc đầu hàng CS mà cương quyết ở lại cùng dân chiến đấu, với tám gương can đảm (thà chết cho quê hương) thì đâu đến nỗi bị mất nước quá dễ dàng!

TT Zelensky, chỉ là một diễn viên hài (người mình thì gọi là danh hài, nhưng những người CS thì gọi là “Thằng Hề”), cùng nhân dân tay trắng làm sao mà chống chọi lại được với từng đoàn xe tăng tiến hành vũ bão, cùng các đoàn phi cơ Mig oanh kích liên tục và đại bác tiền pháo hậu xung với hỏa tiễn tối tân? Âu Châu và Mỹ làm ngơ không giúp đỡ gì cho Ukraine vì sợ đụng chạm với Nga sẽ gây ra Thế Chiến Thứ Ba!

Ngày 24 tháng 4 năm 2022, từ Belarus từng đoàn xe tăng Nga vũ bão tràn qua biên giới tấn công khắp các thành phố lớn

(Xin xem tiếp Trang 2)

nhỏ của Ukraine. Chiến thuật dùng xe tăng tấn công với đại bác tàn phá các đồn trại quân đội Ukraine bảo vệ thành phố là chiến thuật cổ hũu mà VC do quan thầy Liên Xô dạy dỗ y chang dùng để tấn công đánh gục quân đội VNCH. Chúng ta vẫn không quên ngày 30 tháng Tư năm 1975 khi nhìn đoàn xe tăng VC tiến vào thủ đô Sài Gòn? Với chiến thuật dùng xe tăng tiến công vũ bão, làm sao mà Ukrain chống đỡ nổi?

Hệ thống internet, các đài truyền hình, phát thanh của Ukraine bị triệt hạ ngay từ những giây phút đầu tiên. Ukraine bị cô lập với thế giới bên ngoài, chỉ còn chờ ngày bị Nga thôn tính toàn diện lãnh thổ. TT Zelensky đã dùng hệ thống Twitter để cầu cứu nhà tỷ phú Elon Musk. Elon Musk hứa sẽ cho hệ thống internet ở Ukraine hoạt động lại qua hệ thống vệ tinh Starlink của ông, đồng thời đề nghị Ukraine dùng drone Bayraktar (do một kỹ sư Thổ Nhĩ Kỳ sáng chế mà Ukraine đã mua từ năm ngoài 2021) sẽ được giúp móc nối với hệ thống vệ tinh Starlink để tiêu diệt chính xác các đoàn xe tăng T 72 của Nga. Kết quả là Hệ thống internet của của Ukraine được tái sử dụng, các đoàn xe tăng tấn công của Nga bị tiêu diệt gần hết. Cuộc xâm lăng của Nga bị khựng lại. TT Zelensky đã cung kính cảm ơn nhà tỷ phú thiên tài Elon Musk. Thấy cục diện chiến trận đã thay đổi: Ukraine có thể thắng được trận chiến này, nên các cường quốc ở Tây Âu và Mỹ đã thay đổi thái độ. Zelensky tuy là diễn viên hài, nhưng có tài ăn nói thuyết phục, nên chỉ với video ông đã đọc các bài diễn văn thật tha thiết gọi đến quốc hội các nước Âu Châu, kể cả Mỹ, Nhật Bản, v.v... và cuối cùng thì cũng được các nước hứa sẽ viện trợ súng đạn và y tế. Về thiết bị y tế thì có thể đến ngay, nhưng còn đại bác hỏa tiễn súng đạn tối tân cần phải huấn luyện mới biết cách sử dụng thì phải có thời gian tính từng ngày tháng...

Còn VNCH ta, thì hồi đó bị bọn thiên tả phản chiến Mỹ và Âu Châu kết án: chỉ là lính đánh thuê, yếu hèn và ca tụng CS Bắc Việt là chính nghĩa. VNCH không được một nước nào hoặc tỷ phú nào ra tay giúp đỡ, hỗ trợ cả mà Mỹ thì bỏ rơi, mất nước là điều không thể tránh!

Đã hơn hai tháng Ukraine bị Nga xâm lược, mà Ukraine vẫn tồn tại và có triển vọng lật ngược thế cờ để đánh bại Nga và lấy lại được chủ quyền trên toàn vẹn lãnh thổ. Còn VNCH thì bao giờ mới được trở lại quê hương Tự Do yêu dấu, không còn CS?

BS Trần Mạnh Tung
TM Ban Báo Chí

1. Nỗi niềm tháng tư (BS Trần Mạnh Tung)
3. Lá Thư Chủ tịch (NS Kathlyn Trần)
3. Tinh Túc Sinh Hoạt (BS Nguyễn Mỹ Hạnh, DS Theresa Dung Trương)
6. Tạp ghi (Nguyễn Đức An)
8. Phương pháp dưỡng sinh (BS Đinh Đại Kha)
12. Nhu Cầu Tâm Linh (BS Nguyễn Tối Thiện)
17. Tôi hành nghề BS Thú Y (Nguyễn Tuấn)
21. Không phải thằng Tây (BS Đinh Đại Kha)
25. Đà Lạt, bao giờ ta trở lại (Minh Tường)
28. Mùa đông năm ấy (Nguyễn Trác Hiếu)
33. Thế cưới cạp của Putin (Xuân Sơn)
35. Guernica & Ukraine war (Hồ Văn Hiền)
37. Đối thoại về Ukraine (Nguyễn Minh Đức)
41. Câu chuyện Nga – Ukraine (Nguyễn Lê Hiếu)
44. Cuộc chiến Ukraine và VN (Ngô Trọng Vĩnh)
46. Nhìn người lại nghĩ đến ta (Savi)
50. Tung hoành với Sông Cờ Đỏ (Ngô Thế Vinh)
56. Cuộc chinh đồn của TC (Nguyễn Tiến Cảnh)
60. Một giờ sống với Chúa (Phương Tuấn)
62. Những bài ca Xuân (Ba Lãng)
65. Ứng viên (Trần Chính Trực)

Thơ:

(Huỳnh Anh Trần-Schroeder, Trang Châu, Nguyễn Minh Đức, Trần Việt Cường, Nguyễn Trác Hiếu, Trần Văn Thanh, Lưu Hải Sâm, Nguyễn Tuấn, Vinh Hò)

Thông Báo

Bản Tin do **Ban Báo Chí Hội YNDVNFL** xuất bản ba số mỗi năm vào các mùa Xuân, Hạ và Thu. Riêng mùa Đông, Ban Báo Chí sẽ xuất bản **Giai Phẩm Xuân** vào **Mùng 1 Tết Nguyên Đán**. Bài vở đóng góp xin đánh vào MS Word và gửi email, nếu viết Việt Ngữ dùng chương trình VNI, VPS hay Unicode đều được.

Điện Chỉ Tòa Soạn: tmtran1132@embarqmail.com

Tung M. Tran, MD

Lá Thư Chủ Tịch The President's Letter

Kính thưa tất cả các hội viên hội Y Nha Dược Sĩ Việt Nam, Florida,

Chúng ta đang bước vào mùa xuân; mùa của những chồi non xanh mơn mớn; mùa của ngàn hoa với muôn màu, muôn vẻ; mùa mở đầu cho một năm mới. Ban chấp hành hội Y Nha Dược VN-Florida xin gửi lời chào sức khoẻ đến tất cả hội viên và bạn bè gần xa.

Chúng ta đã có một đêm karaoke night 04/02/2022 vui và đáng nhớ. Với sự nhiệt tình tham gia của các thành viên, đêm karaoke của chúng ta đã diễn ra vô cùng sôi động. Không cần ban nhạc, không cần nhạc cụ đa năng, chúng ta vẫn có nhiều giọng ca hay, những tiết mục đặc sắc từ các thành viên và bạn bè tham gia đêm dạ hội.

Vào ngày 05/01, hội Y Nha Dược Florida sẽ tổ chức một buổi khám răng, khám mắt, đo huyết áp, đo đường trong máu, tiêm ngừa Flu hàng năm, lần này chúng ta còn có kiểm tra cột sống, kiểm tra mức độ trầm cảm, suy nhược tinh thần, chích ngừa Covid, Phế Viêm Pneumonia, Phong Đòn Gánh Tetanus vaccines, và Trình diễn Hô hấp nhân tạo CPR (Cardio Pulmonary Resustration demonstrations) cho cộng đồng người Việt ở Florida tại chùa Pháp Vũ.

Vào cuối năm nay 2022, ban chấp hành sẽ bầu ra một Liên Danh Ban Chấp Hành mới cho nhiệm kỳ 2023-2025. Một số thành viên sẽ tiếp tục hoạt động trong ban chấp hành mới, một số thành viên vì bận rộn việc riêng gia đình có thể sẽ không thể tiếp tục giữ trọng trách của mình. Nếu thành viên nào mong muốn đóng góp sức mình cho các hoạt động của hội, xin gửi email về cho hội.

Ban chấp hành kỳ vọng các hội viên tiếp tục ủng hộ, đóng góp ý kiến và hăng hái tham gia những sinh hoạt của hội Y Nha Dược trong thời gian tới.

NS Kathlyn Trần, DDS
Chủ Tịch BCH Hội YNDVN-Florida

Report by Vice President in Medicine

Our Association has been very active in 2022. In February, we hosted an art night at the Wyndham Garden hotel. Participants enjoyed a fun, relaxed evening of wine, food, and creativity. At the end of the night, each person took home a one-of-a-kind framed diamond rhinestone masterpiece and memories of a great time with newfound friends. In March, Dr. Kerry Hyman taught an outdoor yoga class at Freedom Park. Members and guests found their inner peace and balance, as well as enjoyed a deluxe Banh mi lunch. In April, we had our Dinner & Karaoke night at Z-Asian Restaurant. It was the first big gathering in over 2 years for our Association. The room was packed, the food was delicious, the singing was phenomenal, and the socialization among the members was priceless. Life felt normal again.

Our next event is the Community Health Fair on Sunday, May 01, 2022 at the Phap Vu Temple from 10am to 2pm. We will be offering dental checks, eye screens, blood pressure, blood glucose, spine checks, depression screens, Covid, shingles, pneumonia, and tetanus vaccines, and CPR demonstrations. We need volunteers to assist with the screening stations. We are expecting over 100 patients. Please spread the word to our Vietnamese Community that we will be offering these free screening services. Everyone is welcomed! Come support our community! Without supporters, like you, we would never be able to do the great work that we do, providing for and educating the community on preventive health.

For more event information and registration, please visit <https://ynd-fl.org/upcoming>.

Mỹ Hạnh Nguyễn, MD

Trước hết, ban chấp hành Hội Y Nha Dược xin gửi đến tất cả các thành viên lời chào thân ái cho một năm mới 2022 đầy hy vọng và hạnh phúc.

Mặc dù tình hình dịch bệnh vẫn còn phức tạp, ban điều hành Hội YND vẫn không ngừng tổ chức nhiều hoạt động thú vị trong 4 tháng đầu năm như sau:

1. “Diamond Rhinestone Art Craft Night” là hoạt động giải trí mở đầu cho một chuỗi các hoạt động vui chơi giải trí lành mạnh của hội. Điều thú vị của hoạt động này là người tham gia sẽ tự tay tạo ra và mang về nhà những tác phẩm tranh bằng đá yêu thích. Đây thật sự là một sân chơi mang lại cho người chơi những ư tưởng sáng tạo, một buổi tối thật vui vẻ và thư thái, và những kỷ niệm về khoảng thời gian tuyệt vời với những người bạn mới.

2. “Outdoor Yoga và Bánh mì” là hoạt động kế tiếp đã diễn ra vào cuối tháng 3. Đây là một hoạt động thể lực ngoài trời được tổ chức hàng năm nhằm mang đến một sân chơi hữu ích cho các thành viên tham gia. Ngoài việc được hướng dẫn các động tác yoga từ đơn giản cho đến phức tạp để nâng cao sức bền và sự dẻo dai cho cơ thể, người tham dự còn có cơ hội giao lưu làm quen thư giãn với nhau để tăng năng lượng sẵn sàng cho một tuần làm việc mới.

3. “Multi-Course Dinner & Karaoke Night” là hoạt động vui chơi giải trí được tổ chức rất thành công trong tháng 4 vừa qua. Đây thật sự là sự kiện được các thành viên mong chờ và hưởng ứng tích cực nhất. Qua đêm karaoke night đầy sôi động này, bạn bè xa gần lại có cơ hội gặp gỡ, vui chơi, hàn

huyền tâm sự, và có thêm nhiều kỷ niệm khó quên sau hai năm gián đoạn vì dịch bệnh.

(DS Theresa Dung Trương, TTK Hội YNDVNF)

Dear Colleagues,

Dinner & Karaoke photos from Báo Trẻ are posted online. Please enjoy!

<https://ynd-fl.org/past-events-2021-2022>

Our next event is...

Community Health Fair

Sunday, May 01, 2022 at the Pháp Vũ Temple
10am to 2pm.

We will be offering dental checks, eye screens, blood pressure, blood glucose, spine checks, depression screens, Covid, shingles, pneumonia, and tetanus vaccines, and CPR demonstrations.

We need volunteers to assist with the screening stations. We are expecting over 100 patients.

Sign up to be a volunteer here:

<https://ynd-fl.org/upcoming>.

Please spread the word to our Vietnamese Community that we will be offering these free screening services. With your help, we can provide for and educate the community on preventive health.

If your practice is accepting new patients, feel free to stop by to drop off your business cards. We will have a business cards area for visitors of the Health Fair to pick up.

The temple offers a variety of delicious food for sale. Please remember to bring cash to support the temple and your appetite.

DUES:

We have received a low number of membership dues this year. Please consider paying your 2022 dues to help our Association. Not only will you qualify for Member pricing at events, but you will help keep this organization going. We host events throughout the year with the goal of keeping our Professional Vietnamese Community together. Yes, you can still attend all our events as non-members, but without dues, our Association will not survive for many more years to come.

1 year membership is \$85

3 year membership is \$210 (\$45 savings!)

Remember membership is by calendar year. Therefore, please fill out a 2022 Membership Application and pay your 2022 Membership Dues.

<https://ynd-fl.org/application>

You can also donate to our Association anytime during the year by visiting

<https://ynd-fl.org/payment>

Membership dues and donations are tax deductible.

Thank you Everyone!

See you all at the Health Fair on May 1st!

Myhanh and Exec Board

-----THỜI GIAN-----
CHỦ NHẬT 05/01/2022
TỪ 10 GIỜ SÁNG ĐẾN 2 GIỜ CHIỀU

KHÁM SỨC KHỎE MIỄN PHÍ

DO HỘI Y NHA DƯỢC ORLANDO FLORIDA ĐẢM NHIỆM
vapdp.fl@gmail.com

- Khám răng
- Khám mắt
- Đo huyết áp
- Đo đường và mỡ trong máu
- Tâm soát bệnh trầm cảm
- Chích ngừa Covid và viêm phổi
- Hướng dẫn thực hành hồi sức tim phổi

Miễn phí cho toàn thể cộng đồng

Florida Blue, GUIDEWELL EMERGENCY DOCTORS, Kindred Hospice, PINNACLE HOME HEALTH, SHEPHERD'S HOPE, UPR ORLANDO

Địa điểm: **CHÙA PHÁP VŨ**
716 N Dean Rd., Orlando, FL 32825

-----DATE & TIME-----
SUNDAY 05/01/2022
From 10:00 am to 2:00pm

FREE HEALTH FAIR

HOSTED BY THE VIETNAMESE ASSOCIATION OF PHYSICIANS, PHARMACISTS & DENTISTS OF FLORIDA
vapdp.fl@gmail.com

- Dental checks
- Eye exams
- Blood pressure measurement
- Blood sugar and lipid measurement
- Depression screen
- Covid & Pneumonia Vaccinations
- CPR demonstrations

Free for the entire community

Florida Blue, GUIDEWELL EMERGENCY DOCTORS, Kindred Hospice, PINNACLE HOME HEALTH, SHEPHERD'S HOPE, UPR ORLANDO

Location: **PHÁP VŨ TEMPLE**
716 N Dean Rd., Orlando, FL 32825

30 tháng 4 niềm đau còn đó

I- Năm 1972, là y sĩ khế ước với Bộ Y tế, và tôi được lệnh về Tân Châu với trách nhiệm trông coi việc xây dựng Trung Khu Y tế Tân Châu-Hồng Ngự: một bệnh viện liên quận 100 giường, đa khoa.

Tân Châu thuộc tỉnh Châu Đốc, bên kia bờ Tiền giang là quận Hồng Ngự thuộc tỉnh Kiến Phong.

Bộ Y tế đi vào kế hoạch Trung khu Y tế, rất mới mẻ, với mục đích chính trị: đưa dịch vụ y tế tới gần dân để tạo ảnh hưởng chính trị, sau khi Hiệp định Ba Lê về VN kết thúc.

Quận Tân Châu có 5 xã: Vĩnh Xương (sát biên giới Miên), Long An, Châu Phú, Long Sơn và Hòa Hảo (có Thánh địa và Tổ đình Hòa Hảo).

Quận Hồng Ngự có các xã: Thường Thới, Thường Lạc, Thường Phước... là 3 xã rất kém về an ninh.

Cho tới tháng 3-1975, Trung Khu Y Tế Tân Châu - Hồng Ngự mới chỉ đạt 70% kế hoạch do Bộ Y tế đưa ra.

Về nhân sự: đây là cơ sở y tế Quân dân y phối hợp với 1 bác sĩ, 1 trung úy Trợ y, 1 nữ hộ sinh; y tá, cán bộ y tế công cộng, tổng cộng dưới 40 mạng, kể cả các trạm y tế Xã.

Về thuốc men, y dụng cụ: hoàn toàn thiếu thốn khi người Mỹ rút đi gần hết, không còn viện trợ cần thiết ở mức tối thiểu.

II- Ngay từ đầu tháng 4-1975, VC đã kéo về sát Quận và pháo kích bừa bãi vào cả trường học, chỉ cách bệnh viện và chợ 10 thước tây.

Chúng tôi đã phải làm việc 24/24, để tản thương, cứu cấp vì bệnh tràn ngập mọi khu, phòng cấp cứu...

Chiều ngày 23-4-1975, tôi được cô đỡ trực kêu xuống phòng sanh để giúp một tay đỡ đẻ cho một hài nhi sanh ngược. Còn chưa kịp mừng vì cứu được hài nhi, thì VC đã pháo ngay vào khu bảo sanh.

Tôi và cô đỡ vội bế, ôm cả hai mẹ con chạy vội xuống hầm trú ẩn đã chiến.

Khi trở lại Khu bảo sanh thì hơi oi: sản phụ, hài nhi chậm chân đã trúng đạn pháo kích thịt vãi, máu rơi cùng khắp.

Trước thảm cảnh xảy ra chỉ trong vài phút phù du, chúng tôi đã ôm nhau khóc.

Vừa khóc vừa chạy để công, ôm, bế những sản phụ, hài nhi bị thương nhưng còn hơi thở ra xe Jeep tản thương.

Khi không còn xe Jeep và tài xế, chúng tôi phải nhờ quân xa của Chi khu Tân Châu tiếp tay, di chuyển bệnh nhân về BV Tỉnh Châu Đốc...

Ngày 25-4-1975, một người bạn Hải quân có tàu từ biên giới Miên về, ghé qua Tân Châu và rủ tôi chạy ra Phú Quốc vì: "hết thuốc chữa rồi" và "bạn Thiệu Kỳ-Khiêm đã co cẳng chạy mất tiêu".

Khi anh bạn đến rủ đi, tôi không còn nước mắt để khóc cho những bệnh nhân, hài nhi xấu số, nhưng nếu tôi bỏ đi, thì ai săn sóc cho bệnh nhân, hài nhi, sản phụ còn sống sót, nằm kia...

Tôi không thể bỏ họ, và tôi đã ở lại vì đó là trách nhiệm và lương tâm của một y sĩ thời chiến.

III- Rồi ngày 30-4-1975 đã đến với lệnh đầu hàng của Dương Văn Minh.

Ngày 1-5-1975 VC đi bộ khơi khơi vào "tiếp quản" Quận không một tiếng súng kháng cự. Vì các Quan Tá Tỉnh Quận trưởng đã nạo sạch tiền trong kho và bay biến từ lâu.

Ở trong xã Châu phú, có một bảo sanh tự, do một chị cựu tá viên khu sản khoa làm chủ. Chị này đã bị tôi khiển trách vài lần vì tội phá thai cầu thả khiến chúng tôi lãnh thêm việc khó khăn.

Khi Cách Mạng thành công, thì chị ra mặt là VC nằm vùng từ lâu. Và nay Chị là chủ tịch phụ nữ Quận. Chị báo cho Công an biết: "thằng An bác sĩ Huế là CIA của Mỹ Ngụy gài lại chống phá cách mạng"

Và khuya 6-5-1975, công an đập cửa vô phòng ngủ, còng tay, bịt mắt tên CIA cho "đi họp". Ngày lao động khổ sai 8 tiếng, tối về họp hành kiểm điểm tự phê, bình bầu xuất sắc rồi cho hai chân vô còng sắt... ngủ như chết.

Ngày nào như ngày đó. Tháng này qua tháng kia. Và năm thứ hai qua, hết năm thứ ba, thì được cách mạng khoan hồng cho về đi kinh tế mới xây dựng Xã hội chủ nghĩa...

IV- Năm 1978, đi chui bể, đi tù 1 năm.

Tháng 9-1979, khi VC hốc hác vì bị đàn anh Trung Cộng dậy cho một bài học ở Cao Bắc Lang, Sơn La, Lai Châu, nên lơ là phần nào trong Nam, chúng tôi bèn nhân cơ hội mua tàu vượt biển, tới Trại tị nạn Songkhla Thái Lan, nhờ may mắn như một phép lạ.

Ở đây, làm việc tình nguyện trong Ban Y tế, tôi đã không thể cầm được nước mắt khi tiếp xúc với nạn nhân bị hải tặc Thái Lan hành xác: đảo Kokra.

Cả ông bác sĩ người Pháp thuộc Nhóm Bác sĩ Không Biên Giới (Médecins Sans Frontières) và chúng tôi đều khóc ròng khi nghe và gặp nạn nhân là những bé gái 8-9 tuổi bị hải tặc bạo hành và đang

sống một “đời thực vật (vegetative life)” vô tri, ngo ngác...

Sự thực về cái địa ngục trần gian Kokra đã được Dương Phục & Trịnh thanh Thủy kể lại sau này chỉ gói ghém 10% Sự Thật mà thôi.

Đã qua 42 Mùa Quốc Hận 30-4.

Hôm nay, tôi vẫn còn nhớ đã khóc thê thảm hai lần: lần thứ nhất cho sản phụ hài nhi khu Bảo sanh Tân Châu. Lần thứ hai: khi gặp bé gái 8 tuổi bị hải tặc Thái bạo hành.

Nếu chúng ta may mắn có được một tổng thống can đảm như Ông Levensky và tương tá dám "Chết để giữ nước" của Ukraine thì hãnh diện và hạnh phúc biết bao.

(20-4-2022)

Một Thời Nhếch Nhác

Tờ báo Trẻ, số 690, tháng 12-2021 có đi một bài phóng sự của Cô nữ ký giả Kiều Mỹ Duyên, mục Chinh Chiến Điều Linh. Đặc biệt, bài báo nói về Căn Cứ Hòa Lực # 5 của VNCH, nằm ở vùng tam biên Việt-Miên-Lào, do Liên đoàn 81 Biệt Cách Dù trấn nhậm, mà Liên đoàn trưởng là Trung tá Phan văn Huấn, y sĩ trưởng là BS Ngô thế Vinh.

Cũng trong phóng sự này tác giả còn nhắc nhở tới vài đồng nghiệp khác như: Lê thành Ý, Bùi thế Khải, Nguyễn huy Đạt, Nguyễn thúc Cường... thuộc QYV Pleiku.

Đặc biệt là trường hợp bạn Lê thành Ý (Y sĩ Biệt Động Quân) đã mở thành công để lấy một viên đạn M-79 ra khỏi chân của một chiến binh VNCH.

Đọc bài báo với nhiều chi tiết xác thực, tôi rất cảm động và thương các bạn tôi đã điều linh trong vòng lửa đạn vì lý tưởng cao độ của người Y sĩ VNCH. Từ đó, tôi nảy ra ý định viết bài ký sự, thật 100%, để ghi lại những kỷ niệm thời còn là sinh viên y khoa Đại học Saigon, hoặc Sinh viên Hiện dịch Quân Y. Những kỷ niệm các bạn có thể đã biết hoặc không biết.

I- Một Thời Nhếch Nhác trong Trường Quân Y.

Ông Cụ tôi là giáo sư Trung học Công lập Hà Nội, Thái Bình, Hưng Yên trước 20-7-1954 và Saigon, sau đó. Chúng tôi có 5 Anh chị em, sống thanh bạch vì là con nhà giáo.

Sau khi tốt nghiệp Tú Tài II, dĩ nhiên tôi phải bằng mọi cách, tự lo lấy thân: thi vào Đại học Sư phạm, Quốc gia Hành Chánh hoặc Quân Y, nếu muốn theo Y nghiệp. May mắn, tôi đỗ vào Đại học sư phạm và Quân Y. Cuối cùng chọn Quân Y theo ý kiến Bà Cụ.

Nhà ở tạm Hàng Sanh, Thị Nghè, vì còn độc thân nên bắt buộc phải vô nội trú Trường Quân Y, số 4 đường Hùng Vương Chợ Lớn; gần Trung học Petrus Ký và Chu văn An. Thứ bảy, chủ nhật được xả trại về nhà.

Tôi nhớ, năm Dự bị Y Khoa (PCB), đeo lon Thiếu tá lảng (Thượng sĩ), lương lậu vào khoảng hơn 2000 đồng tiền VNCH, đủ sống và không phải phiền hà tới Bố Mẹ nữa.

Trường Quân Y khá rộng, cổng chính gần văn phòng Bộ Chỉ Huy, thuộc đường Hùng Vương, là một khu đất rộng với nhiều dãy nhà ngang thấp, tường gạch, mái tôn cũ kỹ, chia ra nhiều phòng cho SVQY ở; và một khu đặc biệt cho các cô nữ trợ tá xã hội Quân Y nữa.

Cửa sau của Trường, mở ra đường Cộng Hòa (?), có cư xá cho Chỉ huy trưởng Trường Quân Y, hồi đó là Papa Nguyễn hữu Thư, Y sĩ Trung tá. Người được anh em SVQY rất thương vì Ông thật tốt với SVQY và lại đặc biệt Ông có cô con gái trẻ đẹp khiến nhiều cậu SVQY cứ thêm em đến nhỏ rãi ra luôn.

Chỉ cần vào sống Nội trú vài tuần, là SVQY biết hết thói hư, tật xấu của nhau. Và cũng chỉ vài tuần, trước lạ, sau quen, tôi đã có nhiều bạn thân như:

* Nguyễn thế Truyền (tự Truyền Cùi).

Tôi ở Hàng Sanh, Thị Nghè; Truyền sống với gia đình trong cư xá sĩ quan Hải quân, gần nhà thương Gralls. Ba của Truyền là công chức hồi hưu; Má của Truyền giáo dục con cái rất nghiêm, cho nên tuy học trường Pháp, nhưng Truyền rất đàng hoàng, lịch thiệp, ra về con nhà; chỉ phải cái tội rất tiểu lâm và ưa đặt tên húy cho gần như hầu hết anh em SVYK: Quân cũng như Dân Y.

Thí dụ như:

@ Trần hùng Hải: Hải Mi-Hải Mù vì cận thị nặng.

Truyền còn tặng Hải Mù câu ví von:

Trời sinh ông Tú Cát

Đất nứt Trần hùng Hải

(đúng ra là: đất nứt con bọ hung).

@ Hà khắc Nhân: Nhân già

@ Lê hồng Pháp : Pháp Ma

@ Nguyễn đình Văn: Văn thỏ

@ Lê Ánh: Ánh Rán.

@ Lê văn Trung: TinTin.

@ Lê đình Thuần: Thuần Khào.

@ Nguyễn trùng Khánh : Khánh Chử

@ Nguyễn quốc Quân: Quân Què

@ Nguyễn đan Quế: Quế Cò

@ Trần văn Tính: Tính Điền

Và những tên húy (Nick names) này đã dính chặt với khổ chủ cho tới chết.

Ở Thị Nghè, mỗi sáng sớm thứ hai, tôi đều ghé qua nhà, chở Truyền vào Trường Quân Y để chào cờ và bắt đầu tuần lễ nội trú cơm hàng, cháo chợ dài dài. Dần dần chúng tôi thân nhau và Hai Bác, Chị Lan coi tôi như người nhà. Sau 30-4-1975, Truyền qua Mỹ, và đã bỏ bạn bè ra đi vĩnh viễn vì bị ung thư họng. Nghe tin này, tôi thật sốt sa trong lòng vì nhớ và thương bạn.

Trở lại với sinh hoạt nội trú của SVQY thì đủ chuyện buồn vui lẫn lộn .

Năm thứ nhất, lãnh lương Chuẩn Ủy, năm thứ hai lương thiếu ủy hiện dịch gần 3000 đồng VNCH (1962).

Nếu sống chân chỉ hạt bột như Lê Ánh, Nguyễn đình Văn, Dương Mạnh Tài (Tài Cùi), thì của ăn của để, tiêu không hết tiền lương Quân Y. Khổ nổi, tuổi trẻ ham vui, dễ bị bạn bè lôi kéo vào những "hà tì" của "cơn vui suốt sáng, trận cười thâu đêm".

Muốn trở thành SVQY hiện dịch, phải qua một kỳ thi tuyển chọn để lấy một số có giới hạn thời, tùy theo nhu cầu của Cục Quân Y .

Thành phần dự thi và trúng tuyển, gây nhiều ngạc nhiên cho tôi. Bởi vì, trong số những bạn thi, đồ... một số là con nhà khá giả, không cần tới lương Quân Y như Truyền và tôi.

Thí dụ như cậu Nguyễn trùng Khánh: dân trường Tây, đẹp trai, học giỏi, cưỡi Lambretta thể thao Rumi đi học, phây phây chở đào Đàm đi chơi... Chưa kể cậu còn đàn giỏi hát hay nữa. Chưa hết: khi ra trường đỗ với thứ hạng khá cao, cậu tình nguyện đi Lĩnh Thủy Đánh Bộ, cùng với Hải Mù. Thường lệ: Dù, TQLC, Biệt Động quân là chỗ giành cho những bạn tốt nghiệp với thứ hạng thấp sau khi cộng điểm y khoa và hành chánh Quân y.

Thí dụ như Lê hồng Pháp (Pháp ma): cậu này là em họ Trung tướng Lê nguyên Khang (TQLC) đã du học Tân tây Lan về Canh nông, võ Quân Y với chiếc ô tô Packard cũ, và chàng biển, hiện như con ma.

Còn Lại Quốc Kỳ nữa. Cậu này là con trai cưng của Cụ Luật sư Lại Tư (nguyên Trưởng khối Quốc Hội VNCH thời TT Diệm). Đúng ra, Lại Quốc Kỳ phải là con rể của GS Trần Anh, nhưng không hiểu tại sao, chuyện tình duyên môn đăng hộ đối này đã không xảy ra.

Trong khi đó, anh em SVQY lại tá hỏa tam tinh khi Dương Mạnh Tài âm thầm, tình bơ, huân hướn dục tới đưa Người Đẹp Đài Truyền hình VN Khánh Linh về dinh, hiện nay cậu vẫn trụ ở Orlando, Florida khỏe re như con bò kéo xe.

Trở lại với vụ nội trú trong Trường Quân Y (anh em gọi là Cái Chuồng Bò).

Bộ Chỉ Huy nhà Trường, ở cổng trước, chính, đường Hùng Vương. Cư xá sĩ quan nằm phía sát đường Cộng Hòa (?). Và ở giữa là khu nội trú cho SVQY, nữ trợ tá xã hội, khoảng 10 giầy Khu A và 2 giầy Khu B, gần sân chào cờ. Nhà gạch, mái tôn cũ kỹ và thiếu tiện nghi: Bàn, tủ, giường nhà binh đều cũ kỹ, nhem nhuốc.

Dương thế Oanh (Nick name: Dương thối Om) hùng cứ một phòng, cạnh đó là phòng Hà thúc Nhơn. Rồi: Quân Què, An Cyanure, Lao Di, Nhân Già, Anh Rán, Văn thổ, trung Tin Tin loanh quanh đầu đó...

Đây là vấn nạn của SVQY nội trú :tuổi trẻ ham chơi, nhiều đam mê, trong tay có chút tiền còm là

thế nào cũng vướng mắc vào một trong vài cái hà tì Tứ Đồ Tường.

Mà cờ bạc, gái giếc là hai cái tật khó tránh khi sống chung đụng.

Quân Què, Nguyễn lê Chánh là "thân chủ" động Chị Tình.

Hà Khắc Nhân-Già là chuyên viên tổ chức: chần cạ, bài cào, xì phé tung bưng ngày đêm, được sự ưu ái tham gia của An Cyanure, Quân Què, Nguyễn văn Hiền...

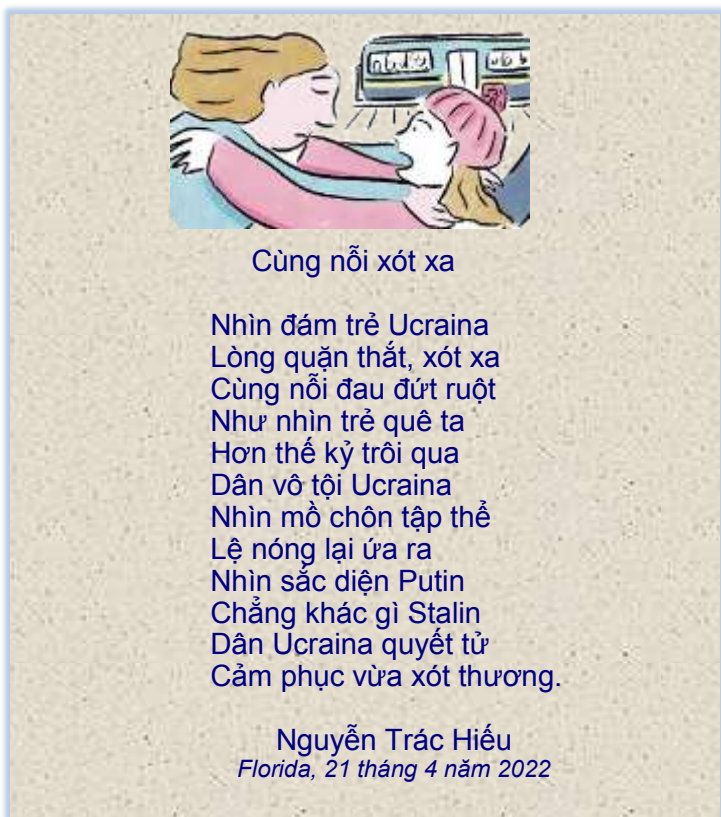
Cái dịch xì phé, bài cào có lúc đã "lây lan" ra tận phòng trực sinh viên ở Nhi đồng, Chợ Rẫy nữa.

Khi Khu Nội Trú Quân Y được giải tỏa, đa số SVQY di chuyển tới Câu Lạc Bộ Sĩ quan An Đông và tiếp tục xì phé, chần cạ, bài cào. Khi đó, có nhiều khuôn mặt nhiều nụ cười méo mó mới tham dự như Què Cò, Nguyễn văn Tặng (Nick name: Tặng Thuyền Chài).

Ồ bự: ngay phòng Nguyễn đan Quế, Tính Điền: lâu A. Ổ nhỏ: phòng Nguyễn văn Tặng - giầy B. Anh em phe ta cứ cơn vui suốt sang (Past night trận cười thâu đêm dài dài cho tới khi Nguyên Đen, Thuận Khào, Nguyễn văn Hiền theo chân Vũ Khắc Niệm đi Nhảy Dù Cố Gắng; Hải Mì, Khánh Chử làm lính Thủy đánh lộn trên bộ; Lê thành Ý Biệt Động Quân Cọp Ba Đầu Rần... khi đó mới tan hàng cố gắng. Để lại đằng sau một tàn tích cũng rắc rối không kém là vụ Múa Đoi của các thiên tài tội lỗi: Võ thành Phụng (dân y), Nguyễn văn Kính, Nguyễn văn Hiền, An Cyanure...

Vụ Nhếch Nhác này cũng gây cần lung tug xòe lăm, Xin hẹn kỳ sau.

Nguyễn Đức An
SVQY HD- Khóa 15

Cùng nỗi xót xa

Nhìn đám trẻ Ucraina
Lòng quặn thắt, xót xa
Cùng nỗi đau đứt ruột
Như nhìn trẻ quê ta
Hơn thế kỷ trôi qua
Dân vô tội Ucraina
Nhìn mồ chôn tập thể
Lệ nóng lại ứa ra
Nhìn sắc diện Putin
Chẳng khác gì Stalin
Dân Ucraina quyết tử
Cảm phục vừa xót thương.

Nguyễn Trác Hiếu
Florida, 21 tháng 4 năm 2022

Phương pháp dưỡng sinh

BS Đinh Đại Kha

Đại cương

Ngay từ thời xa xưa đã có nhiều người suy đi tính lại để tìm ra một phương cách giúp cho con người sống lâu và tránh bệnh tật. Kể từ các đạo sĩ thời tiền sử tới ngự y của các vua chúa đầy uy quyền, họ đều tận tâm tận lực nghiên cứu bí quyết trường sinh bất tử. Vậy mà theo các tài liệu ngàn xưa ghi lại thì không có một người nào đạt được kết quả như mong muốn.

Hiện nay chúng ta sống trong một khung cảnh văn minh, khoa học phát triển không ngừng, thử hỏi có cách sinh hoạt nào giúp cho con người tăng tuổi thọ và tránh bệnh tật, chứ không nói tới thuật trường sinh bất tử viển vông như thời xưa nữa. Nếu như sống lâu mà lại bệnh tật liên miên thì cũng chẳng ích lợi gì, cho nên phương cách dưỡng sinh hiện nay là tìm cách tránh các bệnh tim mạch và bệnh tiểu đường là các bệnh thông thường của tuổi già. Các vị lão niên mà không bị vướng mắc các bệnh này tất sẽ sống thọ hơn.

Trên thế giới, có rất nhiều nhóm nghiên cứu về vấn đề này. Cho tới nay có 2 nhóm nghiên cứu tại Hoa Kỳ đã đạt kết quả tốt, tìm ra một cách sinh hoạt dưỡng sinh tương đối giản dị có thể áp dụng cho đủ mọi người. Đặc biệt hơn nữa là họ đã vận động được rất đông người tham dự, áp dụng phương cách trên nhiều năm cho nên các kết quả thống kê đều có giá trị thực tế. Hai nhóm nghiên cứu này gồm có: thứ nhất là nhóm Nurses' Health Study ngay từ lúc đầu đã có hơn 70 ngàn phụ nữ tham dự và thứ nhì là nhóm Health Professional Follow-up Study gồm lối 44 ngàn nam tình nguyện viên.

Hai nhóm nghiên cứu này cùng phác họa ra một cách sinh hoạt để giữ gìn sức khỏe, chúng ta hãy gọi là "sinh hoạt lành mạnh". Sau đó họ chia đôi số tình nguyện viên để cho một nửa áp dụng "sinh hoạt lành mạnh" và số người còn lại thì sinh hoạt tùy thích. Sau hơn 6 năm theo dõi sức khỏe của 2 nhóm, tổng kết thống kê cho thấy là so với số người sinh hoạt tùy thích thì bên phía "sinh hoạt lành mạnh" ít bệnh tật hơn:

- Về bệnh tiểu đường, bớt được 90%,

- Các bệnh tim mạch, bớt được 80%.

Một loại bệnh khác cũng giảm bớt, mà còn giảm nhiều hơn dự liệu của nhóm nghiên cứu: đó là bệnh đột quỵ, bớt được 80% bên phía "sinh hoạt lành mạnh". Bệnh ung thư cũng giảm bớt chút ít, nhưng thời gian 6 năm theo dõi tương đối quá ngắn hạn đối với ung thư nên kết quả này không được kể tới trong thống kê ban đầu.

Tài liệu cập nhật: hai nhóm nghiên cứu kể trên đã liên lạc lại với các tình nguyện viên, 17 năm sau khi khởi đầu công cuộc nghiên cứu. Tuy không được nhiều người hồi âm, nhưng nói chung thì nhóm áp dụng sinh hoạt lành mạnh vẫn sống thọ hơn (nhiều người còn sống hơn) và ít bệnh hơn (kể cả ung thư) so với nhóm các tình nguyện viên sinh hoạt tùy thích.

"Sinh hoạt lành mạnh"

Cách sinh hoạt này gồm 5 thành phần:

1) **Dinh dưỡng đúng cách**

Thức ăn thường ngày, điều thứ nhất phải là khẩu phần cân bằng nghĩa là phải có đủ 5 loại bao gồm chất bột-đường (cơm, bún, bánh mì...), chất đạm (thịt, cá, trứng...), sữa, rau và trái cây. Điều kiện kế tiếp là ăn nhiều rau và trái cây đồng thời bớt 3 loại thức ăn kia. Sau nữa, phải bớt ăn các chất dầu mỡ và chất mặn là vì nếu nấu ăn theo khẩu vị thông thường của chúng ta thì luôn luôn dư các chất này so với nhu cầu của cơ thể.

Trong khẩu phần kể trên, sữa là nói về sữa động vật (bò, dê...), nếu như bạn không uống được sữa bò do cơ thể không dung nạp đường lactose khiến đau bụng (lactose intolerance) thì có thể thay thế bằng sữa đậu nành.

2) **Giữ trọng lượng cơ thể đúng mức**

Phải giữ cho cơ thể đừng bị mập, nghĩa là theo lý thuyết phải giữ cho chỉ số khối lượng cơ thể nhỏ hơn số 25. Về chỉ số này, quý vị có thể nhờ bác sĩ gia đình tính dùm cho hoặc có thể tìm trên mạng Internet. Một phương pháp giản dị hơn để tạm tính trọng lượng cơ thể đúng mức là mang chiều cao thân thể tính bằng cm trừ đi số 100. Số còn lại là trọng lượng đúng mức tính bằng Kg (áp dụng cho người lớn). Thí dụ người

cao 1 mét 60 phân thì trọng lượng đúng mức là (160 – 100) 60Kg.

Cách tìm chỉ số khối lượng cơ thể trên mạng:

Vào trang web CDC (Center for Diseases Control)

- Tìm kiếm: bmi
- Bấm nút chuột trái vào từ Metric
- Điền chiều cao và trọng lượng cơ thể trong khung thích hợp. Nên ghi nhớ là bên Anh ngữ họ dùng dấu chấm thay thế cho dấu phẩy trong các số liệu. Thí dụ chiều cao của bạn là 140cm mà họ tính đơn vị là mét, hãy điền trong khung là 1.4
- Điền xong 2 khung, bấm nút chuột trái vào từ Calculate sẽ có số bmi hiện ra

3) Vận động thân thể

Cần phải vận động tối thiểu 30 phút một ngày. Nguyên tắc chung là vận động tùy theo khả năng mỗi người vì tập quá sức lại có hại cho sức khỏe. Mọi cách vận động đều có thể áp dụng được: thể thao tài tử, thái cực quyền (tài chi), đi bộ, bơi lội, khiêu vũ... Nếu vì lý do gì mà bạn bỏ vận động một vài ngày thì cũng phải sắp đặt cho đủ tối thiểu là 3 ngày tập thể dục trong một tuần lễ. Thời gian tổng cộng tập thể dục trong một tuần lễ phải giữ tối thiểu là 3 giờ 30 phút.

4) Hạn chế uống rượu

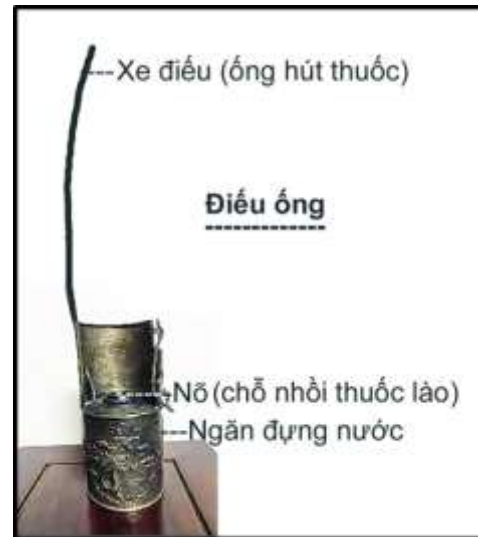
Tính chung cho những người mạnh khỏe thì số lượng rượu có thể uống tối đa trong một ngày là 30 gram cồn cho phái nam và phân nửa số lượng này cho phụ nữ. Như vậy có nghĩa là đàn bà trong một ngày có thể uống tối đa hoặc một ly nhỏ rượu mạnh, hoặc một ly trung bình rượu chát, hoặc một chai bia. Đàn ông có thể dùng gấp đôi số lượng này. Nếu đem so sánh các loại rượu thì tương đối rượu vang đỏ có ích lợi hơn chút ít cho sức khỏe vì có hiệu lực giúp biến dưỡng cholesterol. Tuy nhiên dù là rượu nào cũng phải hạn chế như đã nói trên đây.

5) Tuyệt đối không dùng thuốc lá

Phần cuối cùng của “sinh hoạt lành mạnh” là không được dùng thuốc lá dưới bất kỳ hình thức nào, dù là thuốc điếu, noặc thuốc hút bằng tẩu, thuốc lào hoặc dùng thuốc lá nhai như nhai trầu người mình gọi là thuốc xĩa, thuốc rê... Có người lại nghĩ là hút thuốc có lọc qua một lớp nước như khi dùng điếu bát, điếu ống hoặc điếu cày thì sẽ bớt độc. Thực ra điếu này không đúng vì thời gian làn khói thuốc lọc qua lớp nước chỉ có ít giây đồng hồ cho nên phần lớn các hóa chất độc hại vẫn xâm nhập vào phổi và bộ tuần hoàn của người hút thuốc.

Điếu bát

Xe điếu (ống hút thuốc)

Điếu ống

Nõ (chỗ nhồi thuốc lào)

Ngăn đựng nước

Kết luận

Nếu ta suy diễn theo những thông tin trên đây thì phải công nhận là lẽ lối sinh hoạt chung hiện nay có hại cho sức khỏe. Vì vậy bí quyết dưỡng sinh nay đã có sẵn, ta phải chủ động thay đổi cách sống theo phác đồ sau đây:

1) **Dinh dưỡng.** Hiện nay, khẩu phần thông thường của chúng ta dư chất đạm (thịt, cá, hải sản...) mà thiếu rau, trái cây. Phải sửa đổi lại, bớt chất đạm và thêm rau, trái cây cho khẩu phần được hợp lý hơn. Trong khẩu phần cân bằng có kể tới sữa, nhưng nếu bạn không uống sữa bò được (đau bụng) thì có thể thay thế bằng sữa đậu nành. Các chất béo dù là mỡ động vật (kể cả bơ và phô-mai) hay dầu thực vật đều phải hạn chế. Nói một cách đơn giản thì khẩu phần hàng ngày không được dùng hơn 30 phân khối (6 muỗng cà-phê) chất béo, tính chung cả dầu mỡ dùng chiên, sào, trộn sà-lách, có sẵn trong sữa, trong mì ăn liền, trong bánh ngọt... Các chất mặn cũng cần hạn chế là vì khẩu phần trung bình của người Việt chứa tới 3 hay 4 lần lượng Nat-ri (muối, nước mắm, nước tương, bột ngọt) cần thiết cho nhu cầu cơ thể.

2) **Trọng lượng cơ thể.** Cần giữ trọng lượng cơ thể trung bình. Cách tính trọng lượng trung bình: xin coi trong các phần trên bài này. Người mập cần phối hợp bớt ăn và tăng vận động để đạt trọng lượng cơ thể trung bình. Ngoài ra, người mập cũng cần bớt ăn các chất bột-đường (cơm, bún, phở, mì, bánh mì...) vì ăn dư chất bột-đường là một nguyên nhân của bệnh tiểu đường loại 2.

3) **Thể dục.** Kiên trì vận động thường xuyên cũng là một điều khó thực hành vì dễ bị nhàm chán. Vậy cho nên chúng ta nên tìm một thứ thể thao hay thể dục mình ưa thích để có thể tiếp tục lâu dài (bơi lội, khiêu vũ, đi bộ...). Vận động cơ thể cần phải đều hòa, nghĩa là ít nhất cũng phải tập thể dục 3 ngày trong 1 tuần. Thể dục nhẹ như đi bộ, đi xe đạp chậm chậm cũng đủ ích lợi cho sức khỏe. Cho nên thí dụ như đánh quần vợt tuần lễ một lần không ích

lợi bằng đi bộ 4 ngày một tuần. Tổng cộng thời gian vận động mỗi tuần phải từ 3 tiếng rưỡi trở lên.

4) **Rượu.** Đã từ lâu, nhậu nhẹt gần như thành một truyền thống của dân Việt. Chúng ta cần từ bỏ thói xấu tác hại sức khỏe này, càng sớm càng tốt. Tuy không có thống kê chi tiết, nhưng số bệnh nhân bị sơ gan (cả nam lẫn nữ) cần điều trị, hiện nay mỗi năm mỗi tăng nhiều. Xin nhắc lại giới hạn cho nam giới là hai chai bia một ngày (hoặc số lượng tương đương các thứ rượu khác) và cho nữ giới là một nửa lượng rượu này mà thôi.

Có người tin rằng mỗi ngày uống một ly rượu vang đỏ sẽ có lợi cho sức khỏe vì rượu này giúp sự biến dưỡng cholesterol. Thực ra, rượu vang đỏ ảnh hưởng rất ít trong sự biến dưỡng cholesterol. Nếu bạn bị dư cholesterol trong máu thì cần trị liệu theo chỉ dẫn của bác sĩ. Uống rượu để tự chữa bệnh thì đúng là lợi bất cập hại. Hơn nữa kể từ năm 2014, khoa học còn chứng minh được là rượu có khả năng gây ung thư. Vì vậy cho nên tránh uống rượu là điều hợp lý.

5) **Thuốc lá.** Đối với mọi loại sản phẩm do cây thuốc lá chế biến ra thì không có giới hạn nào gọi được là an toàn, cho nên tuyệt đối không được sử dụng. Ngoài những bệnh tim mạch, đột quỵ và tiểu đường, thuốc lá còn là nguyên nhân bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, dẫn phổi và ung thư phổi. Ý tưởng hút thuốc lờ lợc qua một lớp nước cho bớt độc hại là một điều sai lầm hoàn toàn vì thời gian khói thuốc tiếp xúc với nước rất ngắn (ít giây đồng hồ), chỉ đủ giữ lại một vài phần trăm các chất độc mà thôi.

Nói tóm lại, bí quyết để sống khỏe và sống lâu đã được khoa học nghiên cứu rõ ràng, chúng ta chỉ cần đem áp dụng cho chính bản thân. Tất nhiên việc gì cần tuân thủ thường xuyên cũng dễ gây nhàm chán, bẽ bề, nhưng khi làm theo đúng rồi sẽ có phần thưởng vô giá là sức khỏe lâu dài và tinh thần thoải mái. Cũng xin lưu ý bà con là lẽ lối sinh hoạt này càng áp dụng sớm càng tốt, giới thanh niên không nên để đến tuổi già mới bắt đầu lo dưỡng sinh.

Đối chiếu danh từ y học Việt-Anh

Sinh hoạt lành mạnh	Healthy lifestyle
Dinh dưỡng đúng cách	Appropriate nutrition
Khẩu phần cân bằng	Balanced diet
Trọng lượng cơ thể tối ưu	Optimum body weight
Chỉ số khối lượng cơ thể	Body mass index
Vận động thân thể	Exercises
Thể dục	Physical exercises
Thể thao tài tử	Non-professional sports
Không dung nạp đường lactose	Lactose intolerance

BS Đinh Đại Kha

TÌNH XUÂN

Ồi đẹp quá mênh mông hương vị TẾT
 Đẹp ý trời, đẹp tình khúc nhân gian
 Én tung bay uốn lượn khúc ca ngàn
 Hoa nở rộ rộn ràng trong mắt biếc
 Ta chợt thấy tình xuân sao tha thiết
 Viết đôi lời ca ngợi đất hồi sinh
 Xuân tỏa ngời chói rạng ánh bình minh
 Lòng nhân thế đón xuân sang mở hội

Trần Văn Thanh

ĐỜI MỚI

Ngày xưa viết bằng bút lông
 Thế kỷ hăm một bằng công-piu-tơ (computer)
 Nhu cầu tin tức căn cơ
 Vào in-tơ-nét ta rờ có ngay
 Sách vở nay đã lỗi ngày
 Google ta hỏi, có ngay lời bàn
 I-phone , I-pad ta mang
 Laptop, desktop mọi đàng mọi nơi
 Văn nghệ, giải trí đón mời
 You tube , Netflix người người thăm quan
 Phim bộ, phim chiếu rộn ràng
 Kara(o)kê đó hát vang cửa nhà
 Đi xe thì có Tesla
 Trang bị điện tử chẳng hà nhúng tay
 Vài chục năm nữa tới đây
 Du hành sao hỏa chỉ ngày ngắn thôi
 Phương tiện liên lạc dễ rồi
 Viber, facebook ta thời lớt (load) lên
 Tiktok, facetime kèm thêm
 Tweeter, cùng text để nếm cuộc đời
 Tiến bộ nhanh quá người ơi
 Theo sao cho kịp thì đời mới xuân.

Trần Chính Trực

Tâm linh hợp thành bởi chữ *Tâm* bao gồm ý nghĩa là tâm thức, tâm ý, tâm hồn, ý thức, tâm tư, tâm tưởng, tâm thần, tâm lực, tâm trạng, những chữ này thể hiện tất cả những khía cạnh và năng lực tiềm ẩn của tâm mà tôi sẽ giải thích bên dưới, và chữ *Linh* bao gồm ý nghĩa là *linh thiêng, linh hồn, thần linh, linh diệu, linh nghiệm, tinh tinh...* Tổng hợp lại chữ Tâm Linh bao trùm hai thế giới: hiện tiền của con người với tất cả đời sống tinh thần nội tại như ý nghĩ, tình cảm, cảm xúc... và thế giới vô hình, trừu tượng, thiêng liêng mà trong đó có một giá trị cao cả, trong sạch, thiện lành để con người có thể đặt niềm tin, niềm hy vọng vươn lên; hay niềm kính sợ để răn đe kiểm tỏa. Nó nối kết giữa hai thế giới hữu hình và vô hình để làm an lòng con người là cuộc sống của mình không đến nỗi bị giới hạn trong thời gian ngắn ngủi của cuộc đời trăm năm hay bị giới hạn trong những khả năng hạn hẹp của mắt, tai, mũi, lưỡi, thân. Nó có tác dụng nối kết chặt chẽ và bền bỉ một cộng đồng nhân loại cùng dựa trên căn bản của niềm tin ấy.

Tại sao nhận thức của con người rất giới hạn? Bởi vì có những thực tại mà con người không nắm bắt được như những thực tại ngoại-cảm-giác (extrasensoriel) vì giác quan con người rất yếu, có khi thua cả loài vật như khứu giác thua loài chó, thị giác thua loài chim ăn đêm, xúc giác thua loài dơi; do đó trong trận Tsunami năm 2004, người ta tìm thấy rất ít xác thú vật bị chết vì chúng đã chạy trốn hết cả lên rặng núi, do cảm nhận được hiểm nguy bằng chính giác quan của chúng, trong khi loài người bị chết hơn 250.000 người. Lại nữa có những thực tại tâm linh xuất thần (réalité extraneuronale) xảy ra ngoài tầm hiểu biết bình thường như những trải nghiệm của những vị chứng đắc thiên, chứng đạo quả hay những kinh nghiệm của những người bệnh được khỏi tê liệt nhờ cầu nguyện và uống nước thánh ở Lourdes hay những thiên khải của những vị đã gặp được thiên chúa, của 3 em bé phát hiện Đức Mẹ ở Fatima...

Đứng trước vũ trụ bao la và cuộc đời con người ngắn ngủi làm cho chúng ta phải suy nghĩ: «cuộc đời có ý nghĩa gì chẳng, mục đích của nó là gì? Từ đâu ta đến đây? và ta sẽ đi về đâu sau khi chết». Từ đó ý niệm về tâm linh nảy sinh và nhu cầu tâm linh thúc đẩy con người đi tìm hiểu để trả lời những câu hỏi trên. Đứng trước cái chết, con người sợ hãi cho chính mình vì không muốn bị tiêu hủy thành tro bụi và thương tiếc cho người thân không muốn cho họ đi mất biệt ở đâu đâu, muốn níu kéo họ vào một thế giới gần gũi đâu đó mà mình có thể đi lại để gặp gỡ qua trung gian những nhà ngoại cảm. Hơn nữa vì khả năng và hiểu biết của con người rất giới hạn nên con người muốn nương tựa vào một năng lực mà mình nghĩ là cao cả và sáng suốt hơn mình như Phật Trời hay thần thánh chẳng hạn.

Đứng trước những nỗi khó khăn nan giải của cuộc sống hay những tật bệnh ngặt nghèo, con người cần đến một niềm an ủi, một đức tin giải cứu như những người vượt biển gặp bão tố nhờ cầu nguyện Phật Bà Quan Âm mà tai qua nạn khỏi, ngay cả những người ngoại đạo cũng chứng kiến sự xuất hiện của Phật Bà.

Trong đời sống bình thường tâm thức con người có hai mức độ: phần nổi là **ý thức** mà chúng ta có thể hay biết, ghi nhận và phần chìm là **tiềm thức** và **vô thức**.

Phần nổi bao gồm 4 khía cạnh có thể dùng để định nghĩa ý thức.

- Cảm tính: là những rung động mà chúng ta cảm nhận được qua 5 giác quan: ánh sáng, âm thanh, mùi hương, ngũ vị, thân xúc bao gồm cả tình cảm và cảm xúc của con người.

- Tri giác: là sự diễn dịch các cảm giác thành ý nghĩa và tên gọi, như khi ta nhìn một đóa hoa ta biết là hoa hồng, hoa cúc hay hoa lan một cách không lẫn lộn trong đó bao gồm cả trí nhớ, tưởng tượng.

- Tâm hành: là những hành động của tâm qua ý nghĩ, lời nói, ý định, ước muốn...

- Lực thức: thấy nghe, ngửi, nếm, đụng, hay biết.

Bốn khía cạnh này là đặc điểm của ý thức được hình thành nhờ sự làm việc ẩn tàng của tiềm thức mà chúng ta không hay biết. Ngoài những công việc này tâm thức con người còn làm được những phần sự sau:

- * ghi nhớ, hồi tưởng và tưởng tượng.
- * kiểm soát tư tưởng, lời nói và hành động.
- * làm việc tự động không cần suy nghĩ nhờ bất chước và luyện tập thành phản xạ, thói quen.
- * tập trung tư tưởng trên một đối tượng nhờ sự định tâm.
- * nhận diện được chính mình hoặc tư tưởng của mình.
- * buông xả, chuyển hướng tâm.
- * khả năng tin tưởng, giao tiếp, cảm thông.
- * khả năng tình cảm như thương yêu, ghét hận, hoặc khả năng rung cảm, xúc động: vui buồn, tức giận, sợ hãi, lo âu.

Khả năng tâm linh của con người còn có những thực tại xuất thần, và xảy ra ngoài tầm hiểu biết bình thường mà khoa học chứng nhận là có thật và ngày càng quan tâm nghiên cứu để tìm hiểu giải thích. Một số nhà khoa học (như BS J.J. Charbonnier, chuyên nghiên cứu các hiện tượng chết tạm thời, Ian Stevenson, Dean Radin, Pim Van Lommel...) chia tâm thức làm 2 loại: loại tùy thuộc vào óc não gọi là **tâm thức phân tách của não bộ** (C.A.C: conscience analytique cérébrale) làm công việc suy nghĩ, ghi nhớ, nhận thức và loại không thuộc não bộ gọi là **tâm thức xuất thần** (CIE conscience intuitive extraneuronale). Hai loại này tương tác với nhau: cái này làm việc thì cái kia ngưng hoạt động. Ta có thể kể những việc làm của loại tâm thức này như sau:

1/ Thần giao cách cảm (télépathie) là sự liên lạc giữa 2 sinh vật sống, người với người hay người với thú, không qua lời nói hay các giác quan, «tâm truyền tâm một cách trực tiếp», như các thiền sư truyền dạy cho đệ tử, hay Đức Phật nói chuyện với các thú vật (sử tích nhà triệu phú đầu thai làm con chó).

2/ Ngoại cảm (médiurnité) là sự liên lạc giữa những nhà ngoại cảm, hay ông đồng bà cốt, với linh thức những người đã mất. Tôi không dùng chữ linh hồn vì chữ này có vẻ trường cửu không thay đổi không phù hợp với sự thật. Bác sĩ J.J. Charbonnier thuật lại trường hợp bà Geneviève Delpech, vợ của ca sĩ Pháp Michel Delpech mất ngày 2/1/2016. Bà là một nhà ngoại cảm nổi tiếng đã từng hợp tác với cảnh sát để điều tra những cuộc ám sát và truy tìm các xác chết. Ở VN có bà Phan thị Bích Hằng đã giúp biết bao gia đình tìm được mồ chôn của các chiến sĩ vô danh chết trong chiến tranh tàn khốc Quốc-Cộng vừa qua.

3/ Hiện tượng ma nhập (possession)

Theo vũ trụ quan của Đạo Phật, trong cõi Dục giới có 4 cõi xấu mà con người sau khi chết có thể đọa vào là: A-Tu-La, Ngạ quỷ, Thú vật và Địa ngục.

- A-tu-la là loài thần dữ, quyền lực có thể ngang hàng với Chư thiên, họ sống luôn luôn với tâm trạng tức giận, ganh ghét và luôn tìm cách gây chiến tranh, giết chóc.

- Ngạ quỷ là loài ma đói luôn luôn sống trong tình trạng đói khát. Kiếp trước sống trong tham lam, cướp của, bóc lột kẻ khác hay hối tiếc vì những sự bố thí của mình.

Những người thường sống với tâm trạng thù hận có thể dễ bị loài A-tu-la nhập vào để xúi giục trả thù. BS JJ Charbonnier kể trường hợp: vào mùa đông 2013 một thanh niên trẻ tuổi lái chiếc xe 4x4, xông vào chợ Noël và làm bị thương nhiều người. Khi cảnh sát hỏi cung anh khai rằng «tôi nghe bên tai một giọng nói biểu "tông vào đám đông, tông vào đám đông", thế là tôi làm theo».

Tôi chứng kiến vụ trả thù của một «vong hồn» với hai người con gái một «thầy Pháp». Ở Paris có một vị sư rất nổi tiếng về trừ ma. Gia đình nào có người bị ma nhập, đưa vào chùa cho sư giải trừ. Tình cờ một hôm vào chùa tôi gặp một cô gái trẻ tuổi, ngồi củ rú trong một góc chùa và hai tay đang cầm 2 cây kim đan, móc qua móc lại để đan áo. Sư kể là cô này đang bị ma nhập, mỗi lần như thế phải bỏ học vì như người mất trí. Khi ma xuất ra thì cô trở lại bình thường và đi học trở lại. Nhưng con ma này quái ác, muốn trả thù cha cô đã hành hạ bức bách nó, nên nó lại nhập vào cô chị, cứ như thế hai chị em cứ phải bỏ học.

Nhờ sự tụng kinh paritta là những bài kinh có sức mạnh phi thường mà hai cô đã thoát cảnh ma nhập và đã tốt nghiệp đại học.

4/ Thần nhãn, Thiên lý nhãn (vision à distance): tác giả cuốn sách «Những phép lạ của tâm thức» Bertrand Méheust có kể lại ở thế kỷ XIX, ở Paris có một thanh niên tên Alexis Didier nổi tiếng thế giới và làm kinh ngạc vua chúa ở Âu Châu với tài đọc được tư tưởng người khác, nhìn thấy xuyên qua 4 lớp vải bịt mắt, thấy được cảnh ở cách xa nghìn dặm, tiên đoán các biến cố... Tác giả kết luận là trường hợp của Alexis Didier là một điều khó hiểu.

5/ Tiên tri (prémonition, prophétie): Có những người có khả năng tiên tri, đoán được những biến cố sẽ xảy ra trong tương lai. Việc này xảy ra như một cảnh chớp nhoáng hiện ra, một cảm tưởng là sẽ có chuyện gì đó sẽ xảy ra. Có người lại có khả năng nhớ lại tiền kiếp, nhất là các trẻ em khoảng 2-6 tuổi khi đã có đủ ngôn ngữ phát biểu. Nhưng khi lớn lên các em lại quên hết.

6/ Di chuyển đồ vật, biến hóa vật chất bằng tâm thức (psychokinèse)

Sự kiện được hiểu là tâm thức con người có thể ảnh hưởng đến vật chất, một cách cố ý hay vô tình, mà không sử dụng đến những cơ chế hay năng lượng cổ điển. Nó có thể gây ra những chuyển động đồ đạc hay biến đổi tính chất lý hóa của vật chất. Vào thập niên 70 ở Mỹ có diễn viên truyền hình Uri Geller nổi tiếng thế giới nhờ những màn làm bẻ

cong các chìa khóa, muông, sửa chữa các đồng hồ bị hư bể, đọc tư tưởng khán giả. Những màn trình diễn được trực tiếp truyền hình có sự kiểm chứng của những nhà ảo thuật chuyên nghiệp; họ phải chứng nhận là không có giả mạo như các trò ảo thuật.

7/ Sự xuất hồn (sortie du corps)

Hiện tượng xuất hồn thường được nói đến bởi các bác sĩ hồi sinh cấp cứu đã sẵn sàng cho các bệnh nhân từng bị «chết một thời gian rồi sống lại». Những trường hợp gọi là «chết tạm thời» hay «kinh nghiệm cận tử».

- Luận án tiến sĩ y khoa của BS François Lallier, đệ trình ngày 15/12/2014 tại đại học YK Reims trình bày 118 trường hợp hồi sinh vì tim ngưng đập. Mười tám bệnh nhân trong số đó (15,3%) đã trải nghiệm trạng thái «Tâm thức xuất thần» (sự xuất hồn) nghĩa là tâm thức không tùy thuộc não bộ theo đúng tiêu chuẩn Greyson. (để loại bỏ những trường hợp bệnh lý như ảo tưởng, hallucination)

- GS Sam Parnia, trưởng nhóm nghiên cứu về hồi sinh thuộc đại học New York, đưa ra trường hợp 101 bệnh nhân được hồi sinh vì tim ngưng đập. Chín trong số đó đã trải nghiệm «Tâm thức xuất thần».

- Năm 2001 BS Pim van Lommel, trình bày trên báo Lancet, vol 358, 344 trường hợp hồi sinh tương tự với tỉ số 12% trải nghiệm «Tâm thức xuất thần»

Các bác sĩ đưa ra những nghiên cứu trên nhằm đi đến một kết luận chung là: chắc chắn không thể nào «Tâm thức do não bộ điều chế ra» như trước nay các nhà khoa học vẫn nghĩ theo quan điểm Duy vật. Quan niệm này đã lỗi thời, với họ não bộ trong trường hợp xuất hồn, là một cơ quan chỉ thu nhận và chuyển tiếp những thông tin ngoại-thần-kinh (extraneuronale) những thông tin này được xem là «trực giác» không tùy thuộc não bộ vì lúc đó bộ não không còn làm việc.

Sau luận án của BS François Lallier vài tháng, BS Pim van Lommel cho ra một quyển sách (...) giải thích rõ hơn ý niệm này dựa trên những dữ kiện của vật lý lượng tử. Họ đều nhấn mạnh là 30 giây sau khi tim ngưng đập thì Điện não đồ sẽ bằng phẳng và không thể có một nhận thức nào sinh ra từ não bộ cả, chỉ có linh thức trực giác ngoại thần kinh mới quan sát theo dõi những sự việc xảy ra chung quanh xác chết đang nằm đó và đang được cấp cứu hồi sinh ra sao.

Tại Canada trước đây có thiền sư Lương sĩ Hằng (tục gọi ông Tám), dạy phương pháp «thiền xuất hồn» một thời nổi tiếng, trí thức theo rất đông.

Trong Phật giáo có nói đến pháp Thiền vô sắc, nếu ai đạt tới mức độ «Không Vô Biên Xứ» thì tâm thức không còn lệ thuộc Không-thời-gian và vật chất nữa.

Để bảo vệ luận án của BS F. Lallier, thầy chỉ đạo luận án của ông, BS JJ Charbonnier đưa ra những giả thuyết:

- có 2 hai loại tâm thức, một gọi là Tâm thức phân tách thuộc não bộ (CAC: conscience analytique

cérébrale) hoạt động nhờ những bộ phận và tế bào của não bộ: phân tách, lý giải các thông tin đến từ các giác quan, ghi nhớ, suy nghĩ.../ một gọi là Tâm thức trực-giác ngoại-thần-kinh (CIE: conscience intuitive extraneuronale) không tùy thuộc não bộ, không tùy thuộc không-thời gian, không tùy thuộc vật chất, hoạt động theo nguyên tắc của vật lý lượng tử (physique quantique).

- «Tâm thức xuất thần» (CIE) này lấy thông tin từ người đã chết (như nhà ngoại cảm) hoặc từ sinh vật sống (hiện tượng thần giao cách cảm), từ chư thiên (sự thiên khai), từ Ý-thức-trường vũ trụ (như nhớ lại tiền kiếp) hoặc từ Trường-thông-tin vũ trụ (như sự tiên tri)...

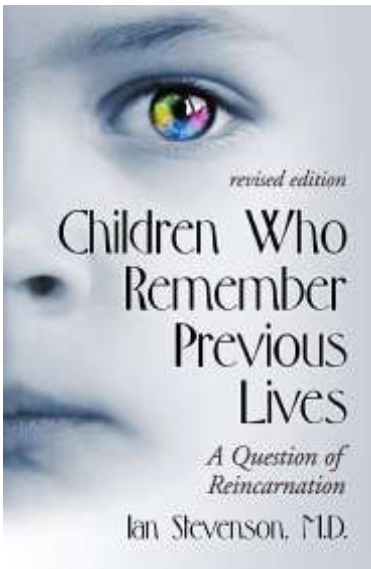
- Hai loại tâm thức này tương tác với nhau, cái này hoạt động thì cái kia bị ức chế không làm việc và ngược lại.

8/ Sự Tái sanh (transmigration)

Phật giáo và Ấn Độ giáo coi sự tái sanh là một sự thật hiển nhiên. Kinh điển Phật giáo có ghi nhiều chứng tích về sự tái sanh: trong đêm thành đạo, vào canh một Bồ Tát chứng Túc Mạng Minh, thấy được tiền kiếp của mình từ một, hai, ba kiếp cho tới trăm ngàn, vô lượng kiếp...Đến canh hai, ngài chứng Thiên-Nhân-Minh thấy được chúng sanh chết đi, sinh lại trong 6 nẻo luân hồi do nghiệp quả của những hành động từ những kiếp trước như thế nào (kinh Đại Saccaka, TB.36). Trong đời sống thường ngày, mỗi lần có ai chết, các đệ tử hay hỏi Phật người chết đã tái sanh cảnh giới nào, Đức Phật đều trả lời rành mạch... Trong các thánh đệ tử Phật có ngài Anuruddha (A-Nậu-Lâu-Đà, cũng đấng Thiên-Nhân-Thông trước khi đắc quả thánh A-La-Hán). Ngài có thể theo dõi thần thức của người vừa chết để biết đi tái sanh ở đâu.

Sự tái sanh được tìm thấy trong lịch sử nhân loại từ ngàn xưa trong nhiều nền văn hóa khác nhau: Ai Cập, Hy Lạp, La Mã, Celtes, Cathares. Nó cũng có dấu tích ở các bộ lạc da đỏ ở Bắc Mỹ, ở dân Tlingits của Alaska, hay ở người Aztecs, Mayas, Incas (Trung và Nam Mỹ), ở những bộ lạc ở Phi Châu, Úc Châu và giống dân Druzes ở Liban... Nhiều nhân vật nổi tiếng trên thế giới tin ở tiền kiếp và sự tái sanh như Pythagore, Platon, Plotin, Origène, Kant, Fichte, Schopenhauer...

Giáo sư tâm-thần-học Ian Stevenson (1918-2007) thuộc đại học Virginie Mỹ, đã bỏ cả cuộc đời để

nghiên cứu về hiện tượng này, đoạt giải thưởng William James năm 1960 của Hội Nghiên cứu Tâm lý học Hoa Kỳ, đã đúc kết hơn 2600 trường hợp tái sinh ở khắp nơi trên thế giới và viết hàng chục cuốn sách về tái sinh.

Phương pháp nghiên cứu của ông rất khoa học và ngày càng chính xác hơn. Lúc đầu có tính cách như một cuộc điều tra của cảnh sát. Nơi nào có

một trẻ em thuật lại về tiền kiếp của mình, ông đến tận nơi hoặc gọi 2 phái đoàn điều tra làm việc độc lập nhau: một đến nơi em bé hiện sinh sống. Phái đoàn kia được gọi đến nơi mà em bé nói là đã sống trong tiền kiếp. Họ thu thập tất cả dữ kiện về lý lịch, hoàn cảnh sống, lời khai của các thân nhân, những hiện vật mà em bé đã mô tả... Sau đó hai phái đoàn họp nhau lại để đối chiếu các dữ kiện. Họ thấy là lời nói của em bé rất đúng với sự thật của cuộc sống trong tiền kiếp của em.

Về sau ông tiến gần tới sự thật hơn: phái đoàn thứ hai vào hẳn bệnh viện nghiên cứu trên các hồ sơ bệnh lý của người đã chết ở kiếp trước, đã được chăm sóc hay giải phẫu ra sao, và hiện nay vẫn còn để lại những vết sẹo trên thân thể của kẻ được tái sinh, tương quan như thế nào với những vết thương của người ở tiền kiếp. Ông đã nhấn mạnh nhiều lần là những nghiên cứu của ông đã giúp đưa ra ánh sáng những dữ kiện gợi ý sự Tái sinh. Khi có người hỏi ông có tin sự tái sinh không? Ông trả lời «điều tôi tin là tất cả những trường hợp mà chúng ta biết đến hiện nay về sự Tái sinh, đối với tôi, là sự giảng giải thích đáng nhất được tìm thấy. Có nhiều sự kiện ấn tượng (đáng kể) được ghi nhận và ngày càng trở nên vững chắc hơn. Những kẻ duy lý, nếu họ muốn, có thể tin sự tái sinh dựa trên những dữ kiện có thật thôi».

Còn nhiều hiện tượng Tâm linh khác không được kể ra, vì con người chưa hiểu hết tất cả những khía cạnh tâm thức của mình: khía cạnh thuộc dục giới, sắc giới hoặc vô-sắc-giới; con người có thể "ngẫu nhiên" hoặc do luyện tập phát triển một hoặc nhiều chiều kích khác nhau như vật thể, khí lực, cảm tính, tinh thần hay tâm linh, ở mỗi chiều kích có một tác dụng có thể đưa tới một kết quả bất ngờ. Khi con người đã đạt được một trạng thái tâm phi thường, cũng như được cuốn hút vào một ước vọng siêu phàm tương ứng thì đó là một nhu cầu tâm linh cần thiết không thể bỏ qua vậy.

BS NGUYỄN TỐI THIÊN

cùng trang sử chống quân xâm lược

Đất nước Việt Nam và Ukraine
Non sông gấm vóc người hiền lành.
Rừng bạch dương muôn đời đứng thẳng
Lũy tre làng vạn kiếp vẫn xanh.
Đất nước Việt Nam và Ukraine
Ngàn dặm xa xăm tình lại gần.
Cùng trang sử thiên thu sầu hận
Tím ruột bầm gan khổ vạn lần.
Cùng kẻ thù truyền kiếp tham lam
Cùng láng giềng bạo ngược hung tàn.
"Như hà nghịch lỗ lai xâm phạm" (1)
Ngàn năm còn vọng khắp giang san.
"Chết quyết không chịu thân nô lệ (2)
Nơi có hương thân yêu mong chờ(3)"
Cùng trang sử chống quân xâm lược
Vì tự do quyền sống đôi bờ.

Vinh Hồ

(Mar, 22, 2022)

(1) Như hà nghịch lỗ lai xâm phạm,
Nhữ đẳng hành khan thủ bại hư.

(Thơ Lý Thường Kiệt)

Cớ sao lũ giặc sang xâm phạm

Chúng bay sẽ bị đánh tơi bời.

(Trần Trọng Kim dịch)

(2) Dù ta có chết quyết không chịu thân nô lệ.

(3) Là nơi có hương thân yêu mong chờ.

Hai câu trên trích từ bài hát "Quê hương" dân ca Ukraina:

Lời Việt: Phạm Tuyên (dịch từ bản tiếng Trung)

Sáng tác bởi nhà thơ / họa sĩ Ukraina - Taras Shepchenko (1814-1861) sáng tác vào những năm 1840.

UKRAINE, MY LAND

UKRAINE my land,
A beautiful sight to my newborn eye
Framing my parents smiles of delight;
Lifelong, on sea, on land,
You sing in all the fibers of my soul,
The joy and grace of its people,
Their courage in adversities,
Their appreciation of the land wonders,
Summers of abundance, autumns of harvest,
Springs of renewal, winters of rest,
The warmth of the hearth, the coziness of the home.

The treasures you offer in happy times,
The sacrifices you require in trying times,
Your kindness, your hardships,
I take it all, ever and ever,
As you are my beloved homeland,
Cradle of my generation, home of my ancestors.

Ukraine, land of bountiful generosity,
I laugh with you the joy of existence,
I cry with you the tears of penitence,
But through all your ups and downs, of happiness,
of pain,
A kingdom of sunlight in my soul forever you reign,
Land of freedom, home of bravery.

Now that your existence is in peril,
Gun in my hand, resilience in my heart,
I fight for our families, our people,
Dignified values, natural beauties, spirit and soul.
I fight for every step of love and freedom,
So, rivers can still run their peaceful flows,
Amidst your golden fields of wheat and sunflowers,
Bordered by sunny porches and happy homes,
I fight for the air we breathe, the fragrance of our homes and hearth,
So, babies can still be born, so children can still grow up,
Flying our blue-yellow flag in the deep sky up and

up,
Smiles on their faces, songs in their heart.

So, God of Benevolence, Deity of Providence,
My hearty and humble prayers ascend your way.
In this time of overwhelming challenges, trials,
tribulations,
Sorrow, dismay,
Please grant us, my country fellows, friends and families,
Soldiers and civilians alike,
The faith in things good and right,
The light of hope, the torch of humanity.

Please keep shining on our land, in our heart,
Your wisdom, your guidance, your inspiration,
So we can fight the right fight,
Of goodness over evil,
In steadfast resolve, in daunting peril.
Whether I will still be here to see it in blessed mirth,
Or leaving it behind in glorious delight,
Please keep love burning bright,
On all roads and recesses of our mother earth.
And through it all, my first step, my last step, of love, of freedom,
I love you with all my heart, my soul,
O beloved Ukraine homeland, I will rest in peace
in your welcoming bosom.

Huỳnh Anh Trần-Schroeder

giả dụ ngày mai

Ukraine quốc gia xinh đẹp hiền lành
Bị nước láng giềng đem quân xâm lược.
Phản đối quân Nga có trên trăm nước
Cùng cả tỷ người nhưng thiếu bóng anh.
Giả dụ ngày mai một nước láng giềng
Ỡ mạnh đem quân sang đánh nước anh?
Chẳng lẽ anh đứng về phe xâm lược
Mặc cho kẻ thù tàn phá quê hương.
Như nửa tháng qua xe tăng hoả tiễn
Từng ngày từng ngày huỷ diệt Ukraine...
Từng người từng người thối nát xương tan...
Từng dòng nước mắt đầm đìa rơi xuống...

Vinh Hồ

Mar, 13, 2022.

Tôi hành nghề Bác Sĩ Thú Y

Nguyễn Tuấn

Năm 1978, sau khi “đi tù” về, tôi được làm việc lại tại nhiệm sở cũ. Thế là không phải lo lắng về vấn đề hộ khẩu nghĩa là được sinh sống tại Sài Gòn, khỏi phải đi vùng kinh tế mới xa xôi. Nhưng với đồng lương chết đói lúc bấy giờ làm sao phụ với vợ để nuôi mấy đứa con? Phải “xoay” thôi!

Tâm sự niềm lo lắng này với bạn bè, có bạn đưa ý kiến: “Anh có nhà mặt tiền, sao không kiếm cách buôn bán? Mở cửa hàng thì không được vì anh phải đi làm, chỉ có cách là kiếm cái xe bánh mì bán ngay trước cửa vào buổi chiều và tối thôi”. Nghe thấy có lý, tôi bèn bàn với ‘nội tướng’. Nàng OK liền! Thế là vài ngày sau tôi đã ‘cải tiến’ cái tủ nhỏ đựng bát đĩa trong nhà thành tủ bán bánh mì. Sau đó là tìm mồi để mua pa-tê, thịt, bánh mì, v.v... Xe bánh mì được khai trương vào một buổi chiều cuối tuần. Mới đầu bà con lồi xóm mua ủng hộ nhiều nên bán được và ngồi bán hàng nhìn ông đi qua bà đi lại cũng thấy vui vui. Nhưng một thời gian ngắn sau bán chẳng được bao nhiêu, cứ phải ăn bánh mì ế hoài phát ớn nên cuối cùng... dẹp tiệm!

Chữa Bệnh Gia Súc

Sau nhiều đêm nằm vắt tay lên trán suy nghĩ, bỗng một hôm tôi nhớ câu các cụ thường nói “Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh” rồi tự hỏi: mình biết về thú y, sao không sống bằng nghề này? Thế là tôi tìm cách hành nghề thú y. Lần này, trước khi thực hiện ý định hành nghề, tôi tìm đến một thầy tử vi và cũng bạn thân cùng lớp. Thầy phán rằng: “Mày mệnh thủy thì phải kiếm một việc gì liên quan đến kim loại mới khá được, kim sinh thủy mà!” Á! Thế thì được, có gì khó! Tôi bèn sắm một ống chích có vỏ bọc bằng inox mới tinh, một bộ kim mới và hộp đựng kim chích cũng bằng inox. Hôm sau tôi tìm trong đám sách báo nông nghiệp cũ hình một con heo mập mập dễ thương. Cắt con heo giấy ấy dán vào một tấm tôn nhỏ, thêm một hình chữ thập xanh kèm theo hàng chữ Bác sĩ Thú Y nhỏ nhỏ ở phía dưới rồi treo tấm bảng ấy ngay vào chỗ trước đây là bảng luật sư của bà xã.

Hôm sau khi đạp xe đi làm về tôi thấy một người lạ ngồi ở trước cửa. Vừa xuống xe định dắt vào nhà thì ông ấy hỏi ngay:

- Ông là bác sĩ thú y?
- Vâng.

- May quá! Tôi đi ngang đây thấy bảng thú y nên ngồi chờ gặp ông. Tôi có đàn heo bị bệnh nên nhờ ông chữa giùm.

Tôi vội vào nhà xách túi đồ nghề và theo ông ấy đến Ngã Ba Ông Tạ.

Đến nơi thì cảnh tượng nào nùng hiện ra: một heo nái và bảy heo con nằm xuội lơ, phân lỏng màu xanh như xi măng vung vãi tứ tung, chân cổ dầy dựa mà không đứng dậy được. Để biết thêm về tình trạng đàn heo, tôi hỏi ông chủ:

- Bác có chích ngừa gì cho bảy heo này chưa bác?
- Tôi chích ngừa đủ thứ rồi mà nó vẫn bệnh!

Tôi quan sát kỹ hơn thấy trên da có lấm tẩm xuất huyết và lại thấy có dấu chích ở cổ. Đo nhiệt độ thấy sốt. Những triệu chứng trên là điển hình của hog cholera (dịch tả heo) rồi chứ còn gì nữa! Chẳng lẽ mới “ra quân” lần đầu đã bị ngay cái bệnh virus bất trị này! Thấy tôi tằn ngằn, ông chủ gợi ý:

- Ông cố chữa, tốn kém bao nhiêu tôi cũng xin trả miễn là cứu được bảy heo. Mời ông dùng nước đã.

Chờ ông chủ vào khuất trong nhà lấy nước tôi quay sang hỏi đứa bé vẫn đứng ở đây này giờ:

- Mấy hôm nay cháu có thấy ai đến chích heo không cháu?

- Có bác ạ. Chích hai ba lần rồi.

Khi ông chủ trở ra tôi quyết định dứt khoát giải pháp tốt đẹp nhất cho ông ấy:

- Nên “thanh toán” đám heo này càng nhanh càng tốt bác ạ. Để không có lợi, chữa chạy thì tốn kém mà hầu như không thể khỏi được.

Nói xong tôi chào ông rồi ra về. Ông chủ có vẻ không bằng lòng. Tôi về mà lòng trùng xuống, buồn rười rượi. Buồn vì mới hành nghề lần đầu đã gặp khó khăn; vừa không có tiền, vừa làm thân chủ không vui.

Hôm sau đi làm về tôi mong có người ngồi chờ trước cửa nhờ đi chữa bệnh nhưng chẳng có ai. Vừa dựng xe vào nhà thì bà xã nói ngay:

- Lúc này có ông nào đến nhờ anh chữa chó. Ông ấy để địa chỉ đây này.

Tôi liếc qua địa chỉ:..., khu trường đua Phú Thọ. Tôi ăn vội bát cơm để có sức đạp tiếp đến trường đua. Khi đến đúng địa chỉ thì thấy đây là một ngôi nhà khang trang, có hòn non bộ, có cây cảnh trong sân chúng tỏ trước kia chủ nhân tương đối khá giả. Sau khi ngồi vào sa lông nói chuyện vài câu xã giao, chủ nhà vào đề:

- Tôi có con chó nuôi đã lâu, cả nhà ai cũng thích.

Tự nhiên nó không nhìn thấy gì ông ạ. Nhờ ông chữa, tốn kém bao nhiêu cũng được, ông đừng ngại.

Tôi quan sát toàn thân con chó. Nó vẫn khỏe mạnh, lông mượt, riêng cặp mắt thì xanh lè, không có hồn. Tôi soi đèn pin để thấy rõ hơn đồng thời ôn lại sách vở trong

trí nhớ thật nhanh. Chắc là bệnh blue eyes. Mà bệnh này cũng do cực vi trùng (virus) gây ra tựa như hog cholera! Tôi chích cho con vật vài mũi thuốc bổ rồi về. Vừa vào đến nhà tôi lật ngay cuốn bệnh lý dày cộp ra coi lại. Đúng là blue eyes disease rồi! Sách còn nói rõ là có vài chục phần trăm trường hợp bệnh tự nhiên khỏi nếu con vật có dinh dưỡng tốt. Tôi thầm mong con chó ở Phú thọ nằm trong số ấy. Vài ngày sau tôi trở lại. Vừa thấy chủ nhân tươi cười ra mở cửa tôi đã đoán là có tin vui. Quả nhiên ông ấy nói:

- Ông chữa hay quá! Con Quýt bây giờ đã biết nhìn theo hướng tay tôi giờ lên.

Thế là tôi lại tiếp tục cách chữa 'supportive treatment' và hai tuần sau thì con chó khỏi hẳn. Lần chót đến chữa, chủ nhân mời tôi dùng trà loại đặc biệt từ ngoài bắc mang vào và trả thù lao rất hậu. Tôi mang tiền về cho bà xã mà lòng vui như mở hội.

Thế rồi từ đó tôi có khách lai rai. Có lần một cô gái nhờ chữa cho con heo nái. Tôi ngạc nhiên khi leo lên đến lầu 3 của một ngôi nhà bề thế ngay mặt đường mà vẫn không thấy heo đâu! Cuối cùng thì cũng thấy con heo đang bệnh: nó nằm trong một gian phòng lát gạch bông ở lầu tư! Chắc là chủ nhà đã nuôi heo theo yêu cầu của phường khóm để gia tăng sản xuất. Con heo nái to đùng nằm im lìm trên nền gạch hoa. Tôi lấy bó rau muống thấy trước mặt nó, nó dửng dưng coi như không thấy. Tôi dùng cái gậy nhỏ chọc vào đít nó, nó phản ứng yếu ớt, chỉ kêu ỉn ỉn, không thềm đứng dậy. Đo nhiệt độ thấy sốt cao, không tiêu chảy, không xuất huyết. Chưa biết là bệnh gì! Tôi lại dùng bửu bối thông thường: PenStrep liều cao. Có lẽ heo bây giờ ít được dùng trụ sinh nên khi đưa trụ sinh vào là hiệu quả thấy rõ. Chẳng thế mà hôm sau tôi đến thấy bó rau vào là nó đã cố gắng đứng dậy ăn. Chích 3 lần là nó khỏi hẳn. Thuốc trụ sinh lúc bấy giờ khó kiếm nên có bao nhiêu trụ sinh hết hạn xử dụng của ông bác sĩ anh ruột bà xã tôi đều "thầu" hết. Thuốc Mỹ tốt thiệt! Quá "date" cả hai năm mà dùng vẫn hiệu quả như thường. Chả thế mà khi tôi còn bị tù cải tạo trong khám Chí Hoà, quản giáo nói rõ rằng ai nộp thuốc của Mỹ hoặc Pháp mới được chuyển thư về cho gia đình. Thuốc của phe xã hội chủ nghĩa thì quản giáo chê!

Vấn biết rằng "bá nhân bá tánh", có người khách sáo,

có người ruột để ngoài da, thế nhưng tôi chưa thấy ai có tính "tự nhiên" như một bà trong khu đường rầy xe lửa cách nhà tôi không xa. Bà ấy có con heo nái mới hạ sinh được hơn chục heo con. Hai tuần sau thì cả bầy đi tiêu chảy. Bà ấy đến nhờ tôi chữa. Ngay hôm đầu bà ấy nói rằng khi nào chữa xong thì bà ấy trả tiền một thể. Hôm cuối trước khi về tôi cố ý thu xếp đồ nghề một cách chậm chạp để chờ bà ấy trả tiền. Không thấy bà ấy động tĩnh gì

mà tôi thì không có can đảm hỏi tiền thù lao! Thu xếp xong tôi chào bà ấy và lên xe đạp về. Bà ấy nói khẽ "chào thầy", rồi...thôi! Mấy tuần sau tình cờ gặp bà ấy, tôi hỏi thăm sức khoẻ đàn heo. Bà ấy nhanh nhẩu đáp: "Thầy chữa có mấy ngày là chúng khỏi ngay rồi mà. Thôi chào thầy nhé, tôi phải đi chợ đây!". Tôi chột vui và cười một mình vì biết chắc bầy heo đã khỏi bệnh và biết được một người có tính tự nhiên hiếm thấy.

Có hôm đang mặc quần đùi may ô ở trên lầu đọc báo thì ghe tiếng gõ cửa. Tôi ngạc nhiên vì hiếm có ai leo lên đây gõ cửa nên tôi chỉ mở hé cửa xem ai. Vừa thấy người đứng trước cửa là tôi sượng ngay lại và vội lấp bắp chào: "Thưa thầy!". Thì ra đây là vị giáo sư tiến sĩ ở Đại Học Khoa học hồi xưa. Không hiểu sao ông ấy lại biết nhà tôi và lên tuốt trên lầu 3 này gặp tôi. Để tôi khỏi ngạc nhiên, ông thầy nói ngay:

- Nhà tôi mới xuất ngoại để lại mấy con chó. Chẳng hiểu sao bây giờ mấy mẹ con chúng đều tiêu chảy ra máu. Tôi mang chúng đến đây để anh chữa nhé!

Tôi ngần ngại vì nhà tôi làm sao chứa được bầy chó này:

- Thưa thầy, thầy không phải mang chúng lại. Thầy cứ về trước, để em lại nhà thầy xem bệnh tình chúng ra sao đã.

Thế là tôi mặc quần áo, theo địa chỉ đến nhà ông thầy. Đây là khu gia cư khá sang trọng ở ngay trung tâm Sài Gòn. Trong garage có một chuồng chó: 3,4 con chó con nằm xẹp lép, lông xơ xác, phân và lông lẫn máu tèm lem. Ông thầy tâm sự:

- Nhà tôi trước khi xuất ngoại cưng bầy chó này lắm và dặn tôi phải chăm sóc chúng kỹ lưỡng. Nay chẳng may chúng bị bệnh. Anh cố chữa, cứ dùng thuốc ngoại, nếu không kiếm được cho tôi biết.

Tôi khám kỹ mấy con chó. Ngoài bệnh về đường ruột chúng lại bị thêm ký sinh trùng ngoài da. Tôi cho chúng thuốc bổ dưỡng qua mạch máu và cho uống thuốc trị bệnh đường ruột. Rất may là sau một tuần trị liệu bầy chó hết tiêu chảy và phục hồi sức khoẻ dần. Sau đó, việc trị bệnh ký sinh trùng ngoài da không có gì khó khăn. Tường đầu thế là nhiệm vụ chữa trị đã xong, nhưng không phải. Ông thầy nói với tôi hôm chót tôi đến trông nom bầy chó:

- Anh thiên con chó mẹ giùm tôi. Tôi không muốn nó đẻ nữa.

Chà! Cái này rắc rối đây vì làm một mình không nổi. Sau khi liên lạc với ông bạn chuyên về giải phẫu và được nhận lời, tôi cùng ông bạn thiên con chó cái. Kết quả tốt đẹp.

Thế nhưng, chữ nhưng tai hại, không phải lần nào cũng được tốt đẹp như vậy, Có lần một học trò cũ tìm đến nhờ tôi chữa giùm một con bò đang hấp hối ở nơi vùng quê ngoại thành, khá xa. Tôi lấy xe gắn máy đi theo anh học trò. Đến nơi thì thấy một con bò bụng phình to như cái trống. Đúng là bệnh phình dạ chứa rồi! Chẳng có trocar để chọc vào bím. Tôi bèn yêu cầu anh học trò chặt một nhánh tre nhỏ rồi vạt nhọn và đâm thẳng vào dạ chứa với hy vọng hơi sẽ xì ra nhưng kết quả không như ý muốn: hơi chẳng ra bao nhiêu. Bụng con bò vẫn phình to, thờ thoi thóp vì tim và phổi bị dồn ép. Chắc là các bọt khí nhỏ liên kết với nhau, ống tre không thể làm cho chúng xì ra được, nếu có mineral oil để phá vỡ đám bọt này thì... may ra. Nhưng tìm đâu ra dầu này bây giờ! Thấy tôi dăm chiêu, anh học trò đề nghị:

- Em cho nó uống bia nghe thầy! Em uống bia thấy ợ hơi nhiều lắm.

Tôi chưa kịp trả lời thì anh học trò lại nói thêm:

- Em cho nó uống Alka Selzer nữa nghe thầy!

Tôi chẳng biết làm gì hơn nên ừ ào cho xong chuyện rồi nỏ máy xe về trước. Vài ngày sau gặp lại anh học trò. Không thấy anh ấy nói gì về con bò này. Chắc là nó đã được hoá kiếp rồi!

Các cụ thường nói làm nghề gì cũng có thể gặp tai nạn nghề nghiệp. Quả đúng thế. Tôi hành nghề này đã có lần gặp nạn. Hôm đó một cô khá xinh mang con mèo đến nhờ trị bệnh. Khám bệnh và cho thuốc đã xong nhưng cô ấy cứ đứng sát tôi rồi kể lể đủ thứ chuyện. Tình cờ bà xã tôi đi ra và tỏ vẻ khó chịu. Tôi biết ý nên nói với cô ấy là lần sau cô không phải đem mèo tới, tôi sẽ đến chữa tận nhà. Chữa vài lần là con mèo khỏi bệnh. Cô ấy trả công hậu hĩ. Vài tuần sau cô ấy lại tới mang theo một con chó. Sau khi đặt con chó lên bàn và trước khi khám tôi hỏi về bệnh trạng con vật. Cô ấy cố vạch cái... chỗ ấy ra và nói là nó có mủ. Tình cờ bà xã tôi lại đi ra và tỏ vẻ khó chịu ra mặt. Sau khi khách về, nàng gọi tôi vào nhà và tỏ vẻ:

- Thôi anh ạ! Em thấy anh hành nghề này vất vả quá. Hay là anh tạm nghỉ để mình từ từ tính cách khác nhé.

Tôi lơ mơ hiểu vì sao và vì không muốn làm phật lòng nàng nên tôi gật đầu nhẹ dù biết rằng mình đang có nhiều khách và chữa trị tương đối mát tay. Thế là ngay hôm sau tôi hạ bằng Bác sĩ Thú Y xuống!

Chế Biễn Men Bia

Hạ bằng hành nghề xuống rồi tôi lại nằm vắt tay lên trán suy nghĩ cách kiếm tiền khác. Nghĩ mãi chẳng ra cách nào! Bỗng một hôm đọc báo thấy có tin Viện Pasteur bán thuốc bổ chế từ men bia *Saccharomyces cerevisiae*. Thuốc đựng trong hộp gồm 2 vỉ, mỗi vỉ có khoảng chục ống thuốc. Tôi uống thử, thấy vị lạ. Kết quả ra sao thì chưa biết nhưng điều đó khiến tôi nảy ra ý định chế thuốc bổ cho gia súc. Tôi đến nhà máy bia Sài Gòn mua một ít men về xem sao đồng thời tìm đọc các tài liệu, các công trình nghiên cứu về *Saccharomyces cerevisiae*. Sau đó loay hoay thí nghiệm ở nhà để tìm cách áp dụng cho gia súc. Đối với gia súc mà dùng dưới dạng lỏng như viện Pasteur dùng cho người thì không ổn rồi, phải mò mẫm chuyển sang dạng đặc mới được. Tôi lấy ngay lò nướng bánh của bà xã ra để sấy sản phẩm cho khô khiến bà xã kêu trời vì lò này là cần câu cơm của nàng khi tôi còn trong tù cái tạo. Cuối cùng tôi cũng chế được vài chục kí sản phẩm.

Có sản phẩm rồi, làm sao tiêu thụ? Tôi bèn chất bao sản phẩm lên xe Honda đi đến các trại gà, trại heo để giới thiệu và... bán! Đi lòng vòng qua nhiều trại mà không nơi nào nhận mua viện lý do là trại không có ngân khoản nhưng có lẽ lý do thực sự là đặc chế này còn mới lạ quá, nếu dùng không biết kết quả sẽ ra sao.

Lúc ấy tôi đang dạy học và cần có đề tài hướng dẫn sinh viên làm tiểu luận ra trường nên đã hướng dẫn một số sinh viên thực hiện vài đề tài nhằm xác định ảnh hưởng của men bia trong việc nâng cao sản lượng trứng & trứng ở gà và tăng trọng ở heo thịt. Vì là đề tài tốt nghiệp của sinh viên nên các trại chấp thuận ngay. Tuy nhiên có một trại heo muốn chắc ăn không bị lỗ do thí nghiệm nên đã yêu cầu ký hợp đồng minh định rằng nếu heo ở lô đối chứng có tăng trọng cao hơn lô thí nghiệm thì người hướng dẫn đề tài phải bồi thường cho trại sự chênh lệch, trong trường hợp ngược lại thì người chịu trách nhiệm đề tài được hưởng. Tôi đồng ý ký ngay. Các thí nghiệm cho kết quả không ngờ: các lô thí nghiệm với khẩu phần thức ăn có bổ túc men bia đã giúp heo tăng trọng cao hơn rõ rệt so với lô đối chứng dùng khẩu phần không có men bia.

Kết quả thí nghiệm này được một số trại biết đến và muốn dùng thử khiến nhu cầu về sản phẩm mới này càng ngày càng tăng. Cái lò nướng bánh bé tí của bà xã tôi không đủ để sấy men nữa. Tôi phải tới Ngã Tư Bảy Hiền nơi chuyên làm các lò sấy thuốc lao để nhờ họ cải biến ra một lò sấy lớn làm bằng tôn theo sơ đồ tôi vẽ sẵn. Tôi để lò sấy này trên sân thượng cho được rộng rãi.

Chế biến men với qui mô nhỏ thì dễ nhưng với qui mô lớn hơn thì nhiều vấn đề nảy sinh. Việc mua men gặp khó khăn vì nhiều khi mình cần thì lại không có đủ và mỗi lần mua đều phải có giấy giới thiệu của cơ quan. Xay men ra cho mịn là cả một vấn đề vì ở nhà làm gì có máy xay. Nói mãi một chỗ chuyên xay bột gạo họ mới nhận xay sau khi đã được bảo đảm là men không có hại gì cho sức khỏe cả. Một trở ngại khác là không có đủ mặt bằng để phơi men trước khi cho vào lò sấy. Tôi đã liên lạc với lò bánh mì gần nhà nhờ họ sấy thuê nhưng chỉ nhờ được vài ngày thì họ từ chối vì cái mùi men làm bay đi cái mùi thơm ngon của bánh mì. Ngoài ra, làm men rất dễ bị ông Trời gây căng thẳng! Ông trời nắng to thì được nhờ, men khô nhanh. Mỗi khi thấy mây xám giăng giăng bầu trời là phải lo cắt men cho lệ kẻo mưa xuống thì men trôi theo nước, coi như công cốc, lỗ chổng cẳng. Có lần mưa đến nhanh quá, tôi phóng như bay lên sân thượng, chẳng may bị ngã cụp sương sống phải nằm bẹp ở nhà hơn hai tuần để ông bạn già hàng ngày đến bấm huyết mới lết dậy nổi.

Khi đi mua men và các chất phụ gia khác tôi phải thuê xe ba gác hoặc xe xích lô để chở. Việc chuyên chở này khá nhiều khê và vất vả. Sài Gòn lúc bấy giờ có nhiều đoạn đường cấm xe ba gác hoặc xe xích lô lưu thông. Vì thế nhiều khi phải đi lòng vòng rất mất công và còn phải tránh công an để đỡ bị gỡ xuống khám xét do xe chở công kênh. Có lần tôi bị “đứng tim” vì đang đi sau xe xích lô chở hàng thì đột nhiên xe biến mất trong đám xe cộ đông nghẹt. Những tường phen này mất trắng thì không ngờ khi về gần đến nhà đã thấy ông già đạp xích lô đứng chờ tôi ở vệ đường. Ông ấy nói rằng khi thoáng thấy bóng công an ông ấy phải đi tránh ngay sang đường khác rồi đứng đây chờ tôi. Ông ấy quả là người tốt bụng...

Chế biến men tuy rất khó nhọc nhưng tôi may mắn có bà bác lúc nào cũng giúp đỡ tới đa nên công việc được tiến hành đều đặn. Mỗi buổi chiều đi làm về đến cách nhà vài trăm thước là đã thấy thoáng trong không trung mùi men thơm phức và dịu ngọt như mùi sô cô la. Mỗi lần ngửi thấy mùi men như vậy là tôi chắc chắn mẻ men này sẽ thơm ngon lắm.

Một hôm đang ngồi làm việc ở văn phòng khoa thì có một người lạ đến xin gặp. Nói lòng vòng một hồi thì hoá ra là anh ta muốn giới thiệu một sản phẩm mới rất tốt dùng để bổ túc trong khẩu phần nuôi gia súc. Khi mở ra xem tôi đã ngạc nhiên hết sức vì đúng là chế phẩm men do mình làm ra tuy đã được trộn thêm chất phụ gia để hạ giá thành. Vì thế tôi chỉ còn biết mỉm cười cảm ơn.

Hết... hành nghề

Việc chế biến men phát triển rất khả quan. Nhiều trại heo đặt mua, tôi sản xuất không kịp. Có người đề nghị tôi bán công thức chế biến, có người đề nghị hợp tác sản xuất để tiêu thụ bên Campuchia. Tôi chỉ mỉm cười cảm ơn vì đây không phải là mục đích của tôi: tôi đã nộp đơn xin đi theo diện HO nên chỉ làm kiếm tiền cầm hơi chờ được ra đi.

Ờ đời mọi sự đều không tránh khỏi quy luật “thành, trụ, hoại, không”. Một sự việc hay một sinh vật sinh ra, phát triển rồi sẽ có lúc phải tàn lụi. Chuyện làm men của tôi cũng không tránh khỏi qui luật ấy. Công việc đang phát

triển đều đặn thì một hôm viên công an khu vực đến xét nhà. Ông ấy đi suốt từ dưới nhà lên đến sân thượng. Tôi chẳng hiểu tại sao, chỉ biết đi theo ông ấy khắp nơi trong nhà. Cuối cùng ông ấy nói:

- Anh có làm gì khiến hàng xóm khiếu nại không?
- Tôi không biết họ khiếu nại tôi điều gì.

Viên công an coi hết các bao bì và thùng đựng trong nhà và hỏi đó là những thứ gì. Tôi trình bày rõ ràng từng thứ và xuất trình giấy tờ mua bán.

- Anh mua những thứ này làm gì?
- Tôi chế biến thức ăn gia súc để giúp bà con nuôi heo mau lớn theo đúng yêu cầu của nhà nước nhằm tăng gia sản xuất.

- Tốt! Toàn là đồ ăn cho heo gà chứ có gì đâu!

Thế là thoát nạn! Tuần sau tôi được ông hàng xóm mời sang "nói chuyện phải trái". Tôi chưa biết là chuyện gì nhưng đoán là có liên quan đến việc công an xét nhà nên tôi sang ngay. Khi vào nhà tôi thấy mặt ông ta hầm hầm, chưa mời ngồi ông ta đã nói ngay:

- Tôi nghiện thuốc lá. Từ ngày ông nấu sô cô la bên đó, hơi bay sang đây khiến tôi hút thuốc mất ngon! Cái mùi ấy át mất mùi thuốc thơm của tôi! Yêu cầu ông đừng để cái mùi ấy bay sang nhà tôi nữa!

Thì ra là thế! Tôi tưởng đâu ông ấy vu cáo tôi buồn lậu. Ai dè! Tôi buồn cười nhưng không muốn làm mất lòng hàng xóm nên trả lời ông ta một cách nghiêm chỉnh:

- Vâng. Tôi sẽ cố gắng tối đa để mùi ấy không bay sang đây. Tôi sẽ bít các cửa sổ thông sang phía nhà ông.

Ngay hôm sau tôi thực hiện việc ấy. Vài ngày sau nữa, khi thoáng thấy tôi, ông ấy nói lớn tiếng để tôi nghe: "Đồ trâu bò!". Mặt tôi nóng bừng. Từ nhỏ tới giờ chưa ai nói nặng lời với tôi như vậy. Tuy nhiên tôi bình tĩnh lại ngay. Có lẽ cái mùi men vẫn bay sang nhà ông ấy. Sau khi suy nghĩ kỹ và sau khi bàn bạc với bà xã, tôi quyết định thôi không chế biến men nữa. Lý do chính không phải do ông hàng xóm mà là do nghe ngóng biết được rằng sắp đến lượt gia đình tôi được đi theo diện HO. Sau đó tôi bán cái lò nướng và chỉ giữ lại cái thùng to đựng - trước đây dùng trong việc thủy phân men- để bác tôi dùng làm nồi nấu bánh chưng.

Tuy tôi theo học ban B tức ban Toán nhưng trong suốt thời gian theo học tại trường Nguyễn Trãi và Chu Văn An Sài Gòn, môn Văn vật và các thầy dạy môn này đã để lại trong tôi nhiều ấn tượng tốt đẹp. Bây giờ ngắm lại mới thấy các thầy đã ảnh hưởng đến mình rất nhiều. Các thầy dạy về sinh học đã cho tôi có được những thú vị trong lãnh vực thực vật và động vật. Một lời phê tốt của thầy trong thông tin bạ có thể làm mình sống mãi và có thể ảnh hưởng đến quyết định về nghề nghiệp của mình trong tương lai. Vì thích về sinh học nên sau khi đỗ tú tài tôi đã nộp đơn vào trường Cao Đẳng Nông Lâm Súc Sài Gòn, nơi mà tôi nghĩ rằng sẽ cho tôi nhiều thú vị trong lĩnh vực sinh học ứng dụng. Khi mới vào học Trường Cao Đẳng Nông Lâm Súc tôi không hình dung nổi sau này ra trường mình sẽ làm gì. Bây giờ tôi thấy rõ rằng chính cái nghề thú y này đã giúp tôi vượt qua được một giai đoạn rất khó khăn sau khi đi tù cải tạo về. Thời gian hành nghề này đã để lại trong tôi nhiều kỷ niệm khó quên. Cuộc đời như một tấn tuồng, Giờ đây nơi xứ lạ quê người, nhìn lại quãng đời đã qua, tôi thấy mình đóng vai hành nghề thú y không đến nổi tệ. Vai trò ấy đã xong. Bây giờ tôi mơ đóng được vai liên hữu một cách xuất sắc để lúc già từ cuộc đời được về an vui nơi cõi Tịnh Độ của Đức Phật A Di Đà tiếp tục tu học... Mong lắm thay!

Nguyễn Tuấn

Nỗi Buồn Cách Xa

Viết cho TP. vợ yêu quý.
Trăng Lầu 1976

Thơ: thơ Nhạc và lời: NGUYỄN TUẤN

Buổi trưa hôm ấy em tiễn anh tận cổng
_hỏi xa cách nhau thật sự

trường Trùng Ta - berd đó có bộ đội dân anh
rồi Người ta đã lấy áo tử tội khoác cho

đi Khi đi anh cứ nghĩ mười ngày là xong
anh Chung quanh anh bốn phía là hàng rào dây

ngay Nhưng hôm nay anh mới thấy sao ngày về quá xa
gai Ôi tương lai, ôi đi...

xôi! Giữ đây em... _vâng anh nào còn gì cho

em? Em ơi, anh không dám tin ngày mai Em
ơi, anh không dám tin sự thật Ngày nào đó là

mộng mà giờ này sẽ tái Tương lai, mộng
ước như bọt nước tan tan! Ngày mai em

hỏi, tức sáng hay là tan tã? Dù sao chăng
nữa cũng còn tình nghĩa đời ta Xa nhau anh vẫn

nhỏ lời mình thề nguyện năm xưa Ta yêu nhau, yêu mãi
mãi cho dù đời nhiều chông gai.

Mời quý vị vào YouTube để nghe bản nhạc:

[Nỗi Buồn Cách Xa - Nhạc và Lời: Nguyễn Tuấn - Trình bày ...](#)

Sau đây là một đoạn kể lại chuyện hành nghề y-sĩ của tôi. Khi lớp chúng tôi học hết năm thứ 5 trường Y-khoa Đại-học Sài-gòn thì toàn thể nam sinh viên đều nhận được giấy nhập ngũ để “phục vụ quân đội Việt-Nam Cộng-hòa với tính cách y-sĩ trung tập, trong thời gian từ 2 năm rưỡi tới 4 năm tùy thuộc nhu cầu quân vụ”. Đối với riêng tôi thì thời gian quân vụ vừa chẵn 9 năm, bao gồm 2 năm tại quân đoàn (Sư đoàn 7), 6 năm tại Trường Quân-Y và 1 năm tại Trường Võ-bị Đà-Lạt. Kỷ niệm xa vời của Đà-Lạt mến yêu xin ghi lại dưới đây.

Khi mới được chuyển về Trường quân y, tôi nghĩ là mình sẽ tà tà đóng đô ở đây cho tới khi hết kỳ hạn quân vụ. Nhưng không ngờ rằng lại có lúc phải năn nỉ để xin đổi đi nơi khác. Khi đó là cuối tháng 8 năm 1965, nhà tôi có thai cháu đầu rồi vì đẻ khó nên phải mổ đón cháu ra. Chuyện mổ thì không khó khăn gì nhưng sau đó là tới biến chứng nhiễm trùng huyết trầm trọng, phải điều trị tới 3 tuần lễ mới êm. Nhà tôi khỏi bệnh huyết nhiễm nhưng lại bị nhức đầu liên tục. Cái vụ nhức đầu này thật là khó trị, uống thuốc giảm đau và ở phòng lạnh thì êm êm, cứ bước ra khỏi phòng lạnh là đầu lại đau bụng bưng! Tình trạng này kéo dài mấy tháng liền mà không thấy khá hơn. Vợ chồng chúng tôi bàn nhau chỉ còn cách dọn nhà đi Đà Lạt để nhờ khí hậu mát mẻ làm môn thuốc thiên nhiên thì may ra mới yên được.

Vậy là tôi phải lên Nha quân y để chạy chọt xin chuyển. Có điều may cho tôi là khi đó anh Ng K Ng (sếp cũ của tôi tại sư đoàn 7) đang phụ trách về quản trị nhân viên tại Nha quân y. Nghe tôi trình bày bệnh trạng của nhà tôi là lý do tôi xin đi Đà Lạt, anh Ng nói ngay:

- Việc chuyển từ xa về Sài gòn mới khó chứ tôi xin đi thì không thành vấn đề. Mọi cũng đang xét đơn của anh Ng Th Gi, y sĩ trưởng Trường Võ bị xin về Sài gòn đây. Để moi sẽ trình ông Đại-Tá xin cho tôi lên Đà Lạt thay thế anh Gi.

- Xin thành thật cảm ơn anh trước. Mọi việc nhờ anh giúp cho.

- Tôi cứ yên tâm, moi sẽ liên lạc sau.

Ít ngày sau, tôi đang ngồi soạn bài dạy học tại Trường quân y thì nghe anh Ng gọi điện thoại:

- Kha đấy à. Tôi được ông Đại-Tá chấp thuận cho chuyển chuyển với Ng Th Gi rồi. Lối mười ngày nữa sẽ có lệnh gửi tới. Mừng cho toi nhé.

- Cảm ơn anh vô cùng.

Ngày hôm đó tôi báo tin mừng cho nhà tôi. Rồi chúng tôi rủ nhau tới cuối tuần đi Đà Lạt chơi và thăm dò đường đất luôn thể.

Lái xe lên tới Đà Lạt đã gần 1 giờ chiều, chúng tôi quyết định ghé nhà anh Gi trước khi đi kiếm ăn. Tới nhà Gi (quân y sĩ hiện dịch, học cùng lớp tôi), anh cho biết là đang đợi lệnh chuyển về Sài gòn:

- Moi còn phải ở lại đây ít tháng theo lệnh tổng tham mưu. Nếu toi đổi lên bây giờ thì phải kiếm chỗ ở khác, không dùng nhà chính phủ được. Toi có tiện thì liên lạc với Ng L Gi thuộc lớp đàn em sau tụi mình 5 lớp, hiện đang làm việc với moi. Hấn ở Rectorat (chung cư này khi trước thuộc quyền sở hữu của giáo hội Gia tô giáo Đà Lạt), số... đường...

Chúng tôi ăn xong bữa trưa, tìm đến làm quen với anh Gi. Anh bạn này vui vẻ tiếp tụi tôi và “mách lẻo” cho biết tin tức về quân y của Trường Võ bị:

- Ông Gi còn ở lại đây 4 tháng là ít để chờ kỳ thăng thưởng của tổng tham mưu. Bà Gi không cho ông ấy đi ngay đâu, để còn lo chạy cái lon Thiều-Tá đã. Về Sài gòn thì chức vụ khác không phải là y sĩ trưởng, khó lên lon hơn. Anh chị có lên đây phải lo kiếm nhà thôi.

Sáng hôm sau vợ chồng tôi đi ăn điểm tâm thì lại tình cờ gặp cậu Th là bạn của Mô(1) (em tôi). Th đang có chức vụ về hành chánh tại thị xã Đà Lạt. Biết tin chúng tôi sắp dọn nhà lên đây, Th góp ý:

- Anh chị ăn xong, mình đi chung để em giới thiệu với anh Th. Anh này lớn tuổi hơn tụi em, nhưng cũng trong đám bạn thân với Mô. Anh ấy làm trưởng ty thuế vụ, ở nhà chính phủ rộng lắm mà còn là vợ

chồng son. Để xem anh Th có chỗ cho anh chị ở tạm trong khi tìm nhà không?

Kỳ này chắc chúng tôi xuất hành được giờ tốt nên gặp anh Th cũng lại là 1 người vui vẻ và cởi mở. Bà vợ thì đúng là hiền lành như cục bột, chỉ cười cười chứ rất ít nói. Nghe Th nói về chuyện dọn nhà của chúng tôi, anh Th tiếp lời ngay:

- Anh chị lên đây có sẵn nhà tụi này xin cứ tự nhiên tới “tạm cư” rồi tìm thuê nhà sau. Nhà chính phủ quá rộng, chắc là ông trưởng ty cũ gia đình đông con lắm. Anh chị cũng thấy mấy phòng phía bên kia đóng cửa không dùng tới và có hành lang đi riêng, tiện lắm. Anh cứ hỏi Th thì biết tụi này với Mô thân lắm, đừng ngại gì hết.

Rồi cũng tới lúc chúng tôi dọn nhà lên Đà Lạt. Chưa biết nếp tẻ ra sao, mình hãy tới ở nhờ nhà chính phủ của anh Th đã. Anh bạn mới quen này thật dễ thương và cởi mở. Anh cho người nhà dọn dẹp sạch sẽ mấy phòng cho tụi tôi ở và chỉ dẫn cho tôi mọi chi tiết về nhà cửa khi đón nhận khách “tạm cư”. Rồi chiều chiều tan sở về, có lúc anh tạt qua nói chuyện làm quen thêm với tụi tôi. Khi nhìn thấy con gái tôi (cháu chưa được 1 tuổi) đứng trong giường sắt, tay nắm thành giường, anh quay qua hỏi chuyện thì cô bé toét miệng cười. Vui thật là vui!

Sau khi tới nhận việc tại Trường Võ bị (công việc không có bao nhiêu) và dọn dẹp yên trong nhà, tụi tôi theo đúng truyền thống y khoa, đi chào ra mắt các bác sĩ đàn anh. Khi tới khu chợ Hòa Bình (trung tâm Đà Lạt), ghé phòng mạch bác sĩ Ph L Gi thì vừa lúc anh làm xong việc khám bệnh ngày hôm đó. Cho nên anh em có thì giờ đàm đạo lâu dài. Sau phần chào hỏi và câu chuyện làm quen, anh Gi đổi đề mục:

- Nếu anh tính mở phòng mạch thì hỏi thử chỗ thàng (nguyên văn) Sohier đi. Nghe nói hẳn sắp dọn nhà về Pháp đấy. Nhưng cũng chẳng biết có đúng không, năm ngoái người ta cũng đồn Sohier dọn nhà mà có thấy hẳn nhúc nhích gì đâu.

- Vâng, cảm ơn anh cho biết cái tuy-ô này. Để tôi tính lại coi. Chúng tôi lên đây là vì lo cho sức khỏe của nhà tôi nên đã tính sống tạm với tiền lương nhà binh thôi.

Chào đàn anh xong rồi tới vụ thăm bà con nơi đất mới này. Thân thích của chúng tôi nơi đất lạ cũng chỉ vồn vẹn có 2 gia đình. Sau buổi chào hỏi xã giao bên ông bà bác họ tôi là tới lúc nhà tôi rủ đi thăm ông bà Ng D Qu. Ông Qu hành nghề dược sĩ, có mở tiệm thuốc Tây tại đây. Bà Qu là dì ruột của chị L, 1 người bạn rất thân của nhà tôi. Tới tiệm thuốc thì ông Qu vắng mặt, bà Qu cũng tỏ vẻ mừng vì có thêm người quen mới nhập tịch Đà Lạt. Nói hết chuyện gần tới chuyện xa, Bà Qu tiếp thêm:

- Ông bác sĩ Sohier có phòng mạch ngay cạnh đây và cho chúng tôi biết là sắp dọn nhà về Pháp. Lát nữa anh chị thử tạt vào xem có ưng sang lại cái phòng mạch đó không?

Vậy là nhân tiện đường tụi tôi ghé thăm phòng mạch của ông Sohier. Ông ta vừa xong việc tại đây

nên đã về nhà riêng. Cô y tá vào phòng trong để gọi điện thoại rồi trở ra vui vẻ nói:

- Bác sĩ Sohier mời ông bà thế nào tối nay cũng tới dùng cơm tại tư gia. Để tôi ghi rõ lại địa chỉ. Ông bà Sohier muốn gặp ông bà ngay vì đang gấp rút lo dọn nhà về Pháp.

Rồi chúng tôi tới ăn tối tại nhà ông bà Sohier. Họ là sở hữu chủ cả 1 quả đồi lớn, quang cảnh vừa đẹp mắt vừa hùng vĩ. Trên đồi có tư gia của chủ nhân (nhà 3 tầng) đứng riêng rẽ ở giữa, chung quang có nhiều dãy nhà nhỏ là cơ sở cho 1 bệnh viện tư. Bệnh viện có đủ trại bệnh nội, ngoại khoa. Rồi có phòng mổ, phòng chiếu điện tuyến và cả... nhà xác nữa.(2)

Tuy mới gặp nhau lần đầu, ông bà Sohier cũng hết sức niềm nở tiếp đón chúng tôi. Bà Sohier là “đằm lai”, người nhỏ nhắn và cách nói chuyện tỏ ra là có học thức. Xã giao và ăn uống xong, ông Sohier mau lẹ bắt sang chuyện làm ăn:

- Chúng tôi cần dọn nhà về Pháp trong tháng này. Nếu ông bà ưng ý thì có thể mua lại cả phòng mạch và quyền sở hữu quả đồi này cùng với bệnh viện. Mình hãy nói chuyện thực tế: ông bà có ngân khoản tiền franc không?

- Tôi có thể lo được 1 số tiền franc nho nhỏ. Và hiện nay tôi còn làm việc trong quân đội nên không đủ thì giờ quản trị bệnh viện. Chỉ xin hỏi ông về điều kiện sang nhượng phòng mạch mà thôi.

- Vậy thì tôi có thể nhận số tiền franc của ông bà coi là món tiền trả tạm trước. Còn thiếu lại bao nhiêu, chúng tôi sẵn sàng đặt điều kiện rất dễ dàng. Ông bà chỉ cần tháng tháng trả tiếp bằng tiền Việt Nam cho người nhà chúng tôi ở ngay Đà Lạt này. Ông bà cứ bàn tính kỹ lại rồi cho tôi biết ý kiến. Nếu ông bà ưng mua bệnh viện thì chúng tôi cũng sẽ có điều kiện trả góp tương tự.

- Cảm ơn ông bà thông cảm tình trạng hành nghề tư bán thời gian của tôi. Chắc chắn chúng tôi sẽ hỏi âm mau lẹ.

Đêm hôm đó chúng tôi bàn tính lại với nhau, nhận thấy điều kiện mua “phòng mạch Sohier” thật dễ dàng, kể như trong việc này mình có quý nhân phù trợ vậy. Chắc vận số đưa đẩy tới lúc mình hoạt động mạnh trong nghề y sĩ tư rồi đây.

Ngày hôm sau tôi nhờ nhà tôi hỏi vay bà nhạc tôi chút ít tiền franc để trả trước cho ông bà Sohier. Bà cụ có giấy phép khai thác lâm sản nên cũng có quyền chính thức đổi tiền franc mỗi tháng một ít (số tiền đi vay này xin báo cáo là sau này con nợ có trả đủ đấy!). Chiều hôm đó tan sở tôi gọi điện thoại cho ông Sohier báo tin đã có tiền franc và quyết định sang phòng mạch theo điều kiện trả góp. Ông ta cảm ơn việc hỏi âm mau lẹ của tôi và cũng mời tôi khi nào có dịp cứ tới quan sát hoạt động của phòng mạch và bệnh viện trong thời gian 3 tuần trước khi ông từ giã Việt Nam.

Trong thời gian đó, tôi có dịp phụ mổ với ông Sohier và cũng có dịp so tài lâm sàng với người đàn anh Tây phương. Đó là trường hợp 1 nam bệnh nhân đến cầu cứu bác sĩ Tây vì chữa bệnh khá lâu tại 1

phòng mạch Việt Nam mà không thuyên giảm. Bệnh nhân làm thợ nề, bị ngã từ trên giồng cao 4 mét rơi xuống, gót chân nện mạnh trên mặt đất. Phim chụp xương chân thì không có vết gãy nhưng bệnh nhân cứ bị sưng đỏ tại bàn chân và cổ chân. Triệu chứng cảm thấy “vừa đau vừa nóng”. Bác sĩ cũ của anh ta cho dùng thuốc trụ sinh vì chân đoán là nhiễm trùng, nhưng không có kết quả.

Ông Sohier gặp bệnh trạng này cũng rất phân vân. Ông nhờ tôi hỏi kỹ lại bệnh nhân về các chi tiết của tai nạn nhưng vẫn không đoán bệnh nổi. Ông quay qua hỏi ý kiến tôi. Tôi chợt nhớ khi đi thực tập ở bệnh viện Bình Dân đã gặp một trường hợp bệnh trạng tương tự: chấn thương khuỷu tay (cùi chỏ) mà không gãy xương, vùng bị chấn thương sưng đỏ, đau và nóng. Nhất định là 2 người này bị cùng một thứ bệnh rồi! Cho nên tôi mỉm cười từ từ trả lời:

- Tôi nghĩ đây là *causalgie*, cần điều trị bằng thuốc uống *régulateur du vago-sympathique* và chườm nước lạnh (Bắc Mỹ mình không có loại thuốc này).

Bác sĩ Sohier y theo cách điều trị này và 2 tuần sau thì bệnh nhân bình phục. Vậy là vui vẻ cả làng. Ông Sohier rời Việt Nam mà còn được thêm tiếng tốt. Ông cũng không quên cảm ơn tôi và còn tiên đoán rằng tôi sẽ là “bác sĩ hạng nhất” của thành phố Đà Lạt!

Và rồi tôi khởi sự hành nghề tư tại “phòng mạch Sohier”. Thoạt đầu tôi hơi ngán vì tiền thuê nhà nơi đây khá cao. Nhưng nhìn kỹ lại thì cũng là tiền nào của ấy, vì cơ sở này là nhà 2 tầng. Tầng dưới dành cho phòng khám bệnh và phòng chờ đặt ở phía trước. Phía sau là 1 phòng tắm nhỏ và... cầu tiêu, còn ở giữa chừng có 2 căn phòng nhỏ bỏ không. Ít tháng sau khi khai trương phòng mạch, tôi biến 2 phòng trống này thành phòng điện tuyến và phòng rửa phim. Trên lầu chia ra 1 phòng lớn ở phía trước và 2 phòng nhỏ ở phía sau. Tôi đặt phòng ngủ phụ trong căn phòng lớn để trực gác khi có bệnh nhân cần săn sóc ban đêm. Hai phòng nhỏ dành cho y tá và thư ký.

Ngay từ khi còn làm việc bán thời gian, tôi đã có dịp tiếp xúc với nhiều bệnh nhân cũ của ông Sohier từ “tứ xứ” đổ tới. Cho nên dù đã thay đổi bác sĩ mà phòng mạch cũng không đến nỗi quá vắng. Số là từ nhiều năm qua, có những bệnh nhân cư ngụ cách Đà Lạt lối 150Km trở lại mà nghe tiếng đồn tốt về ông Sohier nên cũng tới đây khám bệnh. Vấn đề di chuyển cũng phiền phức cho họ lắm vì đường đồi núi khó đi lại có khi bị Việt Cộng chặn lại dọc đường để “thu thuế”. Cho nên họ thường tới Đà Lạt vào buổi chiều, kiếm nhà trọ nghỉ đêm để sáng hôm sau đi xin số khám bệnh (đồng bệnh nhân quá, phải phát số). Nhưng rồi họ cũng mẫn nguyện là vì “toa thuốc của ông Sohier cứ giữ mà sai, lâu lâu mới đi khám lại”. Tới lúc này thì khi đi tái khám họ gặp bác sĩ lạ nhưng bề nào cũng lỡ tới rồi, cứ khám thử coi ra sao.

Nhóm thứ nhì cũng đi tái khám mà rồi không gặp ông Sohier là các đồng bào Thượng ở ngay địa

phương. Cũng có bệnh nhân vui vẻ tiếp tục theo ông thầy thuốc mới vì họ tin là ông Sohier không giao trọng trách cho người dờ.

Nhưng có một ông Thượng nọ đã bước vào phòng khám rồi đột nhiên ngừng lại và quát lên:

- Không phai thẳng Tây!

Rồi ùng ùng trở ra ngoài.

Hôm đó nhà tôi bất bình lắm:

- Sao mà họ khinh mình quá thế?

- Mình cũng phải hiểu tâm lý người bệnh này.

Các bà đi uốn tóc còn lựa chọn thợ được, họ đi khám bệnh cũng có quyền lựa chọn bác sĩ chứ.

Trước khi về Pháp, ông Sohier trao tặng tôi một tủ sách y khoa và giải thích:

- Hằng năm tôi đều bỏ ra 2 tuần về nghỉ hè bên Pháp nên có dịp mua các niên giám y khoa (*Annales*) để cập nhật. Sách xin tặng lại ông, hy vọng tài liệu này giúp ích cho ông trong khi hành nghề. Chúc ông ở lại Đà Lạt gặp nhiều may mắn.

Nhân có dịp đọc qua các niên giám này tôi hiểu thêm vì sao bác sĩ Sohier được bệnh nhân tín nhiệm “cao độ” như thế. Là vì ông ta luôn luôn có dịp cập nhật các hiểu biết về y khoa. Đối lại thì bên mình khi xưa không có điều kiện để “giáo dục y khoa tiếp nối” (*continuing medical education*) như bên Bắc Mỹ này. Cho nên có những cụ ra trường từ mấy chục năm trước có đủ bằng cấp danh tiếng (bằng đồng ghi thêm *Médaille d'or de thèse en 19...* chẳng hạn) nhưng tiếp tục sử dụng khoa học thời xưa đó thì làm sao theo kịp “thăng” Sohier được!

Tới đây tôi xin đề cử một vài kiến thức cập nhật y khoa trong mớ sách thừa hưởng được của anh bạn mới người Pháp:

§ Chữa mụn trứng cá dùng thuốc trụ sinh dài hạn. Nhất định khi đó bác sĩ Việt Nam chưa hề nghe nói tới phương cách này.

§ Tái khởi động tim mạch hô hấp (CPR = *cardio-pulmonary resuscitation*). Phương cách trị liệu cấp cứu này do Âu Mỹ đề ra từ năm 1963 nhưng khi đó chưa được phổ biến bên xứ mình.

§ Truyền hơi hồi sinh (*mouth to mouth resuscitation*) áp dụng cho trẻ em. Một điều giản dị là khi truyền hơi cho các em nhỏ thì mình phải dùng miệng mình chum luôn cả mũi và miệng nó. Ấy vậy mà “không thầy đố mày làm nên” đấy.

Nói tóm tắt về phòng mạch Đà Lạt của chúng tôi thì có những đặc điểm như sau đây:

§ Trong vòng mấy tháng đầu, tôi còn phục vụ quân đội nên chỉ khám bệnh tư vào buổi chiều mà thôi. Khi đó bệnh nhân còn “loạc choạc” nên cũng không có gì trở ngại. Sau khi tôi giải ngũ thì vừa lúc rất đông bệnh nhân, chắc là cũng do số mạng an bài đây.

§ Có lẽ ở Đà Lạt chỉ riêng phòng mạch chúng tôi là có hồ sơ bệnh lý đảng hoàng. Trong hồ sơ ghi đủ ngày khám bệnh, huyết áp, nhiệt độ (nếu cần), chẩn đoán và trị liệu. Phần ghi huyết áp, nhiệt độ và ghi

toa thuốc (toa thuốc, tôi ký sẵn) do nhà tôi phụ trách cho nên mới có tiếng đồn là “ông bác sĩ khám bệnh mà bà ấy cho toa”. Là vì nhà tôi cũng lại là người chỉ dẫn cho bệnh nhân về cách dùng thuốc theo toa.

§ Chúng tôi khám và chữa bệnh miễn phí cho mọi tôn giáo cùng các nạn nhân chiến tranh (thương tích, mảnh đạn trong cơ thể...). Vậy là thường ngày có lối 10% các bệnh nhân được miễn phí.

§ Tại phòng mạch của chúng tôi không có chuyện “cứ bệnh nhân tới là chích thuốc”. Tôi tuyệt đối theo đúng nguyên tắc điều trị và không chú ý tới khía cạnh thương mại của nghề Tây y. Cho nên lại có một vài bệnh nhân than phiền: “Tới phòng mạch của ông Ph thì được chích 2 mũi thuốc, ở đây mất nhiều tiền hơn mà không chích chi hết.” Khiến cho kẻ hèn này lại phải giải thích: “Ông (bà) tới đây là để chữa cho hết bệnh chứ chích thuốc cho có thì chẳng ích lợi gì đâu.”

Trên đây là bước đầu hành nghề y sĩ tư của tôi tại Đà Lạt. Số mạng khiến chúng tôi dọn nhà lên đây, rồi tự nhiên có người “dâng” phòng mạch cho mình, và vừa lúc giải ngũ thì đồng bệnh nhân làm không suê. Sau này nếu có dịp, sẽ xin ghi tiếp những chuyện tình cờ khiến cho tôi được tiếng tốt về nghề nghiệp tại nơi này. Ngẫm nghĩ lại mấy chuyện đó khiến tôi suy luận rằng các cụ đã nói thật chí lý là “khôn không bằng may” mà.

Ghi chú thêm: Sau này tôi mới được biết rõ hơn là ông Sohier bị chính phủ Việt Nam trục xuất vì đã đóng thuế cho Việt Cộng. Thiên hạ đồn rằng có một vị bác sĩ kỳ cựu ở Đà Lạt tính rằng sẽ đương nhiên sử dụng địa điểm phòng mạch cũ của ông Sohier mà không cần mất tiền sang nhượng. Tội tôi tới mua chỗ này đâm ra tự nhiên thành kỳ đà cản mũi đàn anh (không phải là anh Gi ở khu chợ Hòa Bình đâu!) nên ông ta giận lắm. Tội nghiệp cho kẻ ngớ ngẩn này, ông anh ơi!

BS Đinh Đại Kha

Chú thích của Tòa Soạn:

(1) Mô, tức Đinh Hồng Mô, giáo sư Trung Học, người điều khiển chương trình “Đố vui để học” lừng danh trên đài THVN trước năm 1975.

(2) Vào link [Old Hospital - Da Lat - Wikimapia](#) để xem toàn bộ các cơ sở bệnh viện tư của Bác Sĩ Sohier. Sau năm 1975, bệnh viện biến đổi thành Khách Sạn Công Đoàn của chính phủ CS.

(After Dr. Sohier left for France, this place host the young students who attended highschoools who wish to become Catholic priests. After the communist regime took over and since they do not believe in any religion, they converted this place to be a hotel which is serving to make money for them).

Tôi không còn lời
Vượt quá giới hạn tàn ác
Vượt quá giới hạn đau thương.
Vượt quá giới hạn bi đát
Vượt quá giới hạn đoạn trường.
Hăm tám ngày đêm khủng khiếp
Hăm tám ngày đêm khốn kiếp.
Hăm tám ngày đêm thể lương
Hăm tám ngày đêm huỷ diệt.
Hôm nay tôi không còn lời
Để nói về sự tàn bạo.
Để nói về sự vô đạo
Của sa tăng đội lột người.
Của cuộc chiến tranh phi nghĩa
Của kẻ hoang tưởng cuồng điên
Trái Tim lạnh lùng băng giá
Bao năm ôm mộng vương quyền.
Nay con chấp tay cầu nguyện
Phật Trời màu nhiệm linh thiêng
Cứu người khỏi cơn nguy biến
Cứu Ukraine khỏi đạn bom.

Khúc đoạn trường vô thanh
Chuyện xưa trong khu rừng hoang dã
Trần không lồ cổ nuốt con nai.
Nai đau thương tiếng kêu thảm thiết
Nhưng muôn loài vẫn cứ đứng nhìn.
Chuyện nay trong thế giới văn minh
Kẻ độc tài quyết đại huỷ diệt.
Ukraine cất tiếng kêu thống thiết
Nhưng loài người vẫn cứ đứng nhìn.
Trước thảm cảnh đoạn trường đứt ruột
Hỏi ai không xót dạ đau lòng?
Rớt nước mắt khẩn cầu Trời Phật
Cứu Ukraine thoát cảnh diệt vong.

Vinh Hồ

Đà Lạt, bao giờ ta trở lại?

minh tường

Năm 1964, vừa mới đậu kỳ thi Dự Bị Y Khoa xong, tôi có một tháng nghỉ ngơi trước khi nhập học. Đây là dịp đẹp nhất trong đời để du ngoạn đây đó, trước khi bước vào cuộc đời vất vả của sinh viên trường thuốc. Bởi vậy, tôi không do dự nhận lời ngay khi chị Thúy, chị ruột tôi, rủ đi Đà Lạt với vợ chồng chị.

Xe đò chở khách “Minh Trung” dùng loại xe familial (Mỹ gọi là Wagon) hiệu “Peugeot” đưa tôi rời Sài Gòn vào một buổi sáng mùa thu rục rắng. Đà Lạt, đối với tôi là nơi chốn của giới thượng lưu giàu có và lãng mạn. Tôi đã đọc truyện, thơ tả về những mối tình ở Đà Lạt. Ba tôi chụp một lô hình về Đà Lạt khi người còn sinh tiền. Những bức hình ba tôi cưỡi ngựa trong rừng thông với phong cảnh mờ mờ ảo ảo thật ngoạn mục, cao sang đã làm tôi mê Đà Lạt ngay từ thuở ấu thơ. Những huyền thoại về Đà Lạt, những văn thơ đã làm cho Đà Lạt vốn đẹp, lại đẹp thêm. Những ngôi trường Couvents, Yersin, Bùi thị Xuân đã đi vào văn chương. Nguyễn thị Hoàng với cuốn “Vòng tay học trò” đã đưa Đà Lạt thành nơi chốn huyền thoại.

Đà Lạt được hình thành từ năm 1893, do sáng kiến của nhà Bác Học Alexandre Yersin (1863 – 1943), người đã tìm ra vi trùng bệnh Dịch Hạch Yersinia pestis, và Toàn quyền Paul Doumer. Bởi vậy, dấu ấn của Bác Sĩ Yersin đã bằng bạc khắp nơi trên vùng đất cao nguyên Đà Lạt xinh đẹp và cao sang này.

Với những ý nghĩ đẹp về Đà Lạt trong tâm tưởng, tôi lên Đà Lạt với cõi lòng hoa nở.

Đến Định Quán, xe dừng lại ở một quán ven đường cho hành khách xuống ăn uống. Định Quán đáng nhớ với những tảng đá khổng lồ nằm chênh vênh ven lộ làm ta liên tưởng đến “Hòn Chông” ở Nha Trang. Xe đến Bảo Lộc, nhìn qua cửa xe bắt đầu thấy phong cảnh đã đổi khác. Dọc đường lộ là những hàng thông đẹp như trong tranh Tàu cổ. Mùi trà tỏa ra trong không khí tạo cho thị trấn này có hương thơm ngào ngạt tuyệt vời. Khách không thể nào không dừng chân để mua vài cân trà làm quà

biếu bà con, bè bạn. Bảo Lộc với những đồi trà thoai thoải, xanh mát dưới ánh nắng thủy tinh, nhẹ nhàng man mác da thịt làm ta liên tưởng ngay tới khí hậu ôn hòa ở các xứ Âu Châu. Xe qua những con đường nhỏ hẹp, quanh co vòng triền núi trước khi vào thị trấn Đà Lạt.

Tôi đến Đà Lạt vào một buổi trưa, lạnh lạnh đủ để khoác một cái áo blouson vào người. Trời trong xanh, vợ vẫn những áng mây bàng bạc. Nắng hanh hanh. Lòng tôi thật rộn rã. Tôi theo chị Thúy đi dọc theo một con đường nhỏ, hai bên là đồi xanh cỏ với vài con ngựa hồng đang thong thả gặm cỏ. Cảnh vật thơ mộng, hoang đường như trong một cuốn phim nào đó tôi đã xem.

Biệt thự “Mai Phương” nằm nép vào một góc rừng, chung quanh là những cây hoa anh đào phơn phớt hồng. Lần đầu tiên tôi trông thấy cây hoa Anh Đào thật. Anh đào Không rục rờ như mai. Chỉ thoang thoang nhẹ nhàng. Từ nhỏ cho đến bây giờ, tôi chỉ sống quanh quẩn ở đồng bằng Miền Nam, tôi đã quen và gần gũi với hoa mai, nên có lẽ vì thế tôi vốn yêu hoa mai hơn hoa đào. Hoa mai vàng chói, chi chít, mộc mạc, đơn sơ như người miền Nam, hoa đào phơn phớt hồng, mong manh, đài các như người Hà Nội (Hà Nội của trước năm di cư 1954) chăng? Tôi thiên vị? Chắc là như vậy! Sau giấc ngủ trưa trong cái lạnh thích thú của Đà Lạt, tôi trở dậy đi tắm nước nóng. Đây là lần đầu tiên trong đời tôi tắm nước nóng (với khí hậu miền Nam mưa nắng hai mùa làm sao tôi tắm nước nóng cho được? Tắm nước nóng họa chăng chỉ dành cho người bệnh!) Tắm xong mới cảm thấy cái lạnh của Đà Lạt. Cái lạnh làm run rẩy người. Mặc vội quần áo ấm. Ôi thú vị làm sao cái cảm giác lúc đó!

Chúng tôi xuống phố trời đã chạng vạng tối. Sương mù lảng lảng, đèn đường mờ mờ, ảo ảo. Đà Lạt có cái vẻ đẹp của một thành phố Tây Phương. Con đường dốc, nhỏ phủ đầy sương mù dẫn tôi đến khu thương mại của thành phố. Chúng tôi ghé vào quán “Cà Phê Tùng,” quán cà phê có nhạc với những bài hát thời thượng lúc đó: “Tous les garçons et les filles de mon âge”, “a certain smile”, “Je suis

d'accord". Dân Đà Lạt, nhất là giới trẻ, gần gũi với thể giới Tây phương hơn Sài Gòn. Trường Tây, trường Đầm, nhà kiêu Tây và cách ăn chơi Tây. Ở Sài Gòn ai cũng muốn lên Đà Lạt nghỉ mát để tỏ ta đây là "dân sang". Từ quán "cà phê Tùng" chúng tôi sang tiệm cơm tây Mê Kông dùng cơm tối. Chủ tiệm là người Hoa đã Việt hóa lại học trường Tây nên phong cách chẳng có gì là Hoa cả. Chủ tiệm quen với anh rể tôi nên họ tiếp đãi rất ân cần.

Đà Lạt đủ lạnh để thờ ra khói. Co ro trong chiếc áo mưa hai lớp và cái áo chandail bằng len đan, tôi cùng đám bạn và vợ chồng chị tôi đến vũ trường. Vũ trường "Night club" rộng, ấm, đầy khói thuốc. Đà Lạt mới có trường Đại Học với môn học mới mẻ: Chính Trị Kinh Doanh, nên sinh Viên Sài Gòn đổ dồn lên học khá đông. Đà Lạt sôi nổi hơn, ồn ào hơn với những khuôn mặt trí thức trẻ này. Vũ trường cũng sống động hơn, đông hơn, vui hơn. Nhìn đây đó là những khuôn mặt quen thuộc của Sài Gòn ngày nào. Dân, con một chủ tiệm may nổi tiếng đường Huỳnh Thúc Kháng. Nguyên, Chung, những người bạn cùng lớp tôi ở trường CVA.

Phượng, chủ nhân của ngôi biệt thự tôi đang ở trọ, từ Sài Gòn mới lên. Phượng là con trai của một gia đình giàu có, thế lực, ba Phượng làm giám đốc một công ty lớn, bề thế ở Sài Gòn. Họ hàng Phượng đều là các tay tổ đang nắm các chức vụ then chốt trong giới chính trị và kinh doanh VN. Phượng ở Pháp từ nhỏ, mới về VN được ít năm. Phượng điệu nghệ, lịch lãm trong giới ăn chơi, học hành chỉ để làm dáng, không cần tốt nghiệp; đủ kiến thức để nói chuyện văn chương, khoa học. Nói tiếng Việt trôi chảy, tiếng Pháp lưu loát giọng Parisien, Phượng mặc quần áo kiểu "bụi đời" lúc nào cũng quần jean xanh, áo ca rô màu xanh đậm sọc đỏ nhỏ và khoác blouson đen, trong túi luôn luôn là một gói Bastos xanh. Với phong cách đó, Phượng làm các cô ca gái mới lớn mê mết!

Mối tình hiện tại của Phượng là ca sĩ mầm non đang lên KL của vũ trường Night Club Đà Lạt. KL có giọng hát ấm, trầm buồn. Giọng ca ma túy, nói theo danh từ thời thượng. Hồi đó chưa có nhạc "công viên tượng đá", nhạc "phản chiến" và Trịnh công Sơn cũng chưa được biết đến nên nàng chỉ hát nhạc "tiền chiến" của Đoàn Chuẩn, Từ Linh. Sau này KL trở thành "ca sĩ" và là một hiện tượng của nền âm nhạc miền Nam. Các tay chơi của Sài Gòn hay lên Đà Lạt vào cuối tuần hoặc những ngày nghỉ lễ nên vũ trường duy nhất của Đà Lạt này vào dịp đó đông, vui và ồn ào vô cùng, không kém gì Tự Do, Mỹ Phụng hay Văn Cảnh, v.v... ở Sài Gòn.

Thuở đó là đầu thập niên 60. Nền Cộng Hòa đệ Nhất đang ở thời kỳ cuối. Một vài dấu hiệu chống đối đã manh nha: nhóm Phật Giáo bắt đầu phản kháng, sinh viên sửa soạn xuống đường. Đà Lạt còn yên ổn, nhưng những vùng chung quanh đã mất an ninh. Trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt mới thành lập được ít năm, thoát thai từ trường Ngự Lâm Quân, Bảo Chính Đoàn của Pháp. Các sinh viên võ bị là những

người trí thức trẻ ôm mộng hải hồ mang nghiệp binh đao. Họ có lý tưởng, thông minh và can đảm. Quân phục đại lễ của sinh viên trường võ bị rất đẹp, na ná trường West Point của Mỹ, đã làm bao nữ sinh Gia Long, Trưng Vương mê mết!

Đêm nay các chàng võ bị không được xuất trại nên vũ trường do các sinh viên đại học chính trị kinh doanh độc chiếm. Họ biểu diễn twist, bebop, cha cha cha và tango, từng cặp, từng cặp quay cuồng, quán quít, bay lượn trong không khí ồn ào của khói thuốc và âm thanh. Khuya dần... cuộc vui nào rồi cũng tàn và tình nào rồi cũng phai! -

Ở vũ trường ra, chúng tôi ghé vào "quán cô Bảo" một loại "quán nửa khuya" nằm ở một góc phố. Cô bán hàng xinh đẹp, những món hàng cô bán lại ngon, nóng hổi, nên thực khách chiếu cố thật là đông đảo. Trời lạnh mà ăn một bát miến gà còn bốc khói mới thấy ngon làm sao! Vừa ăn vừa xuýt xoa vì nóng và cay. Nhưng trời lạnh nên không thấy đổ mồ hôi.

Ăn uống xong, cũng khoảng 2 giờ sáng. Trời về đêm lạnh hơn với sương mù đặc quánh. Đèn pha của chiếc Simca 1000 không đủ để thắp sáng con đường Quang Trung phủ kín sương mù. Phượng phải lái thật chậm, mắt gần cả nửa tiếng đồng hồ mới về đến nhà, dù nhà không ở xa lắm.

Sáng hôm sau, tôi xuống chợ Đà Lạt. Ngôi chợ hai tầng với lối kiến trúc là lạ so với các ngôi chợ ở Sài Gòn mà tôi đã thấy như chợ Bến Thành, Bình Tây, Tân Định... Kẻ mua, người bán cũng đông đảo, ồn ào như bất cứ ngôi chợ nào. Nhưng phong cách của kẻ mua người bán ở đây có vẻ "lịch sự" hơn, "đài các" hơn. Vì lạnh nên ai nấy đều khép nép trong bộ quần áo dày ấm, đầu đội khăn hoặc nón. Cũ chỉ có vẻ thông thả hơn, nói năng từ tốn hơn. Rau cỏ, hoa quả nhiều, tươi mát. Thích nhất là món mận và dâu tây (strawberry), vừa rẻ vừa ngon. Thiếu nữ Đà Lạt da trắng hồng, đôi má hây hây. Đường phố Đà Lạt nhỏ, lại lên dốc xuống đồi chứ không bằng phẳng như ở Sài Gòn. Đà Lạt có Hồ Xuân Hương, Hồ Than Thở, Rừng Ái Ân, Suối Thi Thầm... Những cái tên thật lãng mạn đã đi vào huyền thoại. Thác Cam Ly đã cạn đi nhiều. Thác Gougah vẫn còn cuộn cuộn mạnh mẽ. Tôi đã đi qua những nơi chốn này, mỗi nơi một vẻ. Những kỷ niệm đẹp vẫn còn nằm trong tâm tưởng tôi, dù đã hơn hai mươi năm sau, ở đây, trên đất người. Cuộc sống ở Đà Lạt thanh thản, nhẹ nhàng. Đà Lạt sống nhờ du khách. Khách mặc quần áo đẹp, trưng diện những bộ quần áo ấm nhập cảng từ các nước Phương Tây. Khách phong lưu, tiêu tiền như nước. Đã lên Đà Lạt là phải tỏ ra sang trọng, không thể bần xỉn được. Dân địa phương nhờ đó mà sống tuy bận rộn, nhưng dễ thở. Trước khi từ giả Đà Lạt, du khách thể nào cũng phải mua chút quà cho thân nhân, bè bạn. Mận trại Hàm, dâu Tây là những món nổi tiếng không thể nào quên được.

Mấy ngày nghỉ ngơi, rong chơi ở Đà Lạt đã làm cho tôi khỏe hẳn ra. Cái lạnh Đà Lạt làm ta ăn ngon hơn, mặc đẹp hơn. Phong cảnh Đà Lạt tươi mát, có mây trắng trời xanh ban ngày. Có sương mù bao phủ

lúc chiều xuống cho đến tận sáng tinh mơ. Đà Lạt có thông già, có hồ, có núi, có rừng, có suối, có thác, có kỳ hoa dị thảo. Đà Lạt có nhà kiến trúc theo lối Tây Phương. Có đồi cỏ non, có ngựa hồng và nhất là có những nàng con gái đẹp, kiêu sang. Đà Lạt đã đến với tôi; một lần và để lại những dư âm muôn thuở. Tôi già từ Đà Lạt để trở về Sài Gòn sau những ngày rong chơi tuyệt diệu. Gặp một vài cô gái đẹp, một thoáng ngỡ ngàng, một chút si tình, ngỡ ngẩn. Rồi khi xa người, để lại đây đó trong đáy sâu của tâm hồn một chút gì đủ để nhớ, để thương. Cũng như bất cứ người con trai mới lớn nào, tôi cũng có một chút lãng mạn, mộng mơ.

Sau đó là những năm tháng miệt mài ở trường thuốc với bài vở chồng chất. Những buổi thực tập trong nhà thương mệt mõi người. Cho đến ngày ra trường, lao vào cuộc sống phức tạp với muôn vàn bản khoán, dằn vặt của người thầy thuốc thời chiến, tôi đã quên hẳn Đà Lạt.

Sau ngày Việt cộng chiếm đóng miền Nam, Đà Lạt nghe nói hoang tàn lắm. Trước kia Đà Lạt kiêu sang bao nhiêu, nay Đà Lạt bương bả, sa sút bấy nhiêu. Đám nhà giàu ở Đà Lạt đã bỏ đi hết, chỉ còn lại các nông dân làm ruộng rẫy. Tôi muốn trở lại Đà Lạt một lần chót, trước khi xa rời quê hương vĩnh viễn (biết bao giờ trở lại?), nhưng đã mất cơ hội vì cuộc sắp xếp ra đi quá vội vàng...

Bây giờ sống ở đây, Florida, nơi một vùng đất có rất nhiều thông, vào những hôm trời lạnh như mùa đông này với sương mù bao phủ, lãng đãng, không thể nào không nhớ Đà Lạt cho được. Những ngày cuối tuần, nhìn ra cửa qua những hàng thông, đồi cỏ xanh và mây mù, với ly cà phê nóng và nghe nhạc Việt Nam, tưởng như mình đang sống lại cái không khí Đà Lạt năm nào! Đà Lạt, nơi đã một lần đi qua, nơi sẽ hằn in mãi trong trí nhớ cho đến ngày nhắm mắt liìa đời.

Đà Lạt ơi! bao giờ ta sẽ trở lại một lần?

Minh Tường
(Tháng Ba/1987)

hoang đảo và em

Khi vào chùa, tôi là người sùng đạo
Ở ngoài đời... tôi vẫn dòng máu Q
Q nhà tôi, "Cờ vàng" Cha truyền lại
Tí lãng mạn... nhưng sống với quê hương

Quê hương tôi đẹp, vô vàn tình tư...
Chín Rồng bay tỏa xuống vùng đồng bằng
Cánh Cò bay; Tiếng chuông Chùa vang vọng
Xa xa tiếng sóng vỗ bên bờ Thái Bình

Tôi sinh ra mơ được làm thủy thủ
Nhưng chiến chinh đã đưa đẩy lối về
Đi lang thang qua những vùng hoang đảo
Chợt thấy thềm... được nhìn Tiên giáng trần

Hội "Hoa đăng", công chúa đẹp mỹ miều
Là khách phương xa, được mời dự lễ
Nhảy sai nhịp vì vụng dại tình si
Giai nhân hỡi! Nàng Tiên ơi... có thấu?

Kẻ đa tình muốn bỏ nghiệp tu
Xa xa, có tiếng chuông Chùa vọng vang
Làm sao cưỡng được con tim thổn thức?
Quên đi nhé!, quê hương đang đợi chờ

Lưu Hậu Sâm
8/2013

Mùa Đông Năm Ấy

Nguyễn Trác Hiếu

Mùa đông lại về. Tuyết đã rơi trắng xóa trên các thành phố và núi đồi nhiều tiểu bang miền bắc nước Mỹ. Mỗi năm, nhìn tuyết rơi là tả, tôi lại nhớ về những ngày gian nan cũ khi tôi vừa đến đất mới. Mùa đông năm ấy, tôi lang thang ở tiểu bang Louisiana, miền nam nước Mỹ, để tìm xin được phỏng vấn tại những bệnh viện có chương trình huấn luyện chuyên khoa y khoa hậu đại học. Đây là điều kiện bắt buộc mà một bác sĩ y khoa tốt nghiệp ngoài nước Mỹ phải trải qua trước khi được hành nghề tại Mỹ.

Bệnh viện Louisiana State University Medical Center ở Shreveport, miền bắc Louisiana, sắp phỏng vấn tôi thì tôi được vợ tôi từ California, miền tây nước Mỹ, gọi điện thoại báo cho tôi biết có ba nơi khác cũng muốn phỏng vấn tôi sau khi xét đơn. Một bệnh viện ở tiểu bang Michigan, miền bắc nước Mỹ, một ở New York City và một ở Pennsylvania, miền đông bắc nước Mỹ. Ba nơi này cách xa nhau hàng ngàn dặm và giờ giấc của những cuộc phỏng vấn lại gần sát nhau làm tôi vô cùng bối rối.

Được các bệnh viện xét đơn và gọi đi phỏng vấn là những dịp may để "mò kim đáy biển", nên không thể bỏ qua. Nhiều bạn bè tôi, sau khi thi đậu bằng liên bang (Federal Licensing Examination, FLEX) đã nhiều năm nộp đơn tại các bệnh viện để xin được huấn luyện hậu đại học nhưng không được bệnh viện nào gọi phỏng vấn. Các bệnh viện thường ưu tiên nhận các sĩ bác sĩ trẻ tốt nghiệp tại Mỹ, tuổi thường khoảng 22-25. Chúng tôi, đến Mỹ sau nhiều năm hành nghề ở quê nhà nên hầu hết tuổi đã ngoài 30-40. Có người đến Mỹ tuổi đã 50. Vì vậy có bác sĩ tốt nghiệp ngoài nước Mỹ, bị chê là lớn tuổi, phải bỏ cuộc, không hành nghề lại được.

Tôi gọi các bà thư ký các chương trình huấn luyện, năn nỉ họ dời ngày phỏng vấn của tôi vài hôm để tôi có đủ thì giờ di chuyển từ nơi này đến nơi khác cách xa nhau hàng ngàn dặm. Tôi nhận được những câu trả lời nhát gừng, "Xin lỗi, nếu ông không đến đúng giờ giấc đã ghi trong giấy hẹn thì chúng tôi đành phải phỏng vấn người khác." Tôi tin lời các bà thư ký. Chúng tôi cần họ chứ họ không cần chúng

tôi. Có bệnh viện chỉ có vài chỗ trống mà có mấy ngàn bác sĩ tranh nhau nộp đơn xin được phỏng vấn.

Tôi có rất ít tiền trong túi. Tính đi tính lại, tôi sẽ phải bay từ Louisiana, miền nam nước Mỹ lên Michigan, miền bắc để được phỏng vấn, sau đó tôi phải nhảy lên xe buýt đi đêm đến New York City và Pennsylvania. Vì đi gấp, giá vé máy bay một chiều Louisiana-Michigan cũng làm vui đi nửa túi tiền tôi dành dụm cả năm. Thôi, cũng đành nhắm mắt đưa chân, tới đâu hay đó. Có lúc lo âu, tôi lại lẩm nhẩm hát thầm một bài ca Hướng Đạo, "Dù thấy khó đừng mau chân lui, ta cứ tiến lên đường, dù ... sương mưa rơi..."

Phi cơ vào không phận Michigan, mặt đất trắng xóa một màu. Phi cơ hạ thấp, cây cối hiện rõ và lớn dần, khăng khieu và đen đũi như những thân cây thông cháy sém còn sót lại trong những trận cháy rừng ở Florida, miền đông nam nước Mỹ. Tôi phải đợi ở phi trường thật lâu mới có một chiếc taxi đến phi trường chở tôi về bệnh viện. Một cơn bão tuyết đang tăng cường độ. Chiếc taxi, bánh không quay, vẫn cứ lướt đi ngang từ bên này đường qua bên kia đường, thỉnh thoảng còn muốn quay đầu 180 độ. Tôi lạnh run vì chiếc măng tô không đủ ấm. Tôi lo vì lần đầu trên đất Mỹ tôi được trượt tuyết bằng taxi. Ông tài xế taxi nhìn tôi qua kiếng chiếu hậu và mỉm cười khi thấy hai tay tôi bám chặt lưng ghế phía trước.

Tới bệnh viện, tay xách vali nặng, tôi bước đi từng bước ngắn trên tuyết đã đóng thành băng, vậy mà mấy lần tôi trượt suýt té. Có nơi tuyết lại ngập cao đến đầu gối, không thấy đường đi. Bước chân trở nên nặng nhọc như những lần gánh nặng oằn vai, cổ lê bước trên những con đường bùn ngập gần đến đầu gối trên rừng Cà Tum, Đồng Ban, gần biên giới Miền-Việt những ngày lao lý.

Chỉ có một bác sĩ điều trị phỏng vấn tôi qua loa năm mươi phút, lầy lẹ. Thấy tôi thất vọng, một bạn tôi đang học ở bệnh viện giải thích:

- Chỗ trống duy nhất trong chương trình Nhi Khoa này dường như đã được dành cho một bác sĩ từng đi làm tình nguyện ở đây khá lâu.

Tôi buồn bực hỏi:

- Không có chỗ trống sao còn gọi nhiều người ở xa đến phỏng vấn?

Bạn tôi cười chua chát:

- Họ không cần biết bạn từ đâu đến. Họ chỉ cần đánh dấu tên bạn trong danh sách mấy chục người được họ gọi đến phỏng vấn theo luật đòi hỏi, gọi là cho công bằng. Một cuộc phỏng vấn thật sự thường kéo dài nhiều tiếng đồng hồ và do nhiều bác sĩ đảm trách chứ không phải do một bác sĩ hỏi bạn vài câu trong mấy phút như họ đã làm. Nhưng thôi, bạn không còn nhiều thì giờ để buồn bực hay suy tư. Lên đường gấp, thượng lộ bình an và may mắn. Ở đâu có ánh sáng, ở đó còn có hy vọng. Nhớ kỹ nhé.

Tôi ghi nhận lời khuyên của bạn tôi, lại xách va li, lội tuyết đi tìm xe buýt Grey Hound mà người Việt dịch là xe Con Chó Chòm, đi Pennsylvania cách đó hàng ngàn dặm, miền đông bắc Mỹ. Xe buýt chạy xuyên bang ban đêm. Tôi co ro trong chiếc măng tô, nhai một ổ bánh mì khô như bò nhai lại cỏ và uống chai nước lã lấy sức. Tôi cố tự an ủi, "Mình còn được năm bảy bệnh viện gọi đi phỏng vấn trong khi bạn mình nộp đơn ngồi chờ mấy năm không ai gọi thì sao. Thôi gắng lên! No pain, no gain".

Miền đông bắc Mỹ cũng trắng xóa một màu tuyết khắp nơi. Cảnh vật tiêu điều, hoang lạnh. Tôi đến thành phố Pittsburgh miền tây của tiểu bang Pennsylvania vào lúc đầu hôm. Trên đường từ Michigan đến Pennsylvania, trong lúc sang xe, chiếc vali của tôi đã bị chuyển làm đi New York thay vì đi theo tôi đến Pittsburgh. Xuống xe buýt với một bộ quần áo mặc trên người và một đôi giày vấy bùn, tôi hoang mang, bối rối nghĩ đến buổi phỏng vấn sáng hôm sau không có y phục sạch sẽ, thơm mát cần thiết. Cuối cùng, tôi định bụng sẽ nói thật với những người phỏng vấn tôi là tôi đã thất lạc chiếc va li mà trong đó tôi mang theo quần áo chỉnh tề. Thông thường, những người phỏng vấn rất để ý đến ngoại hình và y phục của người được phỏng vấn. Có người vừa gặp bạn đã quan sát bạn từ đầu đến chân làm bạn khó chịu. Tôi bỗng có ý tưởng ngộ nghĩnh, mong sao sẽ được phỏng vấn bởi những bác sĩ trước kia từng làm thợ đóng giày hay thợ may quần áo. Mà trong đời thường quả có những người làm đủ thứ nghề lúc hàn vi trước khi trở thành bác sĩ. Ở Shreveport, Louisiana, tôi đã được phỏng vấn bởi một cựu quân nhân Mỹ từng chiến đấu tại Việt Nam. Nói chuyện với ông thật vui. Ông ngồi kể vanh vách những địa danh quê hương Việt Nam làm tôi cảm động và nhắc những món ăn Việt Nam mà ông thích trong đó có nước mắm. Ông không hỏi tôi lấy một câu về y khoa nhưng sau cùng lại khen tôi rành tiếng Mỹ, cho tôi điểm cao và chúc tôi mau trở lại nghề cũ y khoa.

Tôi dùng điện thoại công cộng ở bến xe buýt gọi một người bạn đang học năm thứ nhất hậu đại học tại một bệnh viện ở Pittsburgh để xin tá túc qua đêm. Tôi cố gắng để dành số tiền ít ỏi còn lại trong túi nên tránh không vào motel, một loại nhà nghỉ rẻ tiền.

Tôi đưa địa chỉ nhà người bạn cho anh tài xế taxi. Mặt mày anh này trông không có chút gì lương

thiện. Anh ta chạy lòng vòng nửa giờ mà vẫn không tìm ra con đường mang tên Jackson nơi bạn tôi ở. Tuyệt phủ kín các bảng chỉ đường. Tôi phải bảo anh tài xế taxi dừng lại cho tôi gọi bạn tôi lần nữa xem sao. Điện thoại công cộng ở Pittsburgh cũng rất khó tìm. Tìm được một cái, tôi xuống xe, mang theo chiếc ba lô trong đó tôi đựng giấy tờ cần thiết cho các cuộc phỏng vấn. Tôi sợ anh tài xế vụt chạy với chiếc ba lô của tôi vì nghĩ rằng có tiền bạc hay vật quý trong đó. Tôi không dám tưởng tượng ra cảnh tôi bị bỏ rơi giữa một đêm đen tuyết giá lạnh căm nơi một thành phố xa lạ, mất hết cả những thứ giấy tờ cần thiết cho những cuộc phỏng vấn trong những ngày tới. Thì ra, thành phố Pittsburgh có đến hai con đường mang tên Jackson. Taxi chạy thêm nửa tiếng nữa thì gặp được bạn tôi đang mặc áo ấm dày đứng đợi tôi tại một ngã tư đường đưa tôi về nhà. Người bạn thật có lòng.

Sáng hôm sau, khi tôi thức giấc thì bạn tôi đã rời nhà đi làm ở bệnh viện từ lúc 6 giờ sáng. Nơi tôi sẽ được phỏng vấn lúc 10 giờ sáng hôm đó là một bệnh viện nhỏ thuộc thành phố Jamestown cách Pittsburgh bảy tám mươi dặm, khoảng một trăm cây số. Tôi gọi tổng đài nhờ hướng dẫn đến một nơi cho thuê xe. Một nữ nhân viên hỏi tôi từ đâu tới, nói ngôn ngữ nào xong bảo tôi đợi. Một phút trôi qua. Có giọng trong trẻo của một phụ nữ hỏi tôi bằng tiếng Mỹ:

- Xin lỗi, anh nói tiếng Việt?

Tôi đáp:

- Vâng, tôi là người Việt.

Tôi tưởng phụ nữ này là nhân viên của tổng đài điện thoại nhưng ngạc nhiên thay chị là cư dân thường của Pittsburgh. Chị đổi sang nói tiếng Việt giọng Bắc ngọt ngào:

- Chào anh, tôi có thể giúp gì cho anh?

Tôi cho chị biết tôi vừa từ California đến Pittsburgh đêm qua lần đầu tiên và tôi đang muốn tìm chỗ thuê một chiếc xe để đi phỏng vấn tại thành phố Jamestown.

- Đường sá Pittsburgh rất khó tìm trong lúc tuyết đang rơi dày đặc như hôm nay. Hôm nay, trên đường đến sở, tôi sẽ đưa anh đến chỗ cho thuê xe. Sau đó, chị căn dặn tôi lấy hai chuyến xe buýt từ nơi tôi đang tạm trú để gặp chị tại một trạm xe buýt khác. Chị không quên hỏi tên họ, dáng dấp tôi và y phục tôi mặc.

Chị nói:

- Tôi tên Tuyết, cũng họ Nguyễn. Tôi sẽ mặc áo ấm màu xanh đậm, đội mũ len xanh và chờ anh ở trạm xe buýt góc đường X và đường Y nhé. Tôi cảm ơn người phụ nữ Việt Nam tốt bụng rồi vội vã lội tuyết ra trạm xe buýt. Trời khá lạnh vì có gió. Sống ở vùng nắng ấm California đã quen, giờ đặt chân tới một xứ lạnh mà tuyết phủ ngập thành phố, tôi như đang lạc vào một thế giới kỳ ảo, xa lạ.

Bước xuống xe buýt nơi điểm hẹn, tôi đảo mắt nhìn quanh. Có vài ba người đang đứng ở trạm. Tôi lại gần người mặc áo ấm xanh đậm. Một nụ cười tươi đón tôi.

Chị Tuyết khá trẻ, khuôn mặt trái xoan phúc hậu, mũi cao, mắt tròn to và đen lánh.

Tôi chào chị trước:

- Chào chị Tuyết! Cảm ơn chị đã bỏ thì giờ giúp tôi.

- Chào anh Hiếu! Anh vừa đến một thành phố lạ mà không may gặp toàn tuyết và tuyết

Chị nói xong mỉm cười. Tôi chợt hiểu ý chị muốn nói tuyết đang rơi ngập lối và tên chị là Tuyết.

- Thưa chị, tôi rất may mắn lắm mới gặp được người đồng hương chỉ đường dẫn lối nơi xứ lạ.

- Tôi phải đến sớm đúng giờ. Bây giờ chúng ta phải đi bộ ngay lại nơi cho thuê xe. Anh theo tôi. Mình vừa đi vừa nói chuyện anh nhé!

Chị Tuyết bước đi thoăn thoắt trên tuyết trong khi tôi còn ngập ngừng bước tới, sợ trượt té trên tuyết băng trơn trượt. Ra đi từ California, tôi không chuẩn bị giày đi tuyết.

Chị Tuyết cho tôi biết Jamestown cách Pittsburgh khá xa và đường đèo rất nguy hiểm trong lúc tuyết rơi. Chị nói:

- Anh phải mất ít nhất 2 tiếng để lái xe đến đó. Chiều về anh phải hết sức cẩn thận vì trời tối và anh không quen lái trên tuyết.

Tôi cảm ơn lời dặn dò của chị. Tại nơi cho thuê xe, tôi đứng điền đơn và chị đứng nán lại đợi tôi. Tôi trao mẫu đơn vừa điền xong cho anh nhân viên hàng cho thuê xe, anh này nói:

- Ông cho tôi mượn ID và thẻ tín dụng của ông. Tôi giật mình. Tôi không có thẻ tín dụng. Tôi nói:

- Tôi không có thẻ tín dụng nhưng có mang theo tiền mặt.

Anh nhân viên hàng cho thuê xe mỉm cười nhưng vẫn lịch sự giải thích:

- Theo điều lệ của hàng, ông phải có thẻ tín dụng mới thuê xe được. Chúng tôi không nhận tiền mặt dù ông có đủ. Tôi xin lỗi đã không giúp ông được. Tôi bối rối quay lại hỏi chị Tuyết:

- Từ đây có xe buýt đi Jamestown không chị? Tôi không thuê được xe vì không có thẻ tín dụng. Đến lượt chị Tuyết ngạc nhiên:

- Anh chưa xin thẻ tín dụng hay quên mang theo?

- Tôi mới đến Mỹ vài năm và chưa bao giờ nghĩ tôi sẽ cần thẻ tín dụng nên chưa bao giờ làm đơn xin.

Tôi nghĩ chị Tuyết cũng biết nếu tôi có làm đơn xin thì cũng chẳng có hãng nào chịu cho. Chị Tuyết nhíu mày suy tư vài giây rồi nói:

- Có xe buýt mỗi ngày một chuyến đi Jamestown nhưng anh sẽ không đến kịp giờ để được phỏng vấn lúc 10 giờ sáng nay.

Chị Tuyết vừa nói vừa nhìn vào bộ mặt buồn thiu vì thất vọng của tôi xong quyết định bước tới bên quầy nhân viên. Tôi nghe chị nói nhỏ với anh nhân viên cho thuê xe:

- Tôi là bạn của anh ấy. Tôi sinh sống tại Pittsburgh đã lâu. Tôi có thẻ tín dụng. Ông nhận thẻ của tôi nhé. Giúp anh ấy kéo anh ấy không đến được

bệnh viện để được phỏng vấn kịp sáng nay, tội nghiệp.

Anh nhân viên hội ý với cấp trên rồi bằng lòng cho tôi thuê xe với thẻ tín dụng của chị Tuyết:
- Chúng tôi cố gắng giúp ông. Chúc ông may mắn. Tôi phấn khởi bắt tay cảm ơn chị Tuyết và hứa sẽ trở lại trả xe vào buổi chiều. Khi tôi từ giã chị tôi thoáng thấy hai mắt chị ửng đỏ. Tôi biết chị đang xót xa cho hoàn cảnh khó khăn của một người mới đến xứ lạ.

Tôi mua vội một bản đồ Pennsylvania và lên đường. Đường đến Jamestown quanh co, lên đèo xuống dốc, phủ đầy tuyết băng trơn trượt. Tôi cẩn thận chạy chậm nhưng không quên tính giờ sao cho kịp buổi phỏng vấn. Từ trên đèo cao nhìn xuống, Jamestown nằm trong một thung lũng nhỏ, trông như một thành phố chết. Núi đồi, thành phố, nhà cửa, đường sá, xe cộ bị phủ bởi một lớp tuyết dày trắng xóa. Bầu trời u ám, thê lương. Tôi bỗng dưng có cảm giác buồn chán của những ngày đi qua vùng Queens hay Brooklyn của thành phố New York. Những vùng này, nhà cửa, đường sá, công sở, bệnh viện cũ kỹ cả trăm năm. Thành phố chật chội, đen đúa, dơ bẩn. Vách tường nào, xe điện nào cũng bị bôi vẽ đầy dẫy graffiti nhớp nhúa. Ngày đó, tôi đã có lần nghĩ, chẳng lẽ rồi đây mình lại phải mang vợ con đến cư ngụ tại những nơi tồi tệ này của nước Mỹ để được huấn luyện 3-4 năm sao?

Đến Jamestown, tôi phải đợi rất lâu mới được phỏng vấn bởi một vị mục sư bác sĩ người Do Thái có dáng dấp của một cố đạo. Râu tóc ông xồm xoàm che kín cả miệng và dài đến tận ngực. Trên đầu, vị mục sư đội một chiếc mũ giống như chiếc đĩa nhỏ màu đen. Ông mặc áo choàng đen phủ đến tận gót. Ông nói lí nhí trong miệng thật khó nghe. Nhìn ông tôi chợt nhớ đến một vị giáo sư trường Đại Học Y Khoa Sài Gòn, người ngoại quốc, dạy chúng tôi vào năm thứ nhất ở trường y khoa cũ đường Trần Quý Cáp, Sài Gòn. Ông chỉ hỏi tôi qua loa vài câu như tôi từ đâu tới, tốt nghiệp ở đâu, đã được nơi nào phỏng vấn. Nhìn quanh tôi có cảm giác đây là một nhà thờ cổ thâm u của một giòng tu kín chứ không phải là một bệnh viện có chương trình huấn luyện bác sĩ học chuyên khoa.

Trời về chiều, tôi ghé lại cafeteria nhỏ xíu của bệnh viện nhà thờ mua một cái sandwich lót lòng trước khi lái xe về lại Pittsburgh. Một lần nữa, tôi lại nhận ra tôi là nạn nhân của những cuộc phỏng vấn lấy lệ của các bệnh viện Mỹ. Tuy vậy, trên đường về lại Pittsburgh tôi thấy lòng nhẹ nhõm vì đã làm được những gì phải làm trong cuộc mưu sinh đầy gian nan trên đất mới. Chắc chắn là tôi sẽ không chọn cái nhà thờ cổ này để được huấn luyện cho dù họ có chọn tôi hay không.

Tôi về đến Pittsburgh thì trời tối. Tôi đã nghiên cứu kỹ càng bản đồ và cẩn thận đánh dấu cái exit vào Pittsburgh nhưng không tài nào vào được. Trời tối mịt. Tuyết vẫn rơi lả tả, gió rít vù vù ngoài xe. Các bảng chỉ đường bị tuyết phủ kín. Trên xa lộ có rất ít xe cộ qua lại. Tôi vòng đi vòng lại trên xa lộ mấy lần

mà vẫn không vào được thành phố. Tôi tự dưng cảm thấy như vừa đánh mất niềm tự tin của một tráng sinh Hướng Đạo mà tôi đã từng có được từ lâu. Chính lòng tự tin này đã giúp tôi vui sống, mưu sinh thoát hiểm, vượt qua bao gian khổ trong tù Cộng Sản trên núi rừng ở quê nhà.

Bình xăng của chiếc xe nhỏ đã vơi. Tôi không khỏi liên tưởng đến những cảnh người lái xe bị chết cồng giữa xa lộ khi xe họ thành linh bị hư hỏng hay hết xăng để sưởi ấm giữa cơn bão tuyết. May thay, tôi tìm được một trạm xăng, liền tạt vào mua và hỏi thăm đường. Một nhân viên trạm xăng chỉ đường cho tôi. Tôi chạy một chặp và khám phá ra mình đã "trở về chốn cũ". Tôi đâm lo. Tôi không ngại về đến nhà lúc nửa đêm nhưng tôi lo là đã thất hứa với chị Tuyết, người đã cho tôi mượn thẻ tín dụng, rằng tôi sẽ đem xe về trả vào buổi chiều. Khi ra đi từ Pittsburgh tôi vội vã đã quên không xin số điện thoại của chị nên khi cần không gọi chị được. Tôi ghé vào một trạm xăng khác. Nhân viên ở đây xin lỗi là họ không rành đường đủ để hướng dẫn tôi. May thay, một cụ già lái chiếc xe cũ kỹ vừa ghé vào trạm mua xăng. Tôi lại gần hỏi thăm ông đường đi ngay. Ông vui vẻ lắng nghe tôi nói tôi ra đi từ đâu và về từ hướng nào trên bản đồ. Ông không nhìn vào bản đồ mà chỉ hỏi sơ về vùng tôi muốn về rồi nói:

- Cậu chờ tôi lấy xăng xong tôi sẽ dẫn cậu đi. Đường sá thành phố này rắc rối lắm. Cậu từ xa đến, bị lạc trong đêm tuyết giá cũng là chuyện thường thôi.

Lấy xăng xong, ông cụ chạy chậm cho tôi theo sau. Chạy được 15 phút, ông dừng lại bên đường và bảo tôi quẹo trái hai lần sẽ gặp đường Jackson mà tôi muốn tìm. Thấy tôi ngần ngại, ông cười:

- Tôi sống ở đây mấy chục năm rồi, tôi biết rõ đường xá vùng này lắm. Cậu cứ tin tôi đi, làm theo lời tôi hướng dẫn thì sẽ gặp đường Jackson. Tôi cảm ơn ông cụ và lái về hướng ông cụ chỉ dẫn. Đường Jackson hiện ra trước mặt. Tôi nhẹ nhõm. Đồng hồ đã chỉ quá 9 giờ đêm.

Về đến nhà, tôi lật ngay niên giám điện thoại tìm số của chị Tuyết. Có mấy người tên Tuyết nhưng may thay tôi gọi được chị. Tôi xin lỗi chị ngay vì đã về trễ, gọi chị trễ vì bị lạc đường. Chị mừng rỡ nói:

- Tạ ơn Chúa. Anh đã về tới. Thời tiết trở xấu, tôi đang lo không biết anh có trở lại Pittsburgh được an toàn không. Bố tôi cũng lo...

Chị ngập ngừng. Tôi đỡ lời ngay:

- Bác lo là phải chị à. Lỗi tôi không xin số điện thoại của chị để gọi trước khi rời Jamestown. Tôi xin lỗi bác và chị nhiều.

Chị Tuyết nói:

-Thôi không sao. Anh đi đến nơi về đến chốn là mừng rồi. Bố tôi hay lo. Anh về trễ, không gọi, bố tôi nghĩ là anh đã lái xe đi luôn mất rồi. Xin lỗi anh. Tôi cố trấn an bố tôi mà ông vẫn bút rút, đi tới đi lui. May mà anh gọi kịp thời chứ không ông rầy rà tôi hơn nữa.- Báo là đúng đó chị. Người lớn tuổi thường thận trọng. Chị trấn an bác bằng cách nào?

Chị Tuyết cười:

- Tôi nói với bố tôi rằng anh trông mặt mày sáng sủa, ăn nói thật thà... với lại đã làm bác sĩ thì ai lại đi làm chuyện quấy như vậy.

Tôi cũng mỉm cười khi nghe chị Tuyết nói mấy tiếng "mặt mày sáng sủa, ăn nói thật thà".

Sáng hôm sau chủ nhật tôi ghé lại nhà chị Tuyết thăm bố mẹ chị và cảm ơn chị trước khi đi trả xe. Bố chị Tuyết vui vẻ tiếp tôi và nói:

- Xin lỗi anh! Hôm qua tôi đã nghĩ không tốt về anh. Tôi biết Tuyết là người nhẹ dạ, dễ tin người. Tôi nhận ly nước trà từ tay ông cụ mời:

- Nêu cháu là bác thì cháu cũng lo như bác vậy thôi. Chuyện lường gạt xảy ra hằng ngày.

Ông bà cụ, chị Tuyết và hai cháu ngoại nhỏ đã từ Việt Nam di tản đến Pittsburgh năm 1975. Con rể duy nhất của cụ và là chồng chị Tuyết, một sĩ quan trong QLVNCH, đã tử trận trước năm 1975 không lâu. Chị Tuyết chột trầm tư khi ông cụ kể cho tôi nghe về người con rể quý mến của ông. Có lẽ những kỷ niệm mất mát to lớn đang trở về với chị. Khuôn mặt phúc hậu của chị chột u buồn gợi tôi nhớ khuôn mặt người bạn nữ cùng trường trung học của tôi, lập gia đình được vài tháng thì chồng hy sinh ngoài chiến trường. Dáng u buồn, ủ rũ của người bạn cùng trường còn in đậm trong trí tôi. Chiến tranh quả tàn khốc. Chị Tuyết một mình gắng bươn chải nuôi hai con và cha mẹ trên đất mới.

Ông cụ và chị Tuyết đều có hỏi thăm về gia đình tôi và kết quả cuộc phỏng vấn vừa qua. Tôi cho ông cụ và chị Tuyết biết là kết quả các cuộc phỏng vấn chỉ có được vào tháng giêng hay tháng hai năm tới.

Sau chuyến đi "mò kim đáy biển" lần thứ hai kéo dài gần hai tháng, tôi trở lại California. Tôi ghi tên chị Tuyết vào danh sách ân nhân của tôi. Danh sách ân nhân của tôi gồm có những người đã giúp đỡ tôi và gia đình tôi trên đường vượt biển tìm tự do và trong cuộc mưu sinh tái tạo cuộc sống mới. Tôi vẫn cố gắng duy trì liên lạc với các ân nhân qua thư từ hay điện thư.

Bố mẹ chị Tuyết qua đời cách đây mấy năm do tuổi già. Hai con chị đã khôn lớn, thành đạt và ra ở riêng. Chị Tuyết dọn từ Pittsburgh về New Jersey và vẫn tiếp tục đi làm cho đỡ cô đơn. Có lần chị định bỏ xứ lạnh về hưu ở Florida nắng ấm nhưng chưa thực hiện được

Giáng Sinh năm 2006, thiệp Giáng Sinh của tôi gửi cho chị Tuyết đã trở lại với tôi vì không có người nhận. Tôi cố gắng tìm kiếm chị nhưng vẫn bật tắt. Tôi hy vọng chị đã dời chỗ ở mà quên cho tôi địa chỉ mới. Tôi không dám nghĩ đến những gì bất thường đã xảy ra cho chị.

Cũng mùa đông năm 2006, tôi mất liên lạc với một ân nhân khác, một bác sĩ người Norway mà tôi quen biết trong trại tị nạn ở Mã Lai. Tôi cầu mong anh vẫn bình an vì anh còn trẻ. Anh và mẹ anh, tuổi 76, đã từng từ Norway đến Orlando thăm gia đình tôi.

Mùa đông năm nay 2007, nhìn tuyết rơi trên miền bắc nước Mỹ, tôi chạnh nhớ đến những ngày gian

nan cũ và những ân nhân của tôi. Cầu mong mọi người được mãi bình an.

Nguyễn Trác Hiếu
(12/12/2007)

1- WARTIME IN UKRAINE (English Version)

While the snowflakes glitter the Ukraine sky,
The Ukraine ground is smothered in smoke
and fire,
Children flee the war zone, shivering in cold
and fright,
Uprooted victims of the human dissidence in
its heartbreaking fight.

The mass grave just swallowed a mother's
body,
Gone also is her unborn child deprived of the
first breath of life,
Gone are blown houses, destroyed hearth in
showers of flesh and bones, bombs 'dives,
Relentlessly, fierce battle tanks make their
way to the outskirts of the cities.

Ukrainian fathers, brothers pick up guns to
defend the homeland,
In the fire and smoke overwhelming the
neighborhoods, lines of civilians,
Learn the urgent maneuvers of guns, the
technics of makeshift home bombs,
In the steely resolve for the ultimate fight for
freedom.

Roads and lanes to the neighbor frontiers are
filled with refugees, frantic, tattered,
Showers of bullets and rockets rain on the
desperate crowds,
Forlorn children cry by the bomb craters, lost,
bewildered,
Nowhere families and friends to be found.

The earth is still abounded with natural re-
sources and free lands,
Why this war to grab a peculiar swatch of sea
and land,
A hundred years of a life span is all anyone
could have, whether humble or of grandilo-
quent presence,
Inflated ego, ostentatious ambition, the mirag-
es of power will not outlive the human exist-
ence.

Instigator of this heartbreaking occurrence,
Goals and achievements in these days of
your earthly existence,
Apogee of fame and riches are already in
your command and possession,
One day they also will fade on the flows of
natural decays and rejuvenations,
Why destroy life, kill innocents just to please
your fits of power and malevolence ?

The world is lit with prayers for peace and un-
derstanding,
To clear the mind, enhance empathy, soothe
sufferings,
For people to get closer, in moral values, in
ethical goals,
For an ensuing life of happiness for each and
all,

And for Ukrainian fields to sway with waves of
wheat in the evening breeze,
Ukrainian meadows to bloom with sunflowers
in the breaking dawn,
For peace to return to all corners of the earth,
For people to live in happy agreement in a
blessed gifted human world.

2- UKRAINE KHÓI LỬA (Bài Tiếng Việt) (xem trang 34)

Huỳnh Anh Trần-Schroeder

Ngày 24 tháng 2 bỗng nhiên vô cớ TT Putin ra lệnh cho 190,000 quân Nga tấn công vào lãnh thổ Ukraine, một nước láng giềng phía Nam. Putin tin rằng phía Ukraine sẽ đầu hàng mau chóng, quân Nga sẽ chiếm đóng thủ đô Kyiv (Kiev), bắt giữ TT Zelensky rồi lập nên một quốc gia thân thiện hoàn toàn theo lệnh từ Moscow.

Nhưng kết quả bất ngờ là quân đội Ukraine đã anh dũng chống lại, dùng các hỏa tiễn chống chiến xa Javelin, NLAW do Mỹ và Anh cung cấp... bắn cháy các đoàn xe thiết giáp Nga và các phi cơ cũng bị hỏa tiễn Stinger bắn rớt hàng loạt. Các toán biệt kích Nga sau khi xâm nhập vào bên trong Kyiv đã bị bao vây và tiêu diệt.. Nói chung là cuộc hành quân nhằm "diệt phát xít" của Putin đã thất bại hoàn toàn và cuối cùng phải rút về sau 4 tuần lễ bị sa lầy và thiệt hại khoảng 14,000 quân lính chết oan, trong đó có 7 vị tướng lãnh. Một điểm quan trọng là TT Zelensky đã không bỏ chạy và nhất quyết tử thủ tại Kyiv và ông đã vận động cả thế giới giúp Ukraine với vị trí của một nước bị xâm lăng. Nhờ tài thuyết phục của Zelensky nên Ukraine đã thu được hàng tỷ USD vũ khí từ khắp nơi gửi đến trong khi Nga bị trừng phạt về kinh tế tài chính.

Nguyên nhân.

Lý do nào đã khiến Putin làm cuộc phiêu lưu điên rồ vừa qua?

Khi bức tường Bá Linh sụp đổ bất ngờ vào tháng 9/1989 thì lúc đó Putin là một Thượng tá Công An KGB tại Đông Đức nên đã chứng kiến cảnh người dân Đức nổi dậy lật đổ chế độ Cộng Sản rồi đến lượt các nước Đông Âu còn lại cũng nổi lên lấy lại chủ quyền! Sau cùng đến lượt các nước thuộc Liên Xô như Baltics, Trung Á, Georgia, Moldavia... cũng phá bỏ chủ nghĩa Cộng Sản, chỉ còn lại 3 nước thuộc văn minh Slavic (ngôn ngữ chung, chữ viết Cyrillic, tín ngưỡng Chính thống) là nước Nga, Ukraine, Belarus.

Putin được Yetsin "nhường ngôi" vào năm 2000 sau khi nước Nga bị suy sụp về kinh tế và sau đó đã giúp khôi phục lại phần nào nhờ xuất khẩu dầu khí to lớn của Nga. Kể từ khi chứng kiến sự đổ vỡ của chủ nghĩa Cộng Sản đảng trị thì Putin nhất quyết xây dựng lại một đế quốc mới do Nga lãnh đạo, tuy không

còn danh nghĩa Cộng sản nhưng trên thực tế vẫn là một nước chuyên chính vô sản do giai cấp Công An lãnh đạo. Putin đã từng tuyên bố là thiếu Ukraine với 44 triệu dân thì liên minh này không thể thành công được trong việc gây dựng lại đế quốc Liên Xô! Vì thế Putin, bằng mọi giá, phải chiếm lại Ukraine!

Nhưng người dân Ukraine sau khi được "giải phóng" khỏi CS vào năm 1991 và kết thân với thế giới Tây Phương và Mỹ thì không đời nào muốn trở lại với nếp sống u tối trước đây, nhất là dưới sự đô hộ của người Nga đã từng gây ra không biết bao nhiêu tai ương trong quá khứ như vụ đói Holodomor làm chết 5 triệu dân chưa kể những vụ thanh trừng của Stalin!

Thiên thời, địa lợi, nhân hòa.

Cổ nhân đã dạy rằng trong một cuộc chiến thì bên nào nắm được 3 yếu tố "thiên thời, địa lợi và nhân hòa" thì sẽ thắng. Trong cuộc chiến tranh Nga và Ukraine thì hiện nay Nga đã mất yếu tố thiên thời khi bị gần cả thế giới kết án, cô lập kinh tế. Thiếu chính nghĩa, bị tẩy chay ngoại giao trong khi chủ nghĩa Cộng sản hoàn toàn lỗi thời nên Nga không còn bạn hữu trên thế giới. Còn ngược lại Ukraine được cả thế giới nhất là các nước Âu châu, Mỹ, Anh, Úc và nhất là các nước Đông Âu như Ba Lan, Tiệp Khắc... viện trợ dồi dào vũ khí và giúp tiếp liệu hậu cần lâu dài.

Trong một cuộc chiến tranh quy ước thì phe phòng thủ chiếm lợi thế 1 chống 5 về địa lợi, nên khi quân Nga tiến vào bên trong thủ đô Kyiv thì bị bao vây và tiêu diệt bởi quân du kích Ukraine được trang bị những loại vũ khí mới viện trợ từ bên ngoài. Nắm được yếu tố địa lợi, phía Ukraine làm chủ chiến trường và cuối cùng quân Nga phải rút về phía Đông Nam chờ một dịp khác. Các quan sát viên quân sự nhận định rằng khi Nga đem một đoàn chiến xa vào Kyiv thì đã chủ quan không đem đủ xăng dầu khiến bị phục kích trên xa lộ thì bị tiêu diệt thành một đồng sắt vụn!

Nhưng yếu tố quan trọng nhất là yếu tố Nhân hòa như binh pháp Tôn Tử dạy là "chiếm được thành không bằng chiếm được lòng dân". Cũng giống như trường hợp của quân Mông Cổ, Minh, Mãn khi xâm

lăng Việt Nam, thì quân Nga đã gây cảm thù sâu đậm tại Ukraine và cuối cùng phải thua một cách nhục nhã..

Trong cuộc chiến tranh chống xâm lăng lần này, tuy kẻ thù là người Nga cùng lịch sử, ngôn ngữ và tín ngưỡng tương đồng nhưng ý thức hệ khác nên người dân Ukraine nhất quyết chống lại đến cùng. Nhiều phụ nữ Ukraine cũng can đảm cầm súng ra trận theo truyền thống "giặc đến nhà, đàn bà phải đánh!".

Chiến tranh thế kỷ 21.

Trong cuộc chiến tranh tại Ukraine có sự xuất hiện của một loại vũ khí mới lạ đóng một vai trò quyết định. Đó là các loại phi cơ không người lái drone được điều khiển từ xa tên là Bayraktar do một kỹ sư Thổ Nhĩ Kỳ sáng chế nên đã giúp tiêu diệt dễ dàng các đoàn chiến xa T 72 của Nga như là những "con cua rang muối"... Trong một cuộc chiến tranh không cân xứng lần này giữa một bên được trang bị những loại vũ khí hạng nặng tốn kém như chiến xa, trọng pháo, phi cơ phản lực và một bên là những quân du kích trang bị bằng phi cơ drone rẻ tiền được hướng dẫn bằng laser, vệ tinh... thì phía Ukraine đã thắng lớn. Một đấng là chiến tranh bằng vũ khí thế kỷ 20 chống lại vũ khí thế kỷ 21 giống như trong đệ nhị thế chiến khi quân đội Ba Lan dùng ngựa kỵ binh chống lại xe tăng Panzer của Đức!

Turkish Bayraktar TB2 combat drones

Kỵ hổ nan hạ..

Mặc dù bị thua nặng nhưng Putin vẫn ngoan cố vì đã "phóng lao thì phải theo lao" nên sau khi rút quân khỏi Kyiv thì bèn tập trung tại vùng Đông Nam hòng chiếm lại vùng Donbas.

Vì ở vị thế "cưỡi cọp" nên Putin phải tìm cách đạt chiến thắng nên đã bổ nhiệm một viên tướng nổi tiếng tàn ác trước đây đã dẹp được những vụ nổi loạn tại Chechnya, Syria, Georgia, đó là Thượng Tướng Alexandr Dvornikov mệnh danh là tên "đao phủ tại Syria". Viên tướng này dùng chiến thuật san bằng các thành phố bằng trọng pháo, khủng bố thường dân giống như quân Mông Cổ đi đến đâu cây cỏ cũng không mọc được.

Trước nguy cơ một trận chiến đẫm máu tại Donbas, thủ tướng Áo, một nước trung lập, đã bay sang Moscow để thuyết phục Putin ngưng chiến nhưng hiện nay Putin đang ở thế cưỡi cọp "kỵ hổ nan hạ" khó có thể tránh khỏi bị hổ ăn thịt!

Xuân Sơn

UKRAINE KHÓI LỬA

Tuyết bay trắng xóa trời Ukraine,
Bom đạn máu xương trải đất nền,
Trẻ không manh chiều đông buốt giá,
Đói cơm lạnh áo, đời lênh đênh.

Mồ tập thể vừa chôn xác mẹ,
Cùng em thơ chưa khóc tiếng vào đời,
Nhà tan, cửa nát, xương máu rơi,
Chiến xa hung hãn ngoại thành đe.

Cha nặng gánh sơn hà, tay ghim súng,
Thường dân trong khói lửa mịt mù,
Học bài khẩn cấp dùng súng ống,
Chiến đấu dân quân phút sau cùng.

Đường về biên giới người di tản,
Bom đạn làm than, người muộn màng,
Trẻ bơ vơ, bên bờ hố đạn,
Giờ về đâu, chẳng bóng người thân.

Đất nhân gian còn nhiều địa thổ,
Tranh giành chỉ một khoảng sông hồ,
Trăm năm sống cuộc đời dài ngắn,
Rồi cũng tan ảo mộng hồ đồ.

Công hầu khanh tướng ngày nhân thế,
Tuyệt đỉnh đế vương trong vòng tay,
Lợi danh rồi sẽ tan làn mây khói,
Sát sinh chi lắm, chỉ tạo ê chề.

Lời cầu nguyện khắp vùng nhân thế,
Mong giảm cơ cầu, xóa u mê,
Cho người gần lại, vùng tương ái,
Sống đời ân nghĩa, không nào nề,

Cho Ukraine còn đồng lúa chín,
Vàng hoa hướng dương đón bình minh,
Thanh bình về lại toàn thế giới,
Người sống hòa đồng chốn an sinh.

Huỳnh Anh Trần-Schroeder

Guernica và Chiến Tranh Ukraine

Hồ Văn Hiền

Guernica: Danh họa người Tây Ban Nha (Spain) Pablo Picasso đã vẽ tranh Guernica tại nhà của ông ở Paris sau vụ đánh bom Guernica ngày 26 tháng 4 năm 1937.

Phe nổi dậy (Quốc gia bảo thủ, Nationalists) được trợ lực từ nước láng giềng Bồ Đào Nha và các cường quốc phát xít Châu Âu là Ý và Đức, trong khi phe Cộng hòa (thiên tả, thiên về xã hội chủ nghĩa, chống phát xít, “Spanish Republicans” được giới trí thức châu Âu như André Malraux ủng hộ mạnh mẽ; khác với phe “Republicans” ở Mỹ hiện nay) nhận được sự hỗ trợ của Liên Xô và Mexico.

Guernica là tên một thị trấn vùng Basque (Bắc Tây Ban Nha), nơi cố thủ của phe Cộng hòa, bị Đức Quốc xã và Phát xít Ý đánh bom theo yêu cầu của phe Quốc gia (Nationalists) trong cuộc nội chiến tàn phá Tây Ban Nha giữa phe nổi dậy và chính phủ Cộng hòa.

Nội chiến kéo dài từ 17 tháng 6 năm 1936 cho tới 1 tháng 4 năm 1939, và kết thúc với thắng lợi của phe nổi dậy và việc thiết lập chế độ độc tài của thủ lĩnh phe Quốc gia là Tướng Francisco Franco (1892-1975).

Bức tranh nổi tiếng nhanh chóng và được hoan nghênh rộng rãi, và giúp thu hút sự chú ý của toàn thế giới đến cuộc Nội chiến Tây Ban Nha.

Guernica là một bức tranh sơn dầu khổ lớn trên vải, là một trong những tác phẩm nổi tiếng nhất của Picasso, được nhiều nhà phê bình nghệ thuật coi là bức tranh phản chiến gây xúc động và mạnh mẽ

nhất trong lịch sử. Được trưng bày tại Museo Reina Sofía ở Madrid.

Giải thích các thành phần tranh:

(<https://artshortlist.com/en/journal/article/guernica-by-pablo-picasso>)

- Bóng đèn: họa sĩ không vẽ các vụ đánh bom, chỉ có một bóng đèn để tượng trưng cho biển lửa dưới dạng nguồn ánh sáng nóng phát ra từ thân bóng đèn.

- Con ngựa: nằm ngay dưới bóng đèn và các tia sáng. Con ngựa bị lòi ruột, một ngọn giáo đâm xuyên qua cơ thể.

- Con bò mộng: biểu tượng của Tây Ban Nha.

- Chim bồ câu: hầu như không được phác thảo và như thể bị xóa đi để thể hiện cuộc chiến như con quái vật trước nền hòa bình đã biến mất.

- Những phụ nữ: nhiều phụ nữ được thể hiện, đáng chú ý là một người ở bên trái bức tranh, đầu quay lên trời, miệng há to và bế đứa con chết trên tay. Một người khác, ở phía trên bên phải của bức tranh đang hét lên, đầu ngẩng lên và cánh tay giơ lên trời.

Đa số nạn nhân ở làng Guernica là phụ nữ và trẻ em.

- Người đàn ông với thanh gươm: người đàn ông duy nhất được thể hiện trong tác phẩm này, nằm trên mặt đất, với toàn bộ cơ thể của mình bị chặt ra từng khúc, thanh kiếm mọc một cành hoa.

Sau đây là một số ý kiến lượm lặt giúp chúng ta suy nghĩ về tình hình chiến tranh hiện nay:

1) **“Cũng giống như trong cuộc nội chiến ở Tây Ban Nha, các thành phố của Ukraine đang bị bắn phá và thường dân đang chết, trong khi những thành phố bị tấn công đang thiết lập một hàng rào phòng thủ bền bỉ một cách bất ngờ chống lại một kẻ thù mạnh hơn nhiều. Cũng như ở Tây Ban Nha, chiến tranh đang gây ra những dòng người tị nạn dường như không dứt. Và, cũng như ở Tây Ban Nha, cuộc chiến dường như phản ánh một sự phân ranh đạo đức [thiện - ác] rõ ràng khác thường - “Đây là một cuộc xung đột có phe tốt và phe xấu rõ ràng”, một cựu binh Mỹ nói với The New York Times - trong khi số phận của thế giới dường như treo lơ lửng trên cán cân.”**

Sebastiaan Faber, Giáo sư Tây Ban Nha học, Oberlin College and Conservatory

<https://theconversation.com/ukraines-foreign-fighters-have-little-in-common-with-those-who-signed-up-to-fight-in-the-spanish-civil-war-178976>

2) **“Người Nga chúng ta không có hệ thống giáo dục xã hội. Chúng ta không được tập hợp hoặc đào tạo để trở thành những quán quân bên vực các “nguyên tắc xã hội” hoặc các nguyên tắc khác, mà chỉ được để tự mình mọc lên một cách hoang dã, như cây tầm ma mọc bên hàng rào. Đó là lý do tại sao trong chúng ta có ít kẻ đạo đức giả, nhưng lại có nhiều kẻ dối trá, cố chấp đầu cứng tuếch và nói làm nhảm. Chúng ta không có nhu cầu đóng vai kẻ đạo đức giả vì lợi ích của các nguyên tắc xã hội, vì chúng ta không biết gì về nguyên tắc xã hội. Chúng ta tồn tại trong sự tự do hoàn toàn, tức là chúng ta sống như thực vật, nói dối, nói nhảm một cách khá tự nhiên, không quan tâm đến nguyên tắc.”**

Mikhail Saltykov-Shchedrin

Nhà văn châm biếm lớn của Nga ở thế kỷ 19.

<https://www.rbth.com/arts/327188-10-masterful-quotes-about-russian>

3) **“Giới quân sự không châm ngòi chiến tranh. Các nhà chính trị châm ngòi chiến tranh.”**

William Westmoreland, Tư lệnh Bộ chỉ huy Viện trợ Quân sự Mỹ tại miền Nam Việt Nam (Military Assistance Command Vietnam, MACV), từ năm 1964 đến năm 1968, Tham mưu trưởng Lục quân Hoa Kỳ từ 1968 đến 1972.

4) **“Nơi tối tăm nhất ở địa ngục dành cho những kẻ giữ thái độ trung lập lúc khủng hoảng đạo đức xảy ra.”**

Dante Alighieri (Dante, 1265 – 1321), nhà thơ Ý vào giai đoạn Hậu kỳ Trung Cổ. Tác phẩm Thần khúc (La Divina Commedia) được coi là tập thơ quan trọng nhất của thời kỳ Trung Cổ và là tác phẩm văn học vĩ đại nhất bằng tiếng Ý.

5) **“Chính trị không liên hệ gì với đạo đức.**

Niccolo Machiavelli (1469 - 1527) nhà ngoại giao, nhà triết học và nhà văn thời Phục hưng người Ý, nổi tiếng với tác phẩm Quân vương (Il Principe, 1513), thường được gọi là cha đẻ của triết học chính trị hiện đại hoặc khoa học chính trị.

6) **“Chỉ cần dân chúng biết đang có một cuộc bầu cử. Những người bỏ phiếu không quyết định gì cả. Những người đếm phiếu quyết định tất cả.**

Joseph Stalin (1878-1953), nhà cách mạng Bolshevik và chính trị gia độc tài người Gruzia, lãnh đạo tối cao của Liên bang Xô viết từ giữa thập niên 1920 cho đến năm 1953.

7) **“Một trong những hình phạt của từ chối tham gia chính trị là cuối cùng mình sẽ bị những kẻ thấp kém hơn mình cai trị.**

Plato (429?-347 TCN), là nhà triết học người Athen trong thời kỳ Cổ điển ở Hy Lạp cổ đại, người sáng lập trường phái tư tưởng Plato (Platonist school of thought), và Học viện (Academy), cơ sở giáo dục đại học đầu tiên ở thế giới phương Tây

8) **“Tôi mệt mỏi chán ngấy chiến tranh. Vinh quang của nó chỉ là rượu mạnh giả hiệu. Chỉ có những kẻ chưa bao giờ bắn một phát súng hay nghe tiếng rú và tiếng rên xiết của người bị thương tích mới kêu gào đổ máu, trả thù hay gây cảnh hoang tàn. Chiến tranh là địa ngục.**

William Tecumseh Sherman, (1820 – 1891), tướng quân đội Liên bang miền Bắc thời Nội chiến Hoa Kỳ; nổi tiếng tài giỏi về chỉ huy chiến thuật, ông cũng bị chỉ trích vì đã sử dụng chiến thuật tiêu thổ tàn bạo theo đường hướng chiến tranh toàn diện đối với địch quân, được mệnh danh là "tướng lĩnh đầu tiên của nền quân sự hiện đại"

9) **“Mọi người, lúc chiến tranh xảy ra, tập sống với một nguyên tố mới: sự giả dối.**

Jean Giraudoux (1882-1944), một trong những nhà viết kịch quan trọng nhất của Pháp giữa Thế chiến thứ nhất và Thế chiến thứ hai với văn phong tao nhã và tính phóng khoáng của thi ca. Chủ đề chính của Giraudoux là mối quan hệ nam nữ — hoặc trong một số trường hợp, giữa con người và một lý tưởng không thể đạt được.

10) **“Loài người phải chấm dứt chiến tranh trước khi chiến tranh chấm dứt loài người.**

John F. Kennedy, (1917 – 1963) (JFK) Tổng thống thứ 35 của Mỹ, 1961-1963. Bị ám sát vào ngày 22 tháng 11 năm 1963, một bước ngoặt trong lịch sử nước Mỹ.

Hồ văn Hiến

Ngày 19 tháng 3 năm 2022

Mẫu đối thoại về vụ Ukraine chiến sự

Nguyễn Minh Đức

Khái niệm về Nation chả ai hiểu nên các hội đoàn cứ ôm tòi chẳng bao giờ đoàn kết được để có một sức mạnh chính trị....

Thầy Khổng đã bảo "Hòa nhi bất đồng", câu nói có ý nghĩa rất hay nhưng thời nay ít khi được ai để ý tới, bởi không có "quân tử" ở đây!

Cả chế độ VNCH1 thời trước rất chuộng Nho giáo mà cũng sai lầm khi tiêu diệt tất cả các đảng phái chánh trị Quốc gia, như là các đạo Hòa Hảo và Cao Đài có tín đồ có thể đến cả 40% dân số miền Nam lúc đó...

Xây dựng một QUỐC GIA là tạo ý thức bao gồm những thành viên cùng chí hướng (thí dụ như chí hướng chống cộng), đoàn kết những khác biệt chủng tộc, tôn giáo, kỳ thị vùng miền... Bởi identity một quốc gia bao trùm lên trên những thứ đó... Học giả E. Renan đã nói rõ từ 2 thế kỷ trước, trong bài diễn từ nổi tiếng đọc tại Sorbonne Paris (Qu'est ce qu'une nation) (1882), mà có chính trị gia Miền Nam nào ý thức được?!

.....

Gửi lại D. một bài (đã gửi rồi, nhưng có lẽ không nhân được) khá hay, về nhận định thời cuộc thế giới hiện nay. Theo nhận định này, hiện tượng toàn cầu hoá (globalization) đang trên đà thối lui, quay trở lại để trở thành deglobalization, song song với sự bắt đầu suy thoái của chế độ dân chủ (democracy) và sự vung lên của chính thể chuyên chế (autocracy) ở nhiều nơi. Hiện tượng toàn cầu hoá có lẽ đã gây nhiều xáo trộn, và đe dọa sự mất mát giá trị truyền thống của nhiều dân tộc, quốc gia (nations/states). B.

Globalization Is Over. The Global Culture Wars Have Begun.

<https://www.nytimes.com/2022/04/08/opinion/globalization-global-culture-war.html?referringSource=articleShare>

.....

B. thân,

Cám ơn B. gửi bài viết rất hay. Mình hoàn toàn đồng ý với tác giả. Vấn đề identification rất quan

trọng. Mỗi cá nhân cũng giống như mỗi Quốc gia là mỗi đơn vị chủ thể khó thể vượt qua được, không thể "đại đồng" được! Vì quá khác biệt văn hóa cũng như ý thức và tư duy. Suy nghĩ của chúng ta không giống như của Putin, của Islam, của VC... Khác biệt như mèo với chó thì làm sao thống nhất chung sống với nhau?

Tưởng sau khi Adam Smith bảo của cải của một quốc gia không phải là đất đai mà là thương mại thì không còn chiến tranh thôn tính nữa, nhưng lịch sử cho thấy câu chuyện phức tạp hơn nhiều. Ukraine và Hoa Kỳ là một thí dụ thành công của kiến tạo một Quốc gia, (to build a Nation)...

United States bao gồm nhiều States, chứng tỏ Ernest Renan nói đúng: Quốc gia có thể bao gồm nhiều chủng tộc, nhiều ngôn ngữ, nhiều tôn giáo. Những thứ này rất quan trọng nhưng không phải là những yếu tố tuyệt đối thiết yếu cho sự kiến tạo một QG. Cả yếu tố lãnh thổ cũng vậy. Có những QG không lãnh thổ, không chủ quyền, như đám người Việt mất nước chúng ta. Trái lại State (Nước, bây giờ họ gọi là Nhà Nước) thì mới cần chủ quyền và lãnh thổ. Đó là 2 ý niệm khác nhau mà người Việt ít ai để ý! Thành thử để mất nước cũng là chuyện đương nhiên dễ hiểu.

Miền Nam VN là 1 thí dụ thất bại kiến tạo QG mặc dù Mỹ đã cố gắng hết sức, cũng như Afghanistan vì quá bệ rạc không cứu nổi.

Tiếng Việt còn không phân biệt giữa Nation và State. Bởi không hiểu rõ Quốc gia là gì thì làm sao có một Ý thức Q.G. như người Ukraine và người Mỹ? Có ý thức Nation thì mới có tinh thần bảo vệ nó (nationalism). CS miền Bắc đòi giải phóng miền Nam VN giống y luận điệu Putin đòi giải phóng Ukraine. Mấy tháng nay mình đang viết về Nation mà phải làm plan (mục lục) lại mấy lần vì không biết giải thích sao cho rõ, vì càng phân tích thì càng thấy phức tạp. Vấn đề identification không phải chỉ là nguồn gốc quá khứ mà quan trọng hơn là hiện tại, là cái ý thức sau cùng, tổng hợp từ tích tụ quá khứ làm căn bản, nhưng hiện thực cuối cùng mới là "cái tôi" bây giờ. Tôi là ai? Đưa đến tôi thuộc về phe nhóm nào? Cho thấy ý thức là ý thức chính trị. Nhiều người Việt

không biết mình là ai khi bên vực Putin! CSVN ra mặt chuột khi bỏ phiếu ủng hộ Putin. Mỹ còn giúp VC thì sai lầm vì nó cùng phe với Nga và TC. TC mà chiếm VN thì VC sẽ ok, chỉ có dân Việt còn ý thức QG nổi lên kiểu Hai bà Trưng hay Lê Lợi... chống đối mà thôi.

D.

.....

Anh D.

Danh từ globalisation được sử dụng rộng rãi từ khi chiến tranh lạnh chấm dứt, khi Mỹ trở thành bá chủ thế giới.

Nước Mỹ chiếm thế độc tôn nhờ vào 3 yếu tố:

1. Đồng đô la Mỹ được xem là tiền tệ duy nhất để giao dịch khắp thế giới,

2. Kinh tế Mỹ dưới sự ủng hộ mạnh của chính quyền Mỹ, áp dụng nhiều biện pháp chế tài đối với các đối thủ để trở thành nền kinh tế số 1 trên thế giới... (Bombardier là thí dụ điển hình khi bị Boeing chiếu cố)

3. Một lực lượng quân sự mạnh nhất thế giới, một quân đội được trang bị với những khí cụ tối tân nhất.

Nhưng kể từ khi Tàu cộng bắt đầu vươn lên, từ một nền kinh tế lạc hậu tiến lên thành một nền kinh tế số 2 trên thế giới... Một Putin mưu mô, muốn nước Nga trở lại hùng mạnh về quân sự, gây dựng lại ảnh hưởng trên chính trường quốc tế.

Thế giới hiện nay từ globalisation đã dần dần trở thành theo một trạng thái mới là multipolarisation. Danh từ globalisation chỉ để che đậy ngôi bá chủ của Mỹ, coi như Mỹ có quyền định đoạt sự tồn vong của bất kỳ quốc gia nào trên thế giới...

Người Mỹ sử dụng chiêu trò dân chủ, dân quyền cho những nước cứng đầu với chính sách của Mỹ. Những cuộc Cách Mạng Màu vào đầu thập kỷ 21 đã không mang lại kết quả mong muốn... Ukraine là một thí dụ điển hình...

Cuộc Cách Mạng Màu Cam tại Ukraine năm 2004 đã không mang lại một cuộc cải cách tốt đẹp cho dân chúng Ukraine mà chỉ gây bất ổn chính trị, xã hội, bè phái, tham nhũng... Rồi cuộc bạo loạn Maidan năm 2014, khi dân chúng nổi dậy lật đổ chính phủ Yanukovich do chính dân bầu lên...

Chiến tranh tại Ukraine chỉ được giải quyết khi Putin có được một chiến thắng về quân sự, bằng không thì đất nước Ukraine sẽ tanh banh... Viện trợ quân sự của Mỹ và các nước tây phương có giới hạn... bằng chứng là Đức đã nói thẳng: phương tiện quân sự của chúng tôi cần phải có để bảo đảm an ninh cho nước Đức... Các quốc gia thuộc khối Đông Âu trước thì sẵn sàng viện trợ chiến cụ của Nga Sô sản xuất với điều kiện Mỹ phải bù đắp số chiến cụ tương ứng của Mỹ.

Zelinski là một thiên tài về tuyên truyền, nhưng rất tiếc đã không đạt được những gì mà Zelinski mong muốn.

Sự thật của cuộc chiến tranh Ukraine là như vậy!

.....

L. ơi,

Chiến tranh nào mà không tan hoang? Ukraine làm nhớ chiến tranh VN cũng tanh bành nhà cửa và hơn năm triệu nhân mạng, một con số khủng khiếp! Nên thấy thương cho Ukraine, CS Bắc Việt cũng xâm lăng mà bảo là giải phóng, dân cũng chạy trốn rần rần và cũng bị tàn sát. Tôi không thấy lý do gì để bên Putin?

Với chiến tranh du kích và hỏa tiễn vắc vai tối tân thì thấy trước là Nga vất vả rồi.

Ý thức Quốc Gia của người Ukraine rất đáng khen, đó cũng là cái mà VNCH rất lời thôi nhằm lẫn đủ thứ. Đây là đề tài rất phức tạp nếu có dịp sẽ nói sau.

Giữa những quốc gia thì chỉ có luật rừng mà thôi.

Globalisation là lý tưởng Đại Đồng không tưởng, từ bao đời, chớ không phải sáng kiến của Mỹ, lúc đó mới có thanh bình, gọi là Bình Thiên Hạ, cũng tùy theo loại Đế Quốc hiền hay ác, mà rốt cuộc bá tánh sẽ phải gánh chịu.

Bây giờ thì rõ ràng có 2 phe, Tự Do và Nô Lệ, mình là dân đen thì chọn phe nào? Nhất là với tư cách tị nạn chính trị, mất nước trốn chạy chế độ nô lệ CS.

.....

Chính trị gia phải có đầu óc bén nhạy hơn dân đen. Chọn lựa đất nước bị tàn phá, dân chúng chết như rạ, mà rồi kết cuộc không như mong muốn...

Viết ra đây không phải bên vực hành động xâm lăng vô nhân đạo của Putin, chỉ muốn nhận ra đường lối của Zelinski bị Mỹ khống chế để tự mình và dân chúng Ukraine chống lại bom đạn của Putin.

Cuộc diện chính trị tại Ukraine đã được các nhà phân tích chính trị suy đoán từ năm 2014 khi cuộc bạo loạn Maidan lật đổ một chế độ mà do chính người dân bầu ra. Và từ đó dẫn đến việc Putin sát nhập Crimea và đất nước Ukraine bị phân chia bởi hai nhóm: Luhansk và Donetsk. Đúng cuộc chiến Ukraine đã làm cho chúng ta liên tưởng đến chiến tranh Việt Nam khi mà chính nhân dân miền Nam Việt Nam không có quyền tự quyết cho chính mình. Mọi chuyện đều do quan thầy Mỹ quyết định.

Hôm trước có post lên đây một cái clip trong đó có một tên cựu chiến binh Mỹ chê bai tinh thần chiến đấu của nhân dân và quân đội VNCH chiến đấu chống lại Cộng Sản VN.

Anh D. có dám nghĩ người Mỹ và Liên Minh Châu Âu sẽ tiếp tục ủng hộ Zelinski đến cùng không? Hay là bỏ của chạy lấy người như bao lần trước khi Mỹ lâm trận: Việt Nam, Lybia, Iraq, Afghanistan. Crimea và vùng Donbass trong đó có Luhansk và Donetsk sẽ được Zelinski giải phóng? Hay là rơi vào tay của Putin...

Chuyện mang ra bàn ở đây là các nước tây phương có thực sự giúp Zelinski hay là chỉ nói miệng cho sướng cái lỗ miệng, nếu không thì sẽ bị Mỹ dùng những biện pháp chế tài? Cái gương trước mặt của Hungary và Serbia. Mới bị bô vài câu thôi mà Serbia và Hungary đã bị chế tài bởi các nước

trong khối Âu Châu... Có đủ chứng minh cho chúng ta thấy Mỹ là Quan Thầy của thế giới chưa?

Cuộc chiến tại Ukraine mang lại cho Mỹ nhiều lợi ích về kinh tế, tài chánh và nhất là quân sự.

về kinh tế và tài chánh thì mọi người đều biết rằng nước Mỹ sản xuất đủ mặt hàng từ nông sản, đến nguyên vật liệu dành cho sản xuất về kỹ nghệ nặng nhẹ. Thế giới phải chấp nhận giá hàng tăng cao khi các nhà sản xuất Mỹ không có đối thủ.

Nhưng chính yếu là về quân sự. Với cuộc chiến tại Ukraine, Nga sẽ bị thiệt hại với con số lớn về vũ khí, chiến cụ, và nhân lực... khó để Nga bắt kịp với Mỹ trong 15, 20 năm tới.

Dăm hàng với anh D...

Zelinski hằng ngày kêu gọi các nước Tây phương giúp đỡ, nhưng rất tiếc khi vật giá thường nhật tăng cao tại các nước, chẳng bao lâu người dân Âu Tây sẽ phải suy nghĩ lại... Sự Thật bao giờ cũng phũ phàng!

.....

L. ơi,

Thiệt là mệt! Chính trị gia?! Hay đang coi đá gà chọn theo bên thắng bên thua để cá độ? Tôi đã nói những luận điệu tuyên truyền chống Mỹ đầy dẫy trên truyền thông Âu châu mà ai cũng biết và nó đều có lý do lịch sử cả trăm năm nay, nếu chịu khó tra cứu thì đầy trong sách báo đâu cần chi giải thích đôi co.

Câu chuyện tôi muốn chỉ ra đây là sơ lược những ý niệm căn bản triết lý chính trị để các bạn xem chơi mà thôi. Tự do là gì và Nô lệ là gì. Bản diện (identity) là gì, tôi là ai, ý thức là gì, quốc gia là gì, và ý thức quốc gia là gì, mất nước là gì v.v... cũng khá là phức tạp bởi những khái niệm phân tâm triết học không phải dễ hiểu, nhưng lại rất liên quan đến thân phận lưu vong chúng ta, đến lý do thất bại cho việc kiến tạo Quốc gia của Miền Nam Việt Nam, một câu chuyện hỏa mù và những cơ hội bỏ lỡ mà tôi nghĩ nếu có thời gian chúng ta nên cần để mắt đến.

Tiến hóa văn minh là gì và thoái hóa thụt lùi man rợ phải phân biệt cho rõ, cho ý thức tối thiểu về chính trị, bởi Ý thức xét cho cùng là Ý thức Chính trị.

Cá nhân chủ nghĩa tức tự do chủ nghĩa của

Phương Tây, tự do thể xác vật chất và tự do tinh thần bao gồm cả tự do thị trường, quyền sống, nhân quyền, v.v... Và ngược lại là "Tập thể chủ nghĩa" là độc tài tức nô lệ (như con chó mèo tùy thuộc chủ nó) gồm có các chủ nghĩa như Quốc gia cực đoan Nazi, Nhà nước cực đoan Fascism và Quốc tế vô sản cực đoan CS... (Và Putin rõ là thứ Phát xít đúng theo định nghĩa của cụm từ đó, v.v... và v.v...)

Bạn có thể tin theo tuyên truyền phe địch bởi ở đây là xứ tự do văn minh, thậm chí bạn muốn vô đảng CS hay Nazi, Fascism gì cũng vẫn được hợp pháp, nhưng không được tuyên truyền trong một hội đoàn Nam VN mất nước này, căn bản giản dị là như thế đã xâm phạm đến quyền tự do của kẻ khác... Nói cho rõ hơn, tức là mọi ý kiến trái chiều đều hợp pháp không ai cấm cản ở những nước tự do này, nhưng cũng phải tùy chỗ, tùy nơi. Thí dụ như bạn không thể diễn thuyết tuyên truyền về Duy Vật Biện Chứng Pháp trong một ngôi chùa Phật giáo hay trong một nhà thờ Ki Tô giáo. Mọi công dân trưởng thành đều có ý thức về bản diện của mình, tuyên truyền áp đặt lên tin tưởng của người người khác là xâm phạm vùng tự do của họ. Ngoại trừ bạn viết ra quyển sách hay truyện phim cho ai muốn mua thì cứ tự do mua về... Phải phân biệt các cơ quan thông tin tuyên truyền những nhà Nước, những media của những nhóm lợi ích, những nhóm chính trị... Và những cơ quan thông tin báo chí độc lập, v.v...

Tôi cũng đã nói VC bỏ phiếu ủng hộ Nga thì rõ ràng cháy nhà ra mặt chuột! Bởi Nga là ông nội nó, tức toàn thân toàn tâm nó, làm sao chối được.

Cũng nên nói qua lần chót, Mỹ với tất cả những lời thối tạt xấu của HK, và có tất cả những điều kiện một đế quốc tư bản, (lại là một đế quốc "hiền", kiểu vua Nghiêu Thuấn cho dễ hiểu, chứ không phải loại ác như Tần Thủy Hoàng đòi gồm thâu lục quốc, kiểu CS bành trướng chủ nghĩa, hoặc Fascism...). Đế quốc Mỹ này lại LÀ chúng ta, chúng ta không thể mất trí đến tự chửi mình! Ít nhứt phải biết cái bản diện (identity) của mình chứ! Phải nhớ chúng ta LÀ công dân hợp pháp các nước Âu Tây. Chúng ta đã may mắn được chọn lựa vào cái thành trì của phe tự do văn minh phồn thịnh này thì cũng nên biết quý trọng gìn giữ nó. Bởi đã một lần mất mát tất cả để bỏ xứ ra đi, thì nếu ngu dại để mất nước thêm lần nữa... thì chỉ còn nước đi xuống biển, xuống hố, chúng ta và tương lai (nos prochaines) con cháu nữa. Không xuống cũng không được bởi sẽ là thân phận chiến bại, dưới tay những thể chế độc tài không cho quyền sống tối thiểu con người (mà nhiều khi còn thua con vật), thì cái chọn lựa hợp lý (rational) nhứt là thà chết nơi chiến trường như dân Ukraine còn đỡ khổ, còn hy vọng có đường sống. Nếu biết nô lệ còn khổ hơn cái chết thì sẽ hiểu được câu slogan "Tự do hay là chết" nó ý nghĩa nhường nào.

Đoạn kết.

Thân phận nhược tiểu.

Câu nói "Bán anh em xa mua láng giềng gần", là lý thuyết về "thực tế địa chính trị", là chiến lược mà

CSVN áp dụng đối với xứ khổng lồ phương Bắc. Thật ra đó là thân phận nước nhược tiểu phải triều cống đại bang. Nó là sự nhịn nhục chịu phận hèn để sống qua ngày tháng. Đám VN hải ngoại có xúi giục cách mấy thì VC cũng chẳng bao giờ dám chống lại Tàu Cộng. Nói lảng giềng có nghĩa là lối xóm bà con thân tình bình đẳng với nhau, đảng này là theo ý nghĩa chủ tớ nô lệ thời trung cổ chẳng có chút văn minh nào cả. Bởi vậy cả thế giới văn minh bị bất ngờ với chiến tranh xâm lược Ukraine của Nga, trái lại các xứ CS thì thấy bình thường vì đúng với tư duy của họ và cũng đúng với lý thuyết "địa chính trị thực tế" của thế giới. Những ràng buộc kinh tế thương mại phức tạp của thời nay cũng không làm thay đổi đầu óc tham vọng của Nga mà ngày nay đã hết CS, giờ lại trở thành Phát xít!

Chuyện này làm nhớ cuộc tranh luận của hai cụ Phan thời trước. Cụ Phan Bội Châu chủ trương quật cường bạo lực còn cụ Phan Chu Trinh thì bảo rằng chưa đủ sức mà nổi dậy thì chết như gương VNQDD năm 1930, phải học hỏi đối phương để chờ thời như Việt Vương Câu Tiễn, chớ không phải hợp tác mà quên chuyện ném mật nằm gai như VN bây giờ. Đó là gương Nhựt Bản trở dậy đầu thế kỷ 20 và TC ngày nay. Còn Nga thì kinh tế quá yếu mà cũng đua đòi một cách bất ngờ, bắt chước anh Kim Jon Un ôm mớ bom nguyên tử đòi tử thủ làm cả thế giới xanh mặt ngấn ngờ. Bài học cho thế giới là tâm thức và tư duy của người CS giống như thời trung cổ Chiến Quốc bên Tàu, phải đợi có Tần Thi Hoàng Đế (Hoàng Đế Đầu Tiên) gồm thâu lục quốc về một mối thì mới có hoà bình. Lúc đó mới có kết thúc lịch sử (the end of History) mà khởi đầu một Triều Đại mới, bắt đầu bằng số Zero, một nền văn minh mới của năm 0001.

Nguyễn Minh Đức

Người nữ chiến binh Ukraine

Đôi mắt em thật buồn
 Ghim súng giữ quê hương
 Ai xui em thù hận
 Ai giết mất tình thương
 Giặc đến ngoài cửa ngõ
 Đem tang tóc thê lương
 Em già từ tuổi nhỏ
 Áo trận quyết lên đường...

.....Nguyễn Minh Đức

Người phụ nữ dung cảm
 (Phản đối chiến tranh ngay trên TV Nga)

"No war" hãy dừng ngay cuộc chiến!
 "Đừng tin vào những lời tuyên truyền,
 Mà họ đang lừa dối các bạn"
 Đó là lời ghi trên tấm bảng
 Trong thời sự Đài Truyền hình Nga.
 Đó là "uy vũ bất năng khuất"
 Đó là tiếng nói của lương tri,
 Của sự thật, trái tim, công lý
 Không sợ khổ sai, bắt bớ, tù đày.
 Marina, người phụ nữ dũng cảm!
 Marina, cô phóng viên hùng anh!
 Tên tuổi sẽ đi vào sử sách
 Chống độc tài, phản đối chiến tranh.
 (Mar, 17, 2022)

hàng ngàn người Nga dung cảm

Hàng ngàn người Nga đã đứng lên
 Ủng hộ Ukraine, "Stop Putin".
 Phản đối cuộc chiến tranh phi lý
 Kêu gọi hoà bình cho Ukraine.
 Hàng ngàn người Nga đã đứng lên
 Viết trang sử bi hùng không tên.
 Bất chấp những tù đày bắt bớ
 Như bạch dương giữa trời mông mênh.
 (Mar, 18, 2022)

Vinh Hồ

Vài suy-nghĩ vụn về

câu chuyện NGA-UKRAINE

BS Nguyễn-Lê-Hiếu

Chiến-tranh Nga-Ukraine gieo-rắc đau-thương, chết-chóc và tàn-hại cho nước và dân Ukraine, gây phần-uất từ bao phía; đa-số các quốc-gia thân Tây-phương lên án Nga đã lựa-chọn gây cuộc chiến-tranh không cần-thiết; rồi khi thực-hiện thì binh-sĩ Nga đã gây ra nhiều tội-phạm chiến-tranh, đánh-phá tan-nát mục-tiêu không quân-sự và gây thương-tích sát hại dân-sự. Các nước Cộng-sản, kể cả Việt-Nam, có vẻ làm ngơ ngoại-trừ Cam-pu-chia bỏ phiếu thuận lên án Nga. Còn Ấn-độ, tiếng là trung-lập, cũng làm thính, tiếp-tục liên-hệ thương-mãi kêu mình giữ tình trung-lập. Cựu TT Trump khen Putin là tài-ba thần-kỳ genius; một nhóm nhỏ Cộng-hòa phụ-họa khen theo. Đa-số lên án nước lớn ăn-hiếp nước nhỏ. TT Biden phát-biểu là Nga gây tội-phạm chiến-tranh war crimes; sau gần đây, nói mắc thêm tội diệt-chủng genocide. Có người đề-nghị đưa quân tham-chiến - không đo-lường đến thảm-hại của một cuộc thế-chiến thứ ba. Có người đề-nghị truy-tố về tội-phạm chiến-tranh; ai truy-tố? Ai ngồi xử; xử xong ai thi-hành bản án? Nếu bỏ lơ thì những xứ nhỏ ở bên các nước lớn sẽ có nguy-cơ bị ăn-hiếp bất-cứ lúc nào. Trong số đó, có Việt-Nam và Đài-loan!

Một số “bình-luận-gia” bàn-tán tiên-đoán sự việc sẽ tiếp-diễn ra sao. Cái khó là chúng ta chỉ biết những gì được xì ra, còn những dữ-kiện quan-trọng thì phải chờ 50 năm nữa khi giải-mã thì mới có những kiến-thức căn-bản thực-sự! Thành ra bây-giờ bình-luận cho vui thì cứ làm; nhưng chẳng nên quả-quyết quá-đáng. Trong khi chờ-đợi, hãy tìm hiểu thêm mặt khuất của sự-việc.

I- Nguồn-gốc dân “Ukrainian”

a- về mặt chủng-tộc.

Từ thờ xa-xưa, dân Vikings đã chèo thuyền khai-phá miền biển phía bắc, có nhóm đã sang tới Mỹ-châu qua miền bắc-cực (khác với Columbus vượt biển miền dưới) nhưng chính-yếu là đổ-bộ khai-phá Bắc-Âu, bên phía Anh/Ái-nhĩ-lan/Ecosse và Pháp (vùng Normandie); và Trung-Âu. Những cũng có một bộ-phận chèo thuyền theo các dòng sông đi xuống phía đông-nam. Thời đế-quốc Hy-lạp rồi La-mã, dân Wikings lan xuống miền nam, khi cướp-phá, khi buôn-bán, lúc tràn xuống, lúc rút lên, không hẳn định-cư một nơi; ngoại trừ một nhóm ở lâu bám vào vùng đất phì-nhiều Galacia, chính là vùng Ba-lan/Ukraina ngày nay. Khoảng thế-kỷ thứ năm, gặp lúc

đế-quốc La-mã suy-thoái rồi phân-đôi, nhà thờ Chính-thống bên đông và nhà thờ La-mã bên tây thì một bộ-phận dân vùng Galacia cũng tản ra ba nhánh: gọi là dân sla-víc di-tây, di-đông hay di-nam. Như vậy,

i- dân **tây-Sla-víc** ở Tây-Âu, nói chung sinh-sống, gồm các sắc dân Ba-lan, Tiệp, v.v.

ii- nhóm **nam-Sla-víc**; ở phía nam **lãn-lộn** có dân Bosnia, Bungari, Serb, Croat, v.v.

iii- dân **đông-Sla-víc**, ở phía **cực đông**, **hệ chủng-tộc** gần gồm ba nhánh chính, đại-Nga, Bạch-nga và Ukraina (cũng có khi gọi là tiểu nga); có nền văn-minh ngã về phía đông và Á-châu.

Các so-sánh thường chứa điều so-lệch, nhưng đại-khái, việc dân sla-víc phân thành ba nhóm di tây, di đông và di nam phân nào tựa-tựa như dân Bách-Việt vượt Dương-tử di nam, chia thành nhiều nhóm còn dấu-vết tuy không rõ-rệt, sử-sách còn ghi mơ-hồ các nhóm Việt như Âu-việt, U-việt, Mân-việt, Lạc-việt... lại còn một số nhóm khác có thể như Nam-chiếu, Đại-lich, Đại-lý, Choang v.v.

b- Về mặt tôn-giáo, khi Ky-tô-giáo phân chia thành chính-thống phía đông và hệ-thống La-mã phía tây thì ky-tô-giáo mạnh-mẽ đi truyền-giáo. Đông-sla-víc chịu ảnh-hưởng chính-thống nhờ thánh Cyril; Tây-sla-víc theo La-mã, Nam-sla-víc đa-dạng: ky-

tô La-mã, chính-thống, Islam-giáo..., chịu ảnh hưởng chính-trị của nhiều đế-quốc vì vùng Balkans ở giữa trục giao-thông nhân-loại.

c- Về mặt chính-trị, nước ngày nay mang tên cộng-hòa Ukraine tương-đối trẻ, thành-lập và tuyên-bổ độc-lập sau khi Liên-bang Sô-viết giải-thể cách đây khoảng ba thập-niên. Trước đó, có một nước cộng-hòa **sô-viết** Ukraine, tân-lập sau thế-chiến thứ II. Trước đó nữa, không có nước mang tên Ukraine. Một thời-gian, khoảng thế-kỷ 10-11, có một nước loại liên-bang lỏng-lẻo do dòng-họ Rurik cai-quản gọi là Russ thành Kiev, hiện-hữu trong non hai thế-kỷ nhưng sau chia năm xẻ bảy vị tranh-dành nội-bộ. Một thời, Ba-lan cai-trị cả vùng Ukraine hiện nay. Nhưng sau chính Ba-lan cũng chỉ còn là một nước nhỏ nằm giữa ba đế-quốc Phổ, Nga và Áo nên bị họ chia-xé xấp-nhập trong gần một thiên-niên-kỷ, mãi đến sau thế-chiến I, vùng đất **nay là đông Ba-lan và Ukraine** được tổ-chức lại thành nước tân-tái-lập Ba-lan. Do đó, dân thuộc tộc Ukraine—vốn thuộc nhánh đông-slavic—sống đông và chung với dân Ba-lan—vốn thuộc nhánh tây-sla-víc.

Kết-luận: Cộng-hòa Ukraina hiện nay là một quốc-gia tương-đối tân-lập gồm có dân gốc Ukraine thuộc nhánh đông sla-víc nhưng hòa-hợp và gần-gũi với dân tây sla-víc ở Ba-lan; lại có một số dân gốc đông sla-víc gần-gũi với đại-Nga và Bạch-nga. Nói đến dân Ukraine thì nên để ý xem là muốn nói tộc Ukraine hay công-dân của nước mới Cộng-hòa Ukraine; lại nên hiểu rằng hai lớp dân và công-dân này đa-dạng, có nhóm ngả theo Tây-phương mà cũng có nhóm ngả theo Nga

Những kiến-thức trên đây giúp thêm dữ-kiện khi bàn về tình-hình chiến-tranh Nga-Ukraine. Khi nói người Ukraine một lòng đánh Nga giữ nước, thực ra không phải là cả chủng-tộc (race) sla-víc, không hẳn là tất-cả công-dân Ukraine mà chỉ là tộc sla-víc-Ukraine-công-dân-cộng-hòa Ukraine; còn nhóm gốc Nga, cũng là công-dân Ukraine nhưng lại gần-gũi Nga, có thể không hăng-say đánh lại quân Nga.

II- Quốc-gia đa-dạng Dân-tộc

Như trình-bày ở trên, hai sắc dân chính gốc sla-víc Ukraina và sla-víc Nga sống chung gần bảy thập-niên dưới gọng kìm cộng-sản, tình-hình chính-trị nội-bộ yên-ôn—ai cũng khổ như ai—dưới quyền kiểm-soát chặt-chẽ của trung-ương từ Mos-cô-va. Ba thập-niên gần đây, bỏ từ Sô-viết trong tên nước, chỉ còn là Cộng-hòa Ukraina, không biết tình-hình giao-hảo và liên-hệ giữa hai cộng-đồng Ukraine và Nga, cơm-lành-canh-ngọt ra sao! Cũng nên nhắc qua vụ TT gốc và thân Nga Yanukovych bị đảo-chánh cách đây mấy năm để lập nên chính-quyền thân Tây-phương hiện nay; lúc đó không biết có bàn tay lông-lá của Tây-phương nhúng vào hay không.

III- Tàn-ác chiến-tranh

Những vụ thảm-sát Bucha và các thành-phố khác ở Ukraine khiến ta nhớ lại các vụ thảm-sát Mậu-thân ở Huế. Chúng ta cho rằng Cộng-sản bao-giờ cũng tàn-bạo. Nguồn tin mới cho hay Putin đã bổ-nhiệm một tân tư-lệnh đoàn quân xâm-lăng phía đông-nam Ukraine; người ta dự-đoán là sự tàn-bạo

1944: Ba-lan nhận được thêm phần hồng (của Đức) và mất phần màu xám cho Nga (sau thành phía Tây của Ukraine)

Sau thế-chiến II, để bù cho việc bị Đức-quốc-xã đánh lúc đầu, Ba-lan được hưởng chia cho một phần nước Đức; nhưng đổi lại, Nga đòi Ba-lan nhượng cho một phần đất bên đông—theo đường ranh-giới Curzon. Tóm lại, hai bên biên-giới đông tây của Ba-lan di-chuyển về phía Tây, thêm đất phía tây mà bớt đất phía đông.

Sau TC II, khi Nga lấy phần đất phía đông của Ba-lan, cho xấp-nhập với ba khu đất Nga ở phía đông và nam để lập thành Cộng-hoà Sô-viết mường-tượng như Triệu-Đà lấy được nước Thục của An-Dương-vương, nhập với Quảng-đông Quảng Tây và Lâm-áp thành đế-quốc Nam-Việt. Sau này, khi nước ta lập quốc thì cũng chỉ nhắm vào Giao-châu là địa-phận nước ta chứ không ham giữ Quảng-đông Quảng-tây.

sẽ gia-tăng hơn nữa vì viên tân-tư-lệnh này có hõn-danh là Tên đồ-tế ở Syria do *những* hành-động cực-kỳ dã-man tại Syria mấy năm trước đây. Nhưng có phải từ khi có Cộng-sản mới có tội-phạm chiến-tranh và tội chống nhân-loại? Và những tội-phạm này không thể xảy ra ở Âu-châu? Hãy nhắc qua hoàng-đế Byzantin Basil II có hõn-danh là *Đao-thủ dân Bulgar The Bulgar slayer*, bắt được 15 ngàn quân Bulgar, tha không giết một người; chia tù-nhân thành 150 nhóm mỗi nhóm 100 bại-binh, chọc mù 199 mắt, để lại một anh chột dẫn 99 anh mù, thả cho dạt nhau về nước! Vua Bulgar Samuel uất quá, đột-quy và chết! Chuyện này thuộc Âu-châu Ky-tô chưa CS.

Sao không thấy truy-tố Tên đồ-tề ở Syria lúc trước? Sao lúc đó, dư-luận thế-giới và báo-chí không xôn-xao rầm-rĩ như ngày nay về vụ Ukraine?

IV- Nhìn từ phía Nga

Từ thời Nã-phá-luân qua các thế-chiến, Nga bị xâm-lãng, địch vào tàn-phá đến giữa nước, có khi chiếm đóng thủ-đô. Sau thế-chiến II, Nga tạo dựng được một xâu nước phụ-dung bao phòng biên-giới phía tây, phòng hờ nếu chiến-tranh kỳ tới bùng nổ, thì các quốc-gia phiên-dậu này se bao-bọc che-chỡ cho Nga. Gần đây, các nước này lần lượt ngả theo phe tư-bản, ảnh-hưởng (và sự đe-dọa của) Hoa-kỳ và Châu-Âu đến sát biên-giới, đặt quân tại các nước phụ-dung xưa, nay thành tuyến đầu do Âu-tây điều-động! Lẽ-dĩ-nhiên Nga lo sợ. Cũng là lý-do dễ hiểu. Nếu cách giải-quyết tốt nhất là gìn-giữ và cố-võ hòa-bình thì Putin lại quá lo rồi đâm ra paranoid (e-ngại, nghi-ngờ hoang-tưởng?), ép-buộc Ukraine qua ló khiến gây kết-quả ngược lại: mấy nước trước không liên-kết như Phần-lan và Thụy-điển nay lại tỏ-y xét vấn-đề gia-nhập NATO, thành già-néo-đứt-dây!

Kết-luận

Nhiều người biết nhiều hiểu rộng, giải-thích các diễn-tiến, phân-tích này nọ, tiên đoán việc tương-lai Nga Ukraine rồi chuyện Âu-châu và Hoa-kỳ... Bài nay trái lại chỉ gom một số dữ-kiện xưa-cũ có thể dùng thêm khi bàn về tình-hình chiến-tranh Nga-Ukraine; đồng thời đưa ra vài suy-ngẫm về lịch-sử cũ?

Những người gốc sla-víc Ukraine nguyện tranh-đấu bảo-vệ đất nước tự-do cho tới người cuối cùng hay viên đạn cuối cùng. Dân-số 40 triệu e không sánh kịp dân Nga; nhưng vũ-khí viện-trợ thì như vô-tận, Âu-châu sẽ viện-trợ, Hoa-kỳ cũng yểm-trợ, lại còn nói sẽ đền-bù những gì Âu-châu cung-cấp cho Ukraine. Thành ra người Ukraine cuối cùng hay viên đạn/vũ-khí cuối cùng, không biết điều nào đến trước?

Nghĩ cho cùng, Ukraine không hẳn có số-mệnh đen thui của nước nhỏ ở bên nước lớn; mà chính là số-mệnh hãm-hiu của con chót trong bàn cờ chính-trị thế-giới. Đằng sau Ukraine hiện nay có Âu-châu và Hoa-kỳ; đi trước Ukraine có Việt-Nam và A-phu-hãn

Nguyễn-Lê-Hiếu
15-4-2022

Có người chê tổng thống Ukraine xuất thân là "thằng hề", chiến tranh này trò hề v.v... nên có thơ rằng:

Chính Trị, Chiến Tranh và Chàng Hề

Đòi lời tui nói ngu nghề
Đòi lời góp chuyện vụng về chớ chê
Chiến tranh sao nói trò hề
Giết người cướp nước rõ bè lũ Nga
Diễn viên cũng nghề ấy mà
Có chi là xấu mà la là hèn
Cũng dân ủng hộ bầu lên
Ấy là dân chủ của nền tự do
Tự do dân ám dân no
Một nhà yêu nước biết lo dân lành
Nào ngờ khói lửa chiến tranh
Những trò chính trị tham giành đất đai
Bây giờ thời đại ngày nay
Tưởng như Trung Cổ của thời xa xưa
Mà sao Pu tín cứ mơ?
Mà xâm mà chiếm mà xua quân vào?
Núi sông là của thế nào?
Của vua Đế Chế Nga sao mà hòng!
Tay không rời cũng tay không
Xi Ta Lin với Nga Hoàng tan hoang

Chiến tranh nào cũng bạo tàn
Nhà tan cửa nát thì làm sao vui?
Ngó qua đã thấy bụi ngùi
Máu xương ai cũng con người với nhau
Vợ chồng con cái ghen ngào
Người đi kẻ ở biết bao đoạn trường
Những hình ảnh thấy mà thương
TikTok YouTube phi thường làm sao
Ngồi nhà tin tức rào rào

Vài hàng tán dóc chớ nào dám chộ ai!

Nguyễn Minh Đức

Cổ nhân nói
 Biết người (địch) Biết mình (Ta)
 Trăm trận, Trăm thắng.
 Địch là ai?

Trước mắt gần là Putin, 1 con cáo già, cựu Trùm KGB cũ, võ sĩ Nhu đạo đang có mộng khôi phục lại Đế quốc Liên xô thuở trước, nên đã âm thầm xây dựng lực lượng quân đội, sau khi chiếm Crimea, nay muốn Ukraine trở lại phụ thuộc Nga, không thể là 1 thành viên của NATO để bao vây Nga. Cơ hội tới khi Mỹ quá suy yếu, các nước Âu Châu phụ thuộc Nga về nhiên liệu thì ra tay tấn công Ukraine để lập 1 chính phủ thân Nga.

Kẻ địch xa và nguy hiểm nhất là họ Tập.

Đặng tiểu Bình và sau đó Tập cận Bình ôm mộng bá chủ thế giới nên đã âm thầm xây dựng Trung Quốc, chịu nhục làm nô lệ nhân công, để lấy hết công việc của các nước Mỹ, Âu Châu... gởi sinh viên du học Âu Mỹ, ăn cắp hết các kỹ thuật Tây phương. Hối lộ các chính trị gia, các đại học, các tay tài phiệt, giới truyền thông... để gây chia rẽ nội bộ các nước này.

Sau đó thả võ khí sinh học Covid-19 làm các nước này chia rẽ và suy yếu thêm. Điển hình nhất là nước Canada gần đây. (Khi thủ tướng Trudeau đàn áp các tài xế xe tải làm dân chúng Canada phẫn nộ).

Ta (mình) là Biden quá yếu bị Trung Quốc mua chuộc (qua Hunter Biden) bị các thế lực ngầm điều khiển, bị cánh cực tả chi phối nên cắt hết việc xây dựng ông dẫn đầu, không cho khai thác thêm dầu mới, nên phải mua thêm của Nga và Trung Đông, Venezuela. Hiện tại vẫn đương nhờ Nga làm trung gian thương lượng với Iran để mua thêm dầu hỏa nước này! Saudi Arabia giờ cũng khinh thường Mỹ không thêm nói chuyện, điều cốt TT Biden và phó TT Harris trên TV nhà nước, bán dầu cho Trung Quốc lấy bằng tiền nhân dân Tệ.

Tướng lĩnh ta đều là bại tướng, chạy nhục nhả khỏi Afghanistan, mà không đuổi vẫn dùng hiện tại.

Ta bị Trung Quốc pháo kích siêu vi Covid chết hơn 1 triệu người mà chưa biết cách thoát khỏi, vẫn

chưa dám nói động gì tới Trung Quốc.

Ta mất hết uy tín trên thế giới, kể cả với NATO qua vụ Afghanistan.

Khối NATO suy yếu. Đức không có quân đội, lệ thuộc Nga về dầu và khí đốt.

Lòng dân chia rẽ. Hơn 60 % dân Mỹ không thích Biden, 75 % dân Mỹ không muốn đưa quân vào Ukraine.

Vậy thì đối với Putin 1 kẻ thù mạnh và quá hung hăng lại là 1 cường quốc nguyên tử có hơn 6,200 đầu đạn đang đe dọa Mỹ và NATO là nếu can thiệp vào Ukraine sẽ chịu hậu quả khôn lường. (Họ Tập cũng ủng hộ Putin) thì rõ ràng là Putin sẽ chiếm Ukraine và tìm cách dựng lại 1 chính phủ thân Nga khó ai ngăn cản được!!! Điều bất ngờ cho cả Putin và Biden là chiến tranh tại Ukraine không kết thúc nhanh trong 3 hay 5 ngày như cả 2 dự đoán khi TT Ukraine lại từ chối di tản qua Mỹ như Biden đề nghị mà quyết định tử thủ. ZELENSKY, một danh hài trở thành TT Ukraine, đã từng đóng vở kịch Đầy tớ của nhân dân rất thành công và từ đó lập đảng Đầy tớ nhân dân và thắng cử TT Ukraine năm 2019. TT ZELENSKY đã tạo nên sự ngưỡng mộ của toàn dân và các nước NATO giúp ông chống lại sự xâm lược tàn bạo của Nga. Nay cuộc chiến kéo dài gần 2 tháng!! Nga không chiếm được thủ đô Kyiv nhưng đã chiếm hết mạn Đông của Ukraine (vùng Donbas, Mariupol) nối với bán đảo Crimea mà Nga chiếm năm 2014. Hơn 5 triệu dân Ukraine đã chạy loạn qua Ba Lan, Hung gia lợi và các nước láng giềng bao dân lành chết, thành phố tan hoang vì bạo chúa Putin. Sẽ phải có thương thuyết để chấm dứt chiến tranh và mọi nước trên thế giới giúp Ukraine xây dựng lại. Xăng dầu, thực phẩm... tại Mỹ và nhiều nước sẽ tăng, nhân dân lao động sẽ phần uất. Nước Mỹ lại đang đối mặt với sự xâm lăng trắng trợn tại biên giới Mỹ và Mễ khi hơn 1 triệu di dân lậu tràn vào từ tháng 10 năm ngoái với sự giúp sức của Biden nay có thể lên 20 ngàn người vào 1 tháng tức 5 triệu 1 năm như lời tổ cáo của Thống đốc Abbott của bang Texas, mà Biden tuyệt nhiên không mang lính nào tới bảo vệ biên giới mình!!

Chán quá, Thống đốc Texas đang chờ chẳng

di dân lậu lên DC bằng xe bus để làm áp lực cho Biden và quốc hội giải quyết. TT Biden chỉ còn được 33 % dân ủng hộ. Bà Harris bết hơn chỉ có 28%, 13 cộng sự viên của bà đã từ chức!

Đảng con lừa sẽ mất Hạ và Thượng viện.

Mỹ phải chú tâm lại vào sản xuất năng lượng, và các hàng hóa, thuốc men tự túc..thay các tướng lĩnh bất tài, loại bỏ dân biểu, thẩm phán tham nhũng... thì may ra mới có thể chống lại Putin và họ Tập trong tương lai.

Riêng Nam Việt Nam ta đã mất về tay Cộng sản năm 1975 vì Nga và Trung Cộng ủng hộ miền Bắc tối đa và Mỹ bỏ rơi Việt Nam!! Hơn 2 triệu người Việt Nam đã chết vì chiến tranh ,hơn 1 triệu người vượt biển tìm tự do và cả trăm ngàn chết trên biển cả, rừng sâu khi chạy trốn. Việt Nam lệ thuộc Nga 100% về Vũ khí, và kinh tế thì Trung Quốc chi phối hoàn toàn.

Việt Nam chỉ có tự do khi người dân trong nước phần uất tìm cách thay đổi chế độ hiện tại.

Nếu không Trung Quốc sẽ chiếm Việt Nam từ từ như đã chiếm Tây Tạng mà cả thế giới ngó lơ.

Trung Quốc cũng học bài học Ukraine và chiếm lại Đài loan không phải bằng Vũ lực mà qua hối lộ tham nhũng, mua đứt các tướng lĩnh chính trị gia Đài loan để Đài loan tự nguyện xin trở về và Biden hoan hỉ đồng ý.

Chỉ mong người Việt ở Mỹ sẽ tranh đấu cho tự do của nước Mỹ và giúp người dân trong nước thấy rõ cái họa bị Trung Quốc từ từ xâm nhập để tìm cách thoát khỏi.

BS Ngô trọng Vĩnh
Indialantic, Florida

thành phố trở thành nghĩa trang

Sau 16 ngày đêm bị bao vây, phi pháo
Hàng ngàn người ngã xuống dưới mưa bom.
Những bóng đêm như mắt quỷ đen ngòm
Những cao tầng lửa bốc cao ngàn ngút...
Thành phố biển đắm chìm trong địa ngục
Có những nơi bị tàn sát hãi hùng!
Có những ngôi mồ tập thể chôn chung
Bệnh viện nhà trường tan hoang, quạnh quẽ.
Mariupol thành phố của Đức Mẹ
Đã bị quân Nga biến thành nghĩa trang.
Xin cầu nguyện hoà bình cho Ukraine
Chấm dứt cảnh hung tàn đại huỷ diệt.

Vinh Hồ
Mar, 16, 2022

Ba mươi tháng tư 2022

Ba mươi tháng tư, nay lại về
Lòng người xa xứ buồn lê thê
Ngàn dặm xứ người đâu có thể
Xóa đi ký ức thật nảo nề

Bốn bảy năm rồi, xa quê hương
Cứ đến tháng tư, mỗi chặng đường
Chiến tranh hình ảnh tang tóc cũ
Hiện lại trong đầu cảnh bi thương

Cuộc sống yên lành làm đổi thay
Còn ai nhớ đến những tháng ngày
Đất nước một thời thanh bình đó
Bây giờ hạnh phúc thật hay vay ?

Nhắc nhở cho con, dòng lịch sử
Dạy dỗ cháu về di tích xưa
Hy vọng nơi gương người Do thái
Lưu lạc muôn nơi, vẫn trở về

Năm xưa Covid gây làm than
Ukraine diệt chủng bởi tham tàn
Giống như hình ảnh nhiều năm cũ
Chỉ có người dân họa phải mang

Chỉ có những người đã trải qua
 Gian khổ đau thương mới thấy mà
 Hình ảnh xưa cũ còn in đó
 Hằn ghi tâm trí chẳng nhạt nhòa

Hôm nay hồi tưởng ngày mất nước
 Cầu nguyện ơn trên Ngài ban phước
 Thế gian nhân loại mau hoá cái
 Nẻo chính đường ngay, được **Thái bình.**

Trần Chính Trực

nhìn người lại nghĩ đến ta

Savi

Putin dự tính chỉ chừng dăm ngày nổ súng là nuốt chửng Ukraine và đặt dưới sự thống trị của Nga. Nhưng nay đã gần hai tháng, máu vẫn chảy, nhà cửa tan nát, thành phố điêu tàn. Người người nằm xuống. Đàn bà trẻ con Ukraine vô tội bị giết thảm bởi súng đạn và quân đội Nga. Vùi dập tập thể không người tiễn đưa. Thế giới lên án, Putin là kẻ sát nhân diệt chủng.

Nhớ đến 30 tháng 4 đến 1975, ngày đất nước tan hoang, người người ly tán, nhà nhà phân chia. Quê hương chìm ngập trong đau thương khốn khổ. Nay đã 47 năm dài, đất nước vẫn còn chia ly ai oán. Quốc nội vẫn trong gọng kìm cộng sản độc tài. Nhân quyền, dân quyền và tự do không có.

Tổng thống Ukraine Lezensky đã nói câu bất hủ để đời: **“Thà chết không đầu hàng Putin”**. Nhất định không rời đất nước khi Biden đề nghị. Ông cương quyết ở lại cùng toàn dân đứng lên chiến đấu bảo vệ đất nước đến cùng. Dù phải chết!

Việt Nam thì ngược lại... Lãnh đạo đảng Cộng Sản VN là Lê Duẩn đã nói một câu xanh rờn như châm ngôn: **“Thà mất nước không để mất đảng”**. Họ Chấp nhận làm tay sai nô lệ cho Tàu, kẻ thù truyền kiếp của dân tộc Việt. Họ không còn là người Việt Nam, không còn giòng máu Việt Nam. Của hai Bà Trưng. Của Lê Lợi, Quang Trung, Nguyễn Trãi, Trần Hưng Đạo...

Ở hải ngoại, khi chạy trốn Cộng Sản, tản mát khắp Hoa Kỳ và trên thế giới, chúng ta đã có rất nhiều ý kiến giải phóng quê hương. Khi cuộc sống tương đối vững chắc, chúng ta lo xây dựng cộng đồng Việt Nam hải ngoại. Đoàn kết để sống. Để thích hợp với văn hóa nước ngoài. Giữ truyền thống quê hương dân tộc. Rồi con cháu học hành thành công, cộng đồng Việt Nam nở mày nở mặt với người địa phương. Khi cộng đồng Việt Nam hải ngoại xem ra đã vững mạnh. Chúng ta nghĩ đến việc giải thể chế độ độc tài cộng sản. Bằng cách nào? Có người nghĩ đến vũ lực. Có người nghĩ đến một Siêu Quốc Gia Việt Nam. Một quốc gia không có đất nhưng có dân. Chúng ta có đủ nhân lực và vật lực. Có đủ nhân tài, tốt nghiệp từ những trường đại học uy tín nhất thế giới. Góp mặt, hiện diện trong mọi ngành nghề tại những quốc gia tạm trú. Từ

hành chánh, quân sự, khoa học đến chính trị v.v... Chúng ta có nhiều tướng lãnh trong quân đội Hoa Kỳ. Có dân biểu trong lập pháp của Hoa Kỳ. Có vị thế cả trong hành pháp. Chúng ta có nhiều khoa học gia nổi tiếng. Ngành nghề thương mại bạc tỷ cũng có. Giới trẻ Việt Nam ở hải ngoại, thế hệ thứ hai, thứ ba đã là nòng cốt của siêu quốc gia này. Chúng ta đủ mạnh cả tinh thần lẫn vật chất. Chỉ cần Đoàn Kết và hiệp lực. Chúng ta nghĩ đến đất nước quê hương mẹ, mong sao đồng bào quốc nội được có đầy đủ tự do nhân quyền. Giải phóng? Nhưng hoàn cảnh thế sự đổi khác. Chúng ta dùng thế sức mạnh của một Việt Nam hải ngoại, một SIÊU QUỐC GIA VIỆT NAM tại hải ngoại. Làm gì đây? Đã 47 năm trôi qua. Ngày 30 tháng 4 cứ tuần tự đến rồi lại qua đi... ! Chẳng lẽ những bạn trẻ cũng để ngày tháng qua đi với tuổi già chông chênh sao?

Thời đại này là thời đại toàn cầu, thời đại của địa chính trị. Người ta đã nói đến hiện tượng toàn cầu hóa. Và mới đây lại đề cập đến một cuộc chỉnh đốn thế giới. Những biến động trên khắp thế giới đều nằm trên một bàn cờ quốc tế. Người ta muốn thu gọn thế giới thành một thế giới duy nhất nằm dưới sự điều khiển của một nhóm người duy nhất. Độc tài. Độc diễn. Kiểu cộng sản. Họ gọi là xã hội chủ nghĩa nhưng tránh danh xưng cộng sản. Họ muốn thay đổi suy nghĩ, cách sống, giáo dục và văn hóa của người dân. Họ cho đó là công bằng xã hội, là bình đẳng, là tự do. Họ kích thích tự ái của dân nghèo, đấu tranh giai cấp, những giai tầng bị ức chế

trong lịch sử. Cả những tầng lớp trộm cướp sâu mọt của xã hội trật tự cổ điển. Đi đến chỗ không cần biên giới quốc gia. Vì đã toàn cầu hóa, chinh đoạt thế giới rồi.

Nga / Putin đang cố gắng dùng bạo lực bằng mọi cách mở rộng biên cương, trở về thời Nga-Sô-Việt với những chư hầu là toàn vùng Đông Âu. Trung Cộng cũng đã làm. Muốn bá chủ thế giới? Trung Cộng đang lăm le chờ thời đợi lúc. Hoa Kỳ đang trên đà suy thoái. Nga cũng không khá hơn. Châu Âu cũng vậy. Chiến tranh Nga Ukraine có lúc đã khiến người ta nghĩ đến thế chiến 3 khi Putin dọa dùng khí giới nguyên tử. Tàu cộng thì từ lâu đã mở rộng biên giới đến tận Phi Châu, Trung Đông và cả Biển Đông như kiểu tầm ăn dâu. Việt Nam thì đã tự mở cửa biên giới mời người anh em “môi hở răng lạnh” tự do bước vào từ lâu. Họ vào Việt Nam như đi chợ, như nước của họ. Chẳng ai cản. Bình Dương và một số thành phố Việt Nam đã như của người Tàu. Bằng hiệu mang tên Tàu. Dân chúng học chữ Tàu. Nhà nước khuyến khích theo Tàu, ưu đãi ưu tiên công dân Tàu. Công an cảnh sát không dám đụng đến người Tàu. Việt Nam đã mất. Đảng cầm quyền không cho dân chống Tàu. Biểu tình đòi lại Hoàng Sa Trường Sa thì bị công an đàn áp bắt bớ tù tội. Nếu lãnh đạo đất nước và nhân dân, quân đội một lòng nhất quyết chiến đấu bảo vệ quê hương như TT Lezensky, như dân Ukraine thì Việt Nam đâu có tang thương bệ rạc lệ thuộc Tàu như hiện tại. Sống trên đất nước mình -từ lãnh đạo đến dân chúng- mà phải lệ thuộc vào Tàu. Một Cao Nguyên đất đỏ, một Vũng Áng Formosa, v.v... là đất nước mình mà không một ai được phép bén mảng đến gần, kể cả lãnh đạo đất nước. Chúng tự tung tự tác, xả chất độc xuống biển phá nát môi trường sinh học suốt dọc 5 tỉnh miền Trung. Dân chúng không cơ hội sống, nghèo khổ, đứng lên đòi công lý thì lãnh đạo a tòng với giặc đàn áp người dân. Không phương tiện sống phải di tản rời bỏ quê hương kiếm sống. Tập đoàn lãnh đạo csVN đã tự nhận làm nô lệ Tàu, làm cai cho Tàu để đàn áp dân mình.

Thời đại của cá lớn nuốt cá bé tưởng đã qua đi. Ai ngờ giờ này lại xuất hiện ngay giữa lòng đất nước văn minh. Phải độc tài mới thành công. Độc

đảng độc quyền là thế. Để bóc lột, để làm vương tướng. Nó ở ngay giữa chúng ta. Giữa thanh thiên bạch nhật mà chẳng ai hay. Lịch sử như cái vòng tròn, đi mãi rồi sẽ về khởi điểm. Có thịnh thì có suy. Dân Chủ chán lại quay về độc tài. Chỉ có một đảng duy nhất. Đảng Dân Chủ? Giả hiệu. Ngoài ra là phải chết. Bằng bất cứ cách nào cũng được. Khoa học càng phát triển, kỹ thuật càng cao thì mưu mô sảo trá càng nhiều khó ai lường. Đến độ có thể thu gọn thế giới vào một bàn giấy. Họ kiểm soát lý lịch cá nhân. Không ai thoát khỏi tay những kẻ độc tài thời kỹ thuật cao vời. Như cá chậu chim lồng. Chúng tự do chia chác với nhau. Sửa đổi lại thế giới.

Từ tư tưởng đến hành động không xa. Thế giới mới đã hình thành do những tay kỳ tài thế giới. Đã có kế hoạch và được hoạch định để thi hành. Một cuộc chinh đoạt vĩ đại. Thay đổi tư duy hành động và cả văn hóa. Cổ động hủy bỏ nếp sống cổ truyền đã được mọi người chấp nhận và tuân thủ. Vứt bỏ căn bản gia đình, định nghĩa hôn nhân. Khuyến khích sắc dục thả dãn, tùy hứng, bất cần nam nữ. Tự do chuyển giống được coi là quyền... Mở tung biên cương, không còn giới hạn quốc gia. Tất cả là một nhà. Xã hội chủ nghĩa anh em. Chủ nghĩa xuyên quốc gia. Ai sẽ lãnh đạo?

Họ chia hai. Trong giai đoạn đầu là Xã hội Chủ Nghĩa/Cộng sản và Dân Chủ/Tự Do. Chấp nhận cảnh “*Đồng Sang Dij Mộng*”. Nhưng có người nghĩ thực tế là tứ mộng? Nga tấn công Ukraine phải chăng là bước đầu chia phần cho Nga/Tàu? Putin không thành công như ý nên công việc dở dở. Hoa Kỳ, Biden bị kẹt? Âu Châu ngớ ngác? Tàu Cộng lừng lờ, ngồi chờ thời cơ.

Hãy chờ Biden và bóng đen nấp sau xoay vần thế sự ra sao cho đến ngày bầu cử 2024. Âu Châu (EU) và Đức với Olaf Scholz, Pháp với Macron đã yên bề. Anh quốc với Boris Johnson đã định. Tàu Cộng với Tập Cận Bình ngưng ông chờ mời. Putin và Lezensky hai con bài quyết định.

Thân phận người Việt hải ngoại chúng ta?

Savi
April 27, 2022

Lời Người Ở Lại

Sonia, em hãy bồng con
Theo đoàn người
Vượt qua biên giới Ba Lan
Anh ở lại

Bầu trời xanh mát Ukraina của chúng ta
Hôm nay không còn mây trắng
Không còn chim bay
Mà chỉ còn lửa khói
Gây nên bởi kẻ mộng cuồng
Anh ở lại

Những điện đài nguy nga
Ghi dấu lịch sử oai hùng của đất nước chúng ta
Đang bốc cháy
Những mái ấm gia đình yên vui hạnh phúc
Nay tan tành vì bom đạn
Bởi bàn tay một kẻ độc tài hung bạo
Anh ở lại

Anh phải ở lại
Vì không thể đứng từ xa
Nhìn quê hương bị dập nát
Dưới gót giày xâm lược
Không thể đứng từ xa
Nhìn dân tộc mình bị căm tiếng

Anh phải ở lại
Anh phải trở về
Đứng chung hàng ngũ
Những người cầm súng bảo vệ biên cương
Vẹn toàn lãnh thổ

Sonia ơi, em hãy tin
Nếu có phút giây nào lắng tiếng đạn bom

Anh ôm súng ngồi im
Gởi hồn sang bên kia biên giới
Nhớ tới em, nghĩ đến con
Gợi lòng sống lại những ngày hạnh phúc
Thời gian dưới mái ấm êm đềm
Những tháng năm đất nước thanh bình, tự chủ

Sonia ơi
Càng nhớ thương em, càng nghĩ đến con
Lòng anh không mềm, không rời tay súng
Trái lại hồn anh thêm dũng mãnh quyết tâm
Giành lại những gì chúng ta sắp mất

Em ở bên kia vùng yên lành
Hãy cầu nguyện cho anh
Xin có một ngày hân hoan tái ngộ
Hãy cầu nguyện cho đất nước chúng ta
Sớm đạt hòa bình, vinh quang, chiến thắng

Nhưng Sonia ơi,
Chiến tranh nào không làm mất mát
Chiến tranh nào không có người đi không về
Nếu lỡ một ngày
Em không thấy anh trở lại
Anh chỉ xin em
Khi con của chúng mình khôn lớn
Em hãy chỉ hình anh
Và nói với nó
Con hãy hãnh diện có một người cha
Đã sống không hèn
Và đã chết không nhục

Trang Châu

02/03/2022

Words Of The Man Who Stays (To Fight)

*Sonia, please carry our child
and follow the crowd
to cross the Polish border
I will stay*

*Today in our Ukrainian blue sky
there are no more white clouds
No more birds flying
But only fires and smokes
Caused by an insane dreamer
I will stay*

*The grandiose palaces
symbols of our country's valiant history
are now ablaze*

*The peace and happiness of family homes
are now shattered by bombs
by the hands of a cruel dictator
I will stay*

*I have to stay
Because I can't stand from afar
to watch our homeland being crushed
under the heels of invaders
I can't stand from afar
to watch our nation being silenced*

*I have to stay
I have to go back
to join the ranks
of people who with guns protect our borders
to keep our national territory intact*

*Sonia, please believe
If there were a moment free of sounds of bombs
I will hold my gun and sit still
to send my soul across the border
Thinking of you, thinking of our child
prompting my heart to relive the happy days
of the cozy times under our roof
in the years of our country still sovereign and
peaceful*

*Dear Sonia
The more I miss you, the more I think of our child
My heart does not soften, my hand does not re-
lease the gun
On the contrary, my soul gets stronger and more
determined
to get back all what we're about to lose*

*Staying on the other side in a peaceful area
Please pray for me
for our joyful day of reunion
please pray for our country
to soon attain peace, glory and victory*

*But, Sonia,
is there a war without losses?
Is there a war in which there are people
going and all of them come back alive?*

*If there will be a day
you don't see me coming back
I only have a request
that when our child grows up and matures
Please show him a picture of me*

*And tell him
to be proud to have a father
who lived without cowardice
and died without shame*

Trang Chau

02/03/2022

(English Translation By Vuong Dang)

Tim tôi tan nát

Nước lớn xưa quân đánh nước nhỏ
Nước mạnh tấn công nước có chủ quyền.
Đạn nổ bom rơi động địa kinh thiên
Thế giới bàng hoàng, gan bầm ruột đứt.
Ukraine liều chết chống quân xâm lược
Bảo vệ tự do, soi sáng lương tâm.
“Đem đại nghĩa để thắng hung tàn
Lấy chí nhân mà thay cường bạo.” (1)
Đức Chúa dạy “hãy làm lành lánh dữ,
tìm kiếm bình an, ăn ở thuận hoà”
Đức Phật dạy “thân làm điều ác”
phải sanh vào cảnh giới khổ đau”
Từng ngày trôi qua nhìn cảnh bể dâu
Hồn tôi bi thương, tim tôi tan nát
Chiến tranh phi nghĩa vô nhân tàn ác
Đang đặt con người trước hoạ diệt vong.

Vinh Hồ

Mar, 14, 2022

(1) Thơ Nguyễn Trãi - Ngô Tất Tố dịch.

Lời Chúa (Tv 34, 15):

“Hãy làm lành lánh dữ, tìm kiếm bình an, ăn ở thuận hoà.”

-Lời Phật dạy bìn Do thân làm ác, không làm thiện; miệng nói ác, không nói thiện; ý nghĩ ác, không nghĩ thiện mà chúng sinh sau khi thân hoại mạng chung phải sanh vào các cảnh giới khổ đau như ác thú, đọa xứ, địa ngục. (Pháp Hoa Văn hóa Phật giáo số 33)

VIỄN CẢNH 2022:

TUNG HOÀNH VỚI SÔNG CỜ ĐỎ: TRUNG QUỐC ĐANG VẮT KIẾT NGUỒN NƯỚC CỦA CHÂU Á

Ngô Thế Vinh

Dẫn Nhập – Các dân tộc sống trên lục địa Châu Á ở hạ lưu các dòng sông từ Tây Tạng và Trung Quốc chảy xuống, trên 1,6 tỉ người này đã phải gánh chịu hết cả thiệt hại kinh tế nông nghiệp, ngư nghiệp và môi trường các hạ vực đã bị thoái hóa dần dần suốt nhiều thập niên qua trong khi Trung Quốc hưởng hết ích lợi nhờ thủy điện vì trên thượng nguồn họ xây hàng trăm con đập, tàng trữ hàng trăm tỉ mét khối nước, giam hãm 90% phù sa và thay đổi toàn diện dòng chảy môi sinh trên toàn lưu vực. Nhưng tham vọng Trung Quốc chưa dừng lại, Trung Quốc đã bắt đầu xây một đại công trình mang tên Sông Cờ Đỏ, dài trên 6.180 km để hàng năm chuyển dòng lấy 60 tỉ mét khối nước ngay từ nguồn không cho xuống hạ lưu sông Mekong, Salween và Brahmaputra. Sông Cờ Đỏ của Trung Quốc là một mối đe dọa tiềm tàng to lớn, với khả năng gây ra tội ác cho nhân loại – imminent threat to humanity. Trung Quốc tránh không ký bất cứ một hiệp ước hợp tác sông ngòi quốc tế nào, để họ đơn phương thực hiện những tham vọng của mình. Không một siêu cường nào trên thế giới ngạo mạn khai thác đng nước bất chấp cuộc sống của bao nhiêu triệu cư dân hạ lưu như thế. **Việt Ecology Foundation**

Bắc Kinh có khả năng dùng “vũ khí nước” như một đòn ngoại giao bắt 25% dân số thế giới làm con tin / holding hostage. Khác với những hồ chứa đập thủy điện, vừa giữ nước vừa xả nước, Sông Cờ Đỏ là một chiến lược đối dòng lấy nước – có nghĩa là 100% lượng nước này sẽ bị mất đi – không bao giờ được đền bù, đối với các quốc gia hạ nguồn. [1]

CƠ THỂ HỌC CÁC CON SÔNG LỚN CHÂU Á

Các con sông lớn như mạch sống của toàn Châu Á đều bắt nguồn từ Cao nguyên Tây Tạng, còn được mệnh danh là Cực Thứ Ba của Trái Đất.

- **Đông Tây Tạng:** phía đông là khởi nguồn của hai con sông lớn hoàn toàn nằm trong lãnh thổ Trung Quốc: (1) **sông Dương Tử** 6.500 km dài

Hình 1: Quốc gia Tây Tạng, nơi phát xuất những con sông lớn của Châu Á: (1) Dương Tử, (2) Hoàng Hà, (3) Indus, (4) Sutlej, (5) Yarlung Tsangpo – Brahmaputra, (6) Irrawaddy, (7) Salween, (8) Mekong. [nguồn: Bản đồ cập nhật của Michael Buckley, Meltdown in Tibet, Palgrave MacMillan 2014] [3]

nhất Châu Á chảy về hướng đông theo suốt chiều ngang lãnh thổ Trung Hoa tới Thượng Hải – Shanghai, (2) **sông Hoàng Hà** thì chảy về hướng bắc rồi chuyển sang hướng đông tới Thiên Tân – Tianjin, và cả hai cùng đổ ra biển Trung Hoa.

- **Tây Tây Tạng:** phía tây bắc, là (3) **sông Indus** và (4) **sông Sutlej** chảy về hướng tây nam và giao thoa với ba con sông khác để hình thành **vùng châu thổ Punjab** giữa hai nước Ấn và Hồi. **Phía tây nam** là (5) **sông Yarlung Tsangpo** là “con sông cao nhất thế giới”, với các ghềnh thác xuyên dãy Hy Mã Lạp Sơn, rồi chảy qua Ấn độ, Bhutan và Bangladesh, con sông đổi tên là **sông Brahmaputra** trước khi đổ vào Vịnh Bengal, Ấn Độ Dương.

- **Nam Tây Tạng:** phía nam là ba con sông (6) **sông Irrawaddy** và (7) **sông Salween** chảy xuống Miền Điện theo hướng bắc nam trước khi **đổ vào Biển Andaman**. Riêng con (8) **sông Mekong** chảy qua nhiều quốc gia với nhiều tên khác nhau, từ Tây

Tạng; có tên **Dza-Chu** có nghĩa “*nguồn nước của đá*”, tiếp tục chảy về hướng nam băng qua những hẻm núi sâu của tỉnh Vân Nam với tên Trung Hoa là **Lan Thương Giang / Lancang Jiang** “*con sông xanh cuộn sóng*”, qua đến biên giới Lào Thái mang một tên khác **Mae Nam Khong** “*con sông mẹ*”, xuống Cam Bốt lại mang một tên khác nữa **Tonle Thom** “*con sông lớn*”, cuối cùng chảy qua Việt Nam mang tên **Cửu Long** với hai nhánh chính là **sông Tiền** và **sông Hậu** đổ ra **Biển Đông** trước kia bằng chín cửa sông, nhưng nay chỉ còn bảy. [Hình 1]

TÂY TẠNG KHÔ HẠN CHÂU Á CHẾT

Và cũng dễ hiểu tại sao, bằng mọi giá Trung Quốc phải chiếm cho bằng được Tây Tạng – vùng cao nguyên chiến lược vô cùng quan trọng, giàu có về nguồn nước, phong phú về tài nguyên thiên nhiên – đó cũng là “**định mệnh sinh học – biological destiny**” của Tây Tạng, một quốc gia nhỏ bé với chưa tới 1,5 triệu dân bản địa (*thống kê 1965, dân số gốc Tây Tạng 1,321,500; Leo A. Orleans, The China Quarterly Jul-Sep, 1966*) và đang bị Hán hóa, người Tây Tạng nay đã trở thành thiểu số ngay trên đất nước mình.

Phải chứng kiến tốc độ tàn phá sinh cảnh Tây Tạng, ngay nơi đầu nguồn, các con sông lớn Châu Á đang bị Trung Quốc khai thác một cách triệt để với những đập thủy điện, cùng với nạn phá rừng tự sát / suicidal deforestation, tới các kế hoạch khai thác hầm mỏ đại quy mô, gây ô nhiễm nguồn nước. Hiện tượng biến đổi khí hậu với khí thải từ các nhà máy đốt nhiên liệu hóa thạch đang gây hiệu ứng nhà kính khiến khối băng tuyết trường như vô tận nơi cực thứ ba trái đất đang nhanh chóng bị đẩy lùi và tan rã.

Cũng dễ thấy rằng, những con sông Châu Á từng nguyên sinh trong thế kỷ trước thì nay đã biến dạng suy thoái và không còn như xưa nữa.

Cảnh tượng ấy khiến **Đức Dalai Lama** đang lưu vong phải thốt lên lời kêu cứu và ông **đã chọn ưu tiên bảo vệ môi sinh thay vì những vấn đề chính trị nóng bỏng**. Trong một lần gặp gỡ với Đại sứ Hoa Kỳ Timothy Roemer ở New Delhi, thủ đô Ấn Độ vào tháng 8/2009, Đức Dalai Lama nói rằng:

“Lịch trình chính trị có thể hoãn lại 5 -10 năm nhưng cộng đồng quốc tế cần tập trung quan tâm tới biến đổi khí hậu trên Cao nguyên Tây Tạng: khối băng tuyết đang tan rã, nạn phá rừng, và ô nhiễm nguồn nước do những dự án khai thác hầm mỏ, là những vấn đề cấp thiết, không thể chờ đợi.” [nguồn: Wikileaks Cables, the Guardian 10 Aug. 2009]

Bắc Kinh xác nhận là sẽ xây thêm các con đập thủy điện lớn trên thượng nguồn sông **Yarlung Tsangpo – Brahmaputra**, trước khi con sông xuyên quốc gia ấy chảy sang Ấn Độ, Bhutan và Bangladesh. **Brahmaputra** là dòng sông huyết mạch của ba quốc gia này.

Khi các công trình hoàn tất, tổng công suất / total capacity của những con đập thủy điện trên Cao nguyên Tây Tạng sẽ “**nhều lần lớn hơn**” công suất con đập Tam Hiệp (Three Gorges Dam): **22.500 megawatts**, lớn nhất thế giới trên sông Dương Tử.

Hình 2: Bích chương của Hội Phụ nữ Tây Tạng: Hâm Nóng Toàn Cầu trên Cao nguyên Tây Tạng; Nếu Tây Tạng khô hạn, Châu Á chết. [31]

Cho dù đang có những mối lo âu về sự tồn vong của quê hương Tây Tạng nhưng Đức Dalai Lama rất quan tâm tới những vấn đề chung của nhân loại. Ông nói tới vấn đề môi sinh rất sớm với tầm nhìn xa và trong mối tương quan toàn cầu và “**phải làm sao giữ xanh hành tinh**” này, qua thông điệp nhân Ngày Môi Sinh Thế Giới / World Environment Day [ngày 05.06.1986]:

“Hòa bình và sự sống trên trái đất đang bị đe dọa bởi những hoạt động của con người thiếu quan tâm tới những giá trị nhân bản. Hủy hoại thiên nhiên và các nguồn tài nguyên thiên nhiên là do hậu quả của lòng tham lam và thiếu tôn kính đối với sự sống trên hành tinh này... Chúng ta dễ dàng tha thứ cho những gì đã xảy ra trong quá khứ do bởi u minh. Nhưng ngày nay do hiểu biết hơn, chúng ta phải duyệt xét lại với tiêu chuẩn đạo đức là phân gia tài nào mà chúng ta thừa hưởng, phần nào chúng ta có trách nhiệm sẽ truyền lại cho thế hệ mai sau.” [31]

SÔNG CỜ ĐỎ / HỒNG KỲ HÀ 红旗河 MỘT KHỦNG LONG CỦA BẮC KINH

Từ mấy thập niên qua, ai cũng đã biết Trung Quốc đã và đang xây thêm hàng trăm đập thủy điện trên khắp các dòng sông với những hồ chứa nước khổng lồ, ngăn chặn phù sa làm đảo lộn toàn hệ sinh thái, tác động đến sinh kế của bao nhiêu triệu cư dân dưới nguồn.

Nay tiến thêm một bước đột phá nữa, Trung Quốc đang có thêm một kế hoạch vĩ mô / mega project, vô cùng táo bạo – khai mở một con sông nhân tạo: **Sông Cờ Đỏ / Red Flag River**, lớn nhất thế giới xuyên lưu vực, kết nối với mạng lưới sông thiên nhiên của Châu Á, nhằm chuyển nước về hướng Bắc củng cố nền an ninh nguồn nước – cũng là nguồn an ninh lương thực của Trung Quốc. Với dự án Sông Cờ Đỏ dài 6.180 km này, Trung Quốc hàng năm sẽ giành thêm được

60 tỉ mét khối nước – có nghĩa là các quốc gia khác sẽ mất đi lượng nước sinh hoạt thiết yếu này.

Không tham khảo với các quốc gia láng giềng, có thể nói Trung Quốc với hơn 1.4 tỉ dân đã đơn phương khai mào một trận chiến môi sinh không tiếng súng và sẽ gieo họa cho 1,6 tỉ người thuộc các dân tộc lân bang chung sống với họ trên lục địa Châu Á.

Sông Cờ Đỏ có tham vọng chuyển 60 tỉ mét khối nước hàng năm tương đương với 21% lượng nước đầu nguồn hàng năm tại ba con sông xuyên quốc gia / transnational rivers: Mekong, Salween và Brahmaputra. Lượng nước quý giá này chính là nguồn sống, sinh kế của các dân tộc Nam Á, và Đông Nam Á vẫn phải dựa vào số nước ấy sẽ được chuyển tới vùng Tân Cương – Xinjiang phía bắc và tây bắc Trung Quốc.

Dự án Sông Cờ Đỏ xuyên lưu vực này sẽ gây chấn động dư luận nơi các quốc gia lân bang – đặc biệt là Ấn Độ, quốc gia có dân số đông thứ hai chỉ sau Trung Quốc.

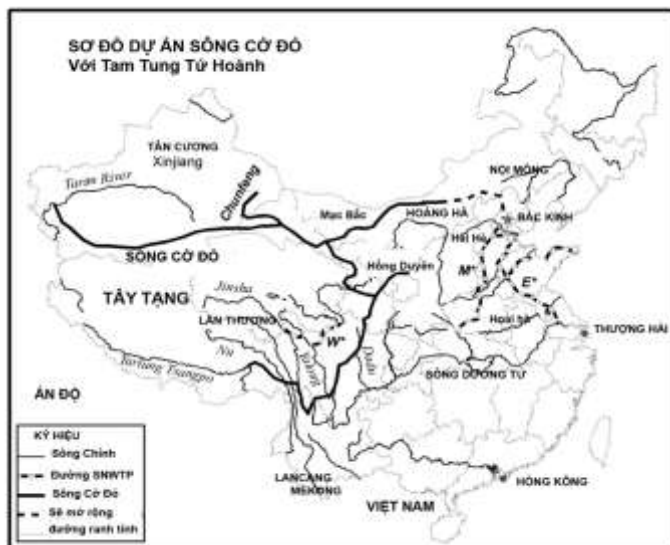
Những nước hạ lưu sẽ phải rất quan tâm trước một viễn tượng có thể khó lường. Do Tây Tạng có nước chảy xuống là nhờ mưa và tuyết tan khi trời ấm, mức nước và lưu lượng sẽ cao nhất từ tháng hai cho đến tháng bảy, cho 70% tổng số nước cả năm, khi đó là thời gian tối ưu cho con Sông Cờ Đỏ dựa vào thế năng và động năng cao để chuyển dòng và chiếm đoạt nhiều nước nhất. Các nước hạ lưu cùng lúc đó lại đang vào mùa khô, vì thế sau khi Sông Cờ Đỏ hoạt động, hạn hán giáng xuống hạ lưu chắc chắn sẽ khắc nghiệt hơn nữa. Lúc đó họ chỉ còn biết dựa vào lòng tử tế của Trung Quốc, điều mà người Tây Tạng, Ngô Duy Nhĩ, Việt Nam đã từng được nếm trải.

Vì thế Sông Cờ Đỏ của Trung Quốc đã tiềm tàng một mối đe dọa to lớn, gần như tội ác cho nhân loại – *imminent threat to humanity*. Trung Quốc đã tránh không ký bất cứ một hiệp ước hợp tác sông ngòi quốc tế nào, để họ không bị ràng buộc có thể đơn phương thực hiện những tham vọng của mình. Không một siêu cường nào trên thế giới ngạo mạn khai thác dòng nước bất chấp cuộc sống của bao nhiêu triệu cư dân hạ lưu như thế.

Riêng Việt Nam thì sao? Vẫn là sự im ắng “truyền thống” cho dù Sông Cờ Đỏ sẽ lấy nước sông Mekong từ ngay nơi đầu nguồn.

Trung Quốc “vĩ đại” theo nhiều ý nghĩa, thể hiện cho tinh thần Đại Hán ấy trong quá khứ đã có Vạn Lý Trường Thành, là một trong bảy kỳ quan của thế giới. Nay với tiến bộ khoa học kỹ thuật, Trung Quốc còn thực hiện thêm những công trình mới có tầm vóc thế giới: đập thủy điện Tam Hiệp trên sông Dương Tử lớn nhất thế giới, và nay Sông Cờ Đỏ sẽ là con sông nhân tạo chuyển dòng lấy nước cũng lớn nhất thế giới với chi phí tốn kém nhất thế giới. Đây là một đại công trình làm thay

đổi cả diện mạo của lục địa Châu Á. Với sẵn nguồn nhân lực, với quyết tâm và có khả năng kỹ thuật cao, Bắc Kinh có thể dư sức thực hiện Dự án Sông Cờ Đỏ này. Nhưng với cái giá nào phải trả của các quốc gia lân bang thì không được Bắc Kinh quan tâm tới.

Hình 3a: Sông Cờ Đỏ với Dự án chuyển nước vĩ mô “tam tung, tứ hoành / ba dọc, bốn ngang”; (a) đường đen mỏng: các dòng sông lớn; (b) đường đen đậm: Sông Cờ Đỏ và hai nhánh chính nối với các con sông thiên nhiên trong dự án chuyển nước nối lưu vực nam-bắc của Trung Quốc; (c) đường đen đậm đứt quãng gần: đường dẫn nước nam-bắc trong Dự án Chuyển Nước Nam-Bắc / SNWTP / South-North Water Transfer Project; (d) đường đen đậm đứt quãng xa: trong kế hoạch thực hiện. [nguồn: Bản đồ của Genevieve Donnellon-May và Mark Wang trên The Diplomat Oct. 7, 2021, với thêm ghi chú tiếng Việt của người viết]

Hình 3b: GS Vương Hạo (Wang Hao), Chủ tịch Nhóm Chuyên gia trong cuộc Hội thoại về “Sông Cờ Đỏ” – một dự án vĩ đại của Trung Quốc – đã ngạo mạn phát biểu: “Ít nhất trên quy mô ngàn năm / thiên niên kỷ, Dự án Sông Cờ Đỏ sẽ đem lại những lợi ích vượt xa hơn là những tác hại.”

LỊCH SỬ SÔNG CỜ ĐỎ VỚI “TAM TUNG TỨ HOÀNH”

Dự án này được soạn thảo bởi “nhóm nghiên cứu S4679” của Đại học Thanh Hoa / Tsinghua ở Bắc Kinh – được so sánh như một Harvard của Đông phương; do giáo sư Vương Hạo / Wang Hao là kỹ sư trưởng của Viện Nghiên cứu Tài nguyên Nước và Thủy điện của Trung Quốc.

Sông Cờ Đỏ là một hệ thống thủy lợi với dòng chảy trọng lực / gravity flow water diversion system, lấy nước từ các con sông trên cao nguyên Tây Tạng [được mệnh danh là “nóc của thế giới” với độ cao trung bình 4.500 m trên mặt biển], dẫn vào một đường kênh chính / main channel đưa nước tới vùng Tân Cương / Xinjiang khô cằn – có khả năng “biên Tân Cương thành một California Made in China xanh tươi trù phú”, đồng thời cũng dùng con sông nhánh Chunfeng dẫn một lượng nước khổng lồ vào lưu vực Turpan tới vùng bắc Tân Cương. [Hình 3a,b]

Công trình thủy lợi Sông Cờ Đỏ còn đem nước tới Tân Cương và các tỉnh phía tây bắc như Cam Túc / Gansu, Ninh Hạ / Ningxia. Các tỉnh này nếu có nguồn nước sẽ trở thành một vùng sản xuất nông nghiệp lớn nhất nước. Ước tính là lượng nước cung cấp cho các tỉnh tây bắc sẽ nhiều hơn lưu lượng nước hàng năm của con sông Hoàng Hà / Yellow River đổ ra biển. Dự án này sẽ tạo thêm được 13,3 triệu hectares diện tích canh tác ở Tân Cương và thêm 130.000 km² các ốc đảo / oasis xanh tươi ở vùng tây bắc Trung Quốc.

Ngoài những lợi ích về canh nông kể trên, Sông Cờ Đỏ còn bảo đảm an toàn nguồn nước cho Trung Quốc. Với Kế hoạch Dự án Chuyển Nước Nam-Bắc / SNWTP / South-North Water Transfer Project, Trung Quốc tạo được một mạng lưới nước / water grid system có tên là “tam tung tứ hoành / 三纵四横 / ba dọc bốn ngang”:

– Tam tung / sanzong / ba dọc: là 3 tuyến dẫn nước từ nam lên bắc; 2 tuyến trung và đông đã hoàn thành, tuyến tây đang triển khai. Khi tuyến phía tây này hoàn tất, sẽ có 17 tỉ mét khối nước được chuyển từ thượng nguồn sông Dương Tử sang sông Hoàng Hà ngay từ trên cao nguyên Tây Tạng, có khả năng phục sinh con sông Hoàng (Hà) đang bị cạn kiệt.

– Tứ hoành / siheng / bốn ngang: là 4 dòng sông chảy từ tây sang đông là: Hoàng Hà (Yellow river), Hoài Hà (Huai river), Dương Tử (Yangtze river) và Hải Hà (Haihe river)

Hệ thống “Tam Tung Tứ Hoành” này sẽ bảo đảm cung cấp nguồn nước cho thủ đô Bắc Kinh và các thị trấn lớn vùng bình nguyên phía bắc Trung Quốc.

Ngoài ra, Sông Cờ Đỏ còn có thêm hai kênh sông Hồng Duyên / Hongyan Hà dẫn nước đến Diên An / Yan’an phía bắc tỉnh Thiểm Tây / Shaanxi, và sông Mạc Bắc / Mobei dẫn nước vào Nội Mông và cả Bắc Kinh. Cũng qua kênh sông

Mạc Bắc, Sông Cờ Đỏ cung cấp nguồn nước cho vùng đồng bằng phía bắc Trung Quốc, và qua nhánh sông Hồng Duyên cung cấp nước cho lưu vực Tứ Xuyên / Sichuan Basin. [Hình 3a,b]

Đây là một bức tranh quy hoạch thủy lợi cực lớn – không chỉ tạo ra một hệ thống cấp nước mới cho vùng tây bắc Trung Quốc mà còn kết nối với hệ thống mạng lưới nước quốc gia để có “bảo đảm kép” về mặt chiến lược cung cấp nguồn nước cho Bắc Kinh và vùng bắc Trung Quốc. [1]

VẤN BIỆN HỘ CHO TRUNG QUỐC

Rồi ra, chúng ta sẽ không ngạc nhiên nếu vẫn có một số vị tiến sĩ hay trí thức khoa bảng trong và cả ngoài nước – sẽ hành xử như những luật sư tự nguyện bào chữa cho Bắc Kinh rằng: **Đừng đổ lỗi cho Trung Quốc.** Họ vẫn chỉ biết dựa vào một con số đơn giản, cho rằng chỉ có 16% số lưu lượng sông Mekong đổ xuống từ Trung Quốc. Và nay, Sông Cờ Đỏ có lấy thêm đi mấy phần trăm % của con số 16% ấy thì nạn hạn hán nếu có xảy ra cũng không phải lỗi Trung Quốc.

Thực tế vào mùa khô khi nước khan hiếm nhất, lượng nước từ Trung Quốc xuống Mekong lên tới 40% và 70%, gấp hai tới bốn lần hơn con số họ cố ư trích dẫn.

[nguồn: <https://www.lowyinstitute.org/the-interpretor/china-eyes-its-next-prize-mekong>]

Và người ta vẫn có thể tự ru ngủ mà bảo rằng: tranh chấp nước “trên nguồn – dưới nguồn / upstream – downstream” bấy lâu vẫn là chuyện bình thường, ngay cả giữa các địa phương trong cùng một quốc gia.

Có cần nhắc với họ không là năm 2016, nguyên Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng của Việt Nam đã phải lên tiếng cầu cứu xin Trung Quốc xả nước từ con đập Cảnh Hồng / Jinhong để cứu đại hạn nơi ĐBSCL lúc đó, và cuối cùng cũng không đạt hiệu quả nào!

Hình 4: trái, Hạn hán khắc nghiệt nơi ĐBSCL năm 2016, khiến Thủ Tướng Nguyễn Tấn Dũng lúc đó phải lên tiếng cầu cứu Trung Quốc cho xả nước từ hồ chứa đập thủy điện Cảnh Hồng nhưng không đạt hiệu quả nào; phải, Cái bắt tay “hữu nghị” của Tập Cận Bình – lúc đó là Phó Chủ tịch TQ và TT Nguyễn Tấn Dũng tháng 12/2011. [nguồn: trái, VN Express 3/11/2016]

SÔNG CỜ ĐỎ VỚI TRÁI TIM BIỂN HỒ VÀ ĐBSCL

Tuy dự án Sông Cờ Đỏ S4678 không được công bố chính thức nhưng chắc chắn sẽ gây ra sự quan tâm rộng rãi. Cao nguyên Tây Tạng vốn được coi là một vùng sinh thái trù phú nhưng cũng rất mong manh và dễ bị tổn thương.

Sông Cờ Đỏ chắc chắn làm giảm thêm nguồn nước của các con sông xuyên quốc gia – trong đó có sông Mekong.

Rõ ràng, Sông Cờ Đỏ sẽ đem lại cho Trung Quốc một thứ “siêu quyền lực” bá chủ về nguồn nước / hydro-hegemony trên toàn Châu Á, với “quyền sinh sát tất mả vị nước” theo ý mình – nhất là khi Bắc Kinh muốn cho các nước nhỏ “*một bài học*” – vẫn nói theo ngôn từ của Đặng Tiểu Bình.

Ngoài nước lớn là Ấn Độ, có đủ sức đối trọng với Trung Quốc, hầu như chưa có các quốc gia hạ nguồn nào khác chính thức lên tiếng – Riêng với **Ủy Ban Mekong Việt Nam – 23 phố Hàng Tre Hà Nội**, cách ĐBSCL hơn 1.600 km, thì vẫn là sự **im lặng hay hoàn toàn bị động**.

Vẫn với một khuôn mẫu hành xử bấy lâu, chưa bao giờ Bắc Kinh muốn chia sẻ thông tin / hay muốn thực lòng tham khảo với các quốc gia hạ nguồn về dự án Sông Cờ Đỏ S4679, chắc chắn sẽ có ảnh hưởng hủy hoại lâu dài đối các dòng sông xuyên quốc gia này.

Theo ước tính của hai tác giả Genevieve Donnellon-May / Đại Học Singapore và Mark Wang / Đại học Melbourne, thì **Bắc Kinh có khả năng dùng “vũ khí nước” như một đòn ngoại giao bắt 25% dân số thế giới làm con tin / holding hostage. Khác với những hồ chứa đập thủy điện, vừa giữ nước vừa xả nước, Sông Cờ Đỏ là một chiến lược đổi dòng lấy nước – có nghĩa là 100% lượng nước này sẽ bị mất đi – không bao giờ được đền bù, đối với các quốc gia hạ nguồn.**^[1]

- Tình trạng “đói lũ” ở ĐBSCL đã xảy ra thường xuyên hơn trong những năm gần đây. **Lũ – mùa nước nổi xuống ĐBSCL, phụ thuộc chính vào lượng nước mưa từ thượng nguồn sông Mekong.** Nếu mưa ít ở lưu vực trên / upper basin, kéo theo nạn thiếu nước trong hàng trăm các hồ chứa thủy điện, thì khi tới mùa mưa nước sẽ bị chặn lại trong các hồ chứa – thay vì lượng nước mưa ấy ò ạt theo dòng sông xuôi chảy xuống hạ lưu. Hậu quả là sông Mekong sẽ thiếu nước, gây tình trạng hạn hán trên toàn hệ thống sông rạch.

- Do đó sẽ rất ngây thơ để bảo rằng 16% lưu lượng nước từ Trung Quốc là không đáng kể, và cho rằng các hồ thủy điện không tiêu thụ nước. Nhưng khi các hồ thủy điện thiếu nước, phải cần thời gian lâu để tích trữ lại lượng nước thiếu vào chuỗi các hồ chứa, **những hồ chứa đập thủy điện đã “phá vỡ cả một chu kỳ điều hợp thiên nhiên kỳ diệu” của con sông Mekong.** Không còn lũ cao / hay đỉnh lũ trong mùa mưa để con sông Tonle

Sap có thể chảy ngược dòng vào Biển Hồ, tăng diện tích Biển Hồ lên gấp 5 lần (từ 2.700 km² mùa khô tới 16.000 km² mùa mưa). Biển Hồ được ví như một biển dự trữ nước ngọt thiên nhiên khổng lồ tiếp nước cho cả hai vùng châu thổ Tonle Sap / Cam Bốt và ĐBSCL / Việt Nam trong cả hai mùa mưa nắng.

- **Một con sông sinh thái / river ecosystem** không đơn giản chỉ có nước mà phải là một dòng chảy bao gồm các sinh vật / biotic (như cây cỏ, rong tảo, sò ốc tôm cá), những vi sinh vật / microorganisms cùng với những vật thể phi sinh khác / abiotic (như cát sỏi phù sa), tất cả cùng tương tác với nhau như một cơ thể sống.

Tác hại của chuỗi đập thủy điện và nay với thêm Con Sông Cờ Đỏ không chỉ cướp nguồn nước mà còn hủy hoại hệ sinh thái của con sông: chặn nguồn phù sa trong các hồ chứa – mà phù sa là yếu tố bấy lâu bồi đắp tạo dựng nên vùng đồng bằng châu thổ từ hàng bao ngàn năm. Nay cũng nguồn nước ấy khi xuống tới ĐBSCL do “**bị đói phù sa**”, đã dẫn tới một tiến trình đảo nghịch: **thay vì bồi đắp, thì nay lại “ăn đất” gây sạt lở không chỉ các bờ sông mà cả suốt chiều dài 800km vùng ven biển.**

- Rồi còn phải kể tới nạn đất lún do lạm dụng khai thác tầng nước ngầm, cùng với ảnh hưởng của “**biến đổi khí hậu**” hâm nóng toàn cầu, nước biển dâng, với các hiện tượng El Niño và La Niña khiến các vùng châu thổ là dễ bị tổn thương nhất – trong đó có ĐBSCL, và tất cả đã làm đảo lộn mọi dự đoán về thời tiết thủy văn để có thể kịp thời đối phó!

TRUNG QUỐC VẪN LỐI HÀNH XỬ CÔN ĐỒ

Tháng 2 năm 1972, khi TT Nixon viếng thăm Bắc Kinh, bắt tay với Mao Trạch Đông dọn đường cho một Trung Quốc mở cửa; rồi tiếp theo đó với chính sách “*Đổi Mới*” của Đặng Tiểu Bình, Trung Quốc đã phát triển nhanh chóng vươn lên như một siêu cường, theo cái nghĩa “*nước lớn bá quyền*”, và chính Đặng Tiểu Bình đã từng giáng cho Việt Nam một bài học bằng trận chiến tranh đẫm máu nơi biên giới phía bắc (1979).

Và rồi như một chính sách nhất quán, Bắc Kinh đã có một lối hành xử rất côn đồ từ Biển Đông (với Hoàng Sa Trường Sa và với Đường Lưỡi Bò), vào tới đất liền chiếm đoạt nguồn nước, luôn luôn hăm dọa và bắt nạt các “*tiểu quốc / nước bé*”, bất chấp mọi trật tự và luật pháp quốc tế.

Bằng chứng là mới đây vào tháng 10/2021 Trung Quốc đã ngang nhiên từ chối ký một “**hiệp ước chia sẻ nước / water sharing treaty**” với các quốc gia hạ nguồn.^[1]

Chia sẻ thông tin, chấp nhận đối thoại chân thành, điều mà các chuyên gia thủy học Trung Quốc có thể dễ dàng làm nhưng đối lại vẫn là sự vô cảm. Không đối thoại, không có tham khảo, trên mọi dự án lớn liên quan tới toàn vùng, cho dù Bắc Kinh biết rằng cách hành xử ấy sẽ tạo nên những mối quan hệ căng thẳng nhưng họ vẫn bất chấp. **Với Trung**

Quốc ngày nay, chỉ có một tiếng nói của sức mạnh. Cuộc đấu tranh để sinh tồn có thể dẫn tới cuộc chiến tranh vì nước ngay trong thế kỷ 21 này.

NGÔ THẾ VINH
Mekong Delta 1995 – 2022

THAM KHẢO:

1/ _ What's Behind China's Latest Mega Hydro-Engineering Project. Genevieve Donnellon-May, Mark Wang. The Diplomat Oct 07, 2021.

_ Red Flag River and China Downstream Neighbors. Genevieve Donnellon-May, Mark Wang. The Diplomat Oct 23, 2021.

2/ Đồng Bằng Sông Cửu Long và Những Bước Phát Triển Tự Hủy Hoại. Ngô Thế Vinh. Việt Ecology Foundation May 01, 2018

vietecology.org/article/article/299

3/ Mùa Xuân Tây Tạng và Câu Chuyện Những Dòng Sông. Ngô Thế Vinh. Việt Ecology Foundation. Jan 20, 2017

vietecology.org/article/article/197

4/ Thoi Thóp Trái Tim Biển Hồ, Miền Tây Đâu Thất Ngục. Ngô Thế Vinh. Việt Ecology Foundation. Nov 7, 2015

vietecology.org/article/article/122

Người Ukraine xinh đẹp hiền lành

Người Ukraine xinh đẹp hiền lành

Tóc mây mắt ngọc đẹp như tranh.

Tâm hồn rộng mở yêu thơ nhạc

Yêu lúa chín vàng, yêu biển xanh.

Người Ukraine thông minh hiếu hoà

Tình quê hương vĩ đại bao la

Gan dạ, không sống hèn sống nhục

Dám đứng lên diệt bạo trừ tà.

Vinh Hồ

Mar, 20, 2022

Tàn Thu

*Trời tàn thu, gió lạnh lòng hiu hắt
Cánh nhạn buồn lặng lẽ đứng trong mưa
Hàng cây khô sầu lẳng lúc giao mùa
Mưa giăng mắc, buồn rơi trong nỗi nhớ.*

*Đường thanh vắng, ai mang sầu viễn phố
Gió miên man, rơi rụng lá trên cành
Lá rơi hoài, như mộng ước ngày xanh
Mùa Thu đã qua đi không trở lại.*

*Thương nhớ quá, ôi những ngày non dại
Ngỡ bầu trời luôn ngập ánh trắng sao
Có ngờ đâu gió thét với mưa gào
Đang phục sẵn trên con đường thiên lý*

*Trong giông bão, ai đâu người tri kỷ
Giữa đoạn trường, ai bạn quăng đường xa
Ai cùng ta lặng ngắm ánh trăng ngà
Ai mong đợi bình minh về uơm nắng?*

*Mùa Đông đến lá rơi trong sầu vắng
Ai buồn thương cho lá úa trên cành
Ai âm thầm giọt lệ lúc tàn canh
Như chiếc lá buồn rơi trong lặng lẽ*

*Ta vẫn đứng trong bóng chiều quạnh quẽ
Bồng mơ về vang vọng những ngày xanh
Bao yêu thương say đắm giấc mộng lành
Xin giữ mãi một đời, xin giữ mãi...*

Trần Việt Cường

Để nắm bắt được vấn đề và dễ hiểu, xin quý độc giả coi lại bài **MỘT CUỘC CHỈNH ĐỔI VĨ ĐẠI** của cùng tác giả đã được đăng trong *Giai Phẩm Xuân Nhâm Dần 2022* của Hội YNDSVN Florida. (NTC)

Chúng ta đã nghe biết những tin tức về một cuộc chỉnh đổi vĩ đại toàn cầu đang được những vị lãnh đạo thế giới hoạch định. Nhưng sẽ có một cuộc chỉnh đổi vĩ đại hơn nhiều sẽ xảy ra rất gần, không xa lắm. Nó sẽ biến đổi hoàn toàn tất cả mọi sự!

Từ ngữ **Chỉnh Đổi Vĩ Đại** được dịch từ chữ **The Great Reset**. Từ này mới xuất hiện gần đây vào năm ngoái. Nó ám chỉ những điều không được tốt đối với Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ và toàn thể thế giới Tây Phương. Việc này nếu xảy ra, nó sẽ thay đổi hẳn cuộc sống của chúng ta mà không ai có thể ngờ được. Dựa vào một học thuyết mới về cấu trúc kinh tế, một cuộc chỉnh đổi lớn sẽ xuất hiện làm thay đổi cả cách làm việc, giáo dục con cái, lẫn phương thức đầu tư, tích trữ và để dành tiền bạc của cải của chúng ta. Nó sẽ thay đổi cả quan niệm về một chính phủ và nhà nước. Liên đới giữa các quốc gia sẽ là một cái gì mơ hồ chẳng có ý nghĩa gì cả.

Nhiều vị kỳ tài trên thế giới đã nhận tư tưởng và quan niệm đó là của mình, nhưng thúc đẩy chuyện thành lập cuộc chỉnh đổi vĩ đại này lại do Hội Nghị Kinh Tế Thế Giới làm (The World Economic Forum / WEF, HNKTTG). Cơ mật hội quốc tế này - điển hình là cuộc họp tại Davos, Thụy Sĩ- đã phác họa ra một thế giới hậu đại dịch Covid-19 mà họ cho là "tốt đẹp hơn".

Năm 2020, Klaus Schwab người sáng lập Hội Nghị Kinh Tế Thế Giới đã xác nhận đại dịch chính là đỉnh điểm để những vị lãnh đạo thế giới và những chuyên gia kinh tế coi đó mà sắp đặt lại cấu trúc kinh tế thế giới. Mạng lưới của WEF/HNKTTG đã ghi: "Đại dịch cho chúng ta một cơ hội hiếm có nhưng lại khó... để chúng ta suy nghĩ, hình dung lại và chỉnh đổi thế giới của chúng ta. *The pandemic represents a rare but narrow window of opportunity... to reflect, reimagine and reset our world.*"

Thủ tướng Canada Justin Trudeau cũng bắt chước họa theo: "Đại dịch này đã cho chúng ta cơ

hội để chỉnh đổi... và dịp may để đẩy mạnh những cố gắng tiền đại dịch của chúng ta, để hình dung lại cả hệ thống kinh tế nữa."

HÌNH DUNG LẠI CÁI GÌ?
 Nếu giả như hai vị lãnh đạo này cùng sống dưới hệ thống tư bản Tây Phương mà muốn "hình dung lại" nó, thì họ sẽ tìm kiếm cái gì? Dĩ nhiên phải là một cái gì hoàn toàn khác, một nền kinh tế Tây Phương xã hội chủ nghĩa tươi đẹp hơn mà giới trí thức và những nhân tài nhà nước đang mong muốn nếu không phải là chủ nghĩa Mac xít.

Quan sát kỹ thì đó là khuynh hướng mà họ đang nhắm tới. Một Hội Nghị Kinh Tế Thế Giới được truyền thông xã hội bảo trợ và quảng bá cho một cuộc chỉnh đổi vĩ đại, đang vẽ ra một tương lai huy hoàng, tràn ngập sung sướng và hạnh phúc vào năm 2030. Họ tuyên bố: "**Bạn sẽ chẳng có gì cả nhưng bạn vẫn được vui hưởng sung sướng hạnh phúc.**" Giống như lập luận "**Làm việc theo khả năng hưởng thụ theo nhu cầu**" mà mấy ông cộng sản vẫn thường tuyên bố. Vui hơn nữa là "**Hoa Kỳ sẽ không còn là siêu cường đứng đầu thế giới, mà là nhiều quốc gia sẽ thống trị.**"

Thực vậy, kế hoạch Xã Hội chủ nghĩa / Maxit này sẽ thay đổi cán cân kinh tế giữa Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ và thế giới. Mục đích và chủ trương của nó khi được ban hành sẽ kéo Hoa Kỳ -là miếng thịt bò ngon của dân chủ và tự do từ sau thế chiến 2- xuống hàng cường quốc thứ yếu. Hoa Kỳ sẽ không còn là lãnh đạo thế giới tự do nữa. Con bò sữa giàu sang và quyền lực này sẽ phải đem chia sẻ của cải cho mọi người trên thế giới, san bằng mức sống và sự giàu sang của mình cho mọi công dân thế giới.

Nhưng sự chỉnh đổi sẽ không chỉ áp dụng cho Hoa Kỳ. Thị trường tự do kiểu tư bản chủ nghĩa sẽ ngừng hoạt động. Mọi quốc gia sẽ nằm dưới sự lãnh đạo của một chính quyền trung ương có mục đích và chính sách riêng về kinh tế. Các ngân hàng trung ương của các quốc gia -nếu còn- sẽ hết quyền điều hành tiền tệ và định đoạt lãi xuất. Họ phải trao quyền lại cho một bộ phận quốc tế chuyên làm chính sách về kinh tế với chủ đích xuyên quốc gia.

Tất cả những việc này sẽ phải trả bằng giá tự do của cả quốc gia lẫn cá nhân. Mọi quốc gia buộc phải

tuân theo lệnh của một chính phủ độc tài xuyên quốc gia.

Những tay soạn thảo kế hoạch chinh đổi này cũng nhận thấy rằng việc này có thể sẽ khiến hệ thống tài chính của Hoa Kỳ chuyển động thảm hại ghê gớm. Một hệ thống tiền tệ và tài chính khác sẽ thay thế. Từ khi có họa đại dịch gần hai năm nay, ngân hàng dự trữ liên bang đã để bốc hơi gần \$3 tỷ đô. Tòa Bạch Ốc và các chủ tịch thượng và hạ viện nay còn có kế hoạch phải chi tiêu nhiều hơn nữa.

Kết quả đưa đến lạm phát nhanh như vậy sẽ làm đồng mỹ kim mất giá, phải chăng chính là cái cớ mà những tay chủ trương chinh đổi đang mong đợi? Phá hủy đồng mỹ kim, đã một thời kể từ thập niên 1930 có hối xuất giá trị nhất thế giới có thể bị thay thế bằng một hệ thống mới mà những tay kỳ tài thế giới có vẻ thích và cho rằng đó là công bằng hơn và có tính rộng lớn phổ quát hơn.

Nhưng thắc mắc là làm sao những tay kỳ tài thế giới này lại có thể kiểm soát mọi quốc gia, các hệ thống kinh tế và cách sống của mọi người dân theo hình thức ảo. Trong khi đó sự phối hợp giữa các quốc gia và truyền thông xã hội khổng lồ, “kỹ thuật cao / big tech” để kiểm duyệt và “dẹp bỏ” những quan điểm bất đồng cho thấy việc cố gắng kiểm soát tư tưởng ý nghĩ của người dân lại là chuyện sinh tử và tối cần thiết.

MỘT CHỈNH ĐỔI VĨ ĐẠI KHÁC ĐANG ĐẾN

Theo những tiên đoán trong Kinh Thánh thì chúng ta có lẽ cũng chẳng ngạc nhiên gì khi phải chứng kiến những biến cố này. Nó cho thấy những cấu trúc xã hội, kinh tế và chính phủ của nhà nước thế giới sẽ được chỉnh đổi vào thời đại của quyền lực ma quỷ satan. Nó sẽ đè bẹp Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ, Anh Quốc và những quốc gia nói tiếng Anh, thuần hóa, khuất phục hàng tỷ người. Sách Khải Huyền chương 17 cho thấy một hệ thống tổ chức như vậy sẽ đến và sẽ kiểm soát hệ thống tiền tệ và thương mại khắp thế giới ngay trước khi Chúa Giesu Kito trở lại.

Đó là tin vui về một cuộc chỉnh đổi khác sẽ tiếp theo đó không xa. Việc chỉnh đổi này, được thực hiện khi Chúa Giesu Kito trở lại trái đất. Nó sẽ được thực hiện bởi một vị có quyền năng giải phóng tuyệt đối khiến cuộc chỉnh đổi của trần thế phải ra đi! Cuộc chỉnh đổi vĩ đại này của Thiên Chúa sẽ không giống bất cứ một chuyển đổi nào mà những tay kỳ tài trên thế giới đang có trong đầu!

CHIẾN TRANH KẾT THÚC

Kinh Thánh cho thấy cuộc trở lại trần gian lần thứ hai của Chúa Giesu sẽ xảy ra vào thời kỳ thế giới thật đen tối, đầy xáo trộn và chiến tranh. Không có tai họa nào ghê gớm hơn là tai họa chiến tranh và những đe dọa của nó. Lịch sử đã ghi lại hơn 15,000 vụ xung đột, lấy đi mất cả hàng trăm triệu mạng

người. Nguyên những cuộc chiến ở thế kỷ 20 đã giết chết hơn 100 triệu người.

Khởi đầu cuộc chỉnh đổi của Thiên Chúa là dẹp bỏ tất cả những gì gọi là chống đối lại luật của Thiên Chúa rồi mới chấm dứt chiến tranh. Một trong những lời tiên tri được nhắc tới nhiều nhất trong Kinh Thánh là Isaiah 2:4: “*Người sẽ đứng làm trọng tài giữa các quốc gia và phân xử cho muôn dân tộc. Họ sẽ đúc gươm đao thành cuốc thành cày, rèn giáo mác nên liềm nên hái. Dân này nước nọ sẽ không còn vung kiếm đánh nhau, và thiên hạ ngừng thói học nghề chinh chiến.*”

Quân đội và dân phòng, “những lực lượng an ninh LHQ”, tất cả giờ này chỉ còn là những ký ức. Mọi nước trên thế giới sẽ không còn phải dùng ngân khoản quốc gia để chi tiêu cho những dịch vụ quân đội hay quốc phòng.

Đây là lần đầu tiên trong lịch sử, mọi quốc gia dân tộc trên thế giới có được cảm nghiệm thế nào là hòa bình. Nhìn chung quanh, trước quang cảnh những thị trấn và quốc gia điêu tàn còn lại sau chiến tranh, mọi dân nước trên thế giới giờ này đều cùng nhau làm việc dưới sự hướng dẫn của Chúa Kito để xây đắp một thế giới mới tươi đẹp huy hoàng lộng lẫy chưa bao giờ có.

Nếu đây là một cuộc chỉnh đổi vĩ đại của Thiên Chúa được hoàn thành, thì quả là một đại ân phúc Chúa ban cho loài người. Tuy nhiên, đó mới chỉ là khởi đầu của một nền hòa bình bền vững trong lịch sử mà thôi.

TU SỬA CHÍNH PHỦ VÀ BAN ÂN PHÚC

Song song với việc giải giới các quốc gia, cuộc chỉnh đổi vĩ đại của Chúa Kito sẽ lan rộng ảnh hưởng trên mọi quốc gia trên thế giới. Là đáng có quyền năng tuyệt đối, Người buộc mọi dân nước phải thi hành những chính sách của Người, không cần có sự đồng ý của những nhà lãnh đạo trên thế giới. Từ nhiều thế kỷ nay, người ta vẫn ước mơ và tin rằng hòa bình thực sự chỉ có thể đến với một nhà nước toàn cầu mà thôi, một nhà nước được điều khiển không phải bởi những con người trần tục tội lỗi, ích kỷ, tham lam và ham mê quyền lực. Lịch sử đã cho thấy, chúng ta -vì là con người bất toàn- nên không thể tự điều khiển được mình.

Những nhà lãnh đạo thông minh tài giỏi lại được soi sáng thì đã đi tìm kiếm hòa bình và thịnh vượng ngay từ những ngày đầu của lịch sử, nhưng kết quả vẫn luôn luôn vượt khỏi tầm tay của họ. Cuộc chỉnh đổi vĩ đại này của Thiên Chúa sẽ đem lại những điều kiện có tính toàn cầu khả dĩ có thể soi sáng cho những nhà tư tưởng mà những vị lãnh đạo thế giới chỉ có nằm mơ mà thôi.

Tại sao lại như vậy? Loài người thì luôn luôn từ chối cách sống có thể đem lại một chính phủ tốt, nghĩa là: Sống theo luật của Thiên Chúa.

Thiên Chúa đã tạo dựng nên loài người và ban cho họ Tự Do Lựa Chọn. Từ hơn 6,000 năm lịch sử loài người, chúng ta đã ngoan cố chống lại quyền

bình Thiên Chúa, cố tình đi lạc lối theo tiếng gọi của ma quỷ. Nhưng thời kỳ sắp tới loài người không còn đi theo đường lối cũ của nhà nước do ảnh hưởng của Satan nữa. Chúa Giesu Kito, khi trở lại lần thứ hai, sẽ đưa ra một chính phủ toàn cầu thật hoàn hảo. Cuộc chinh đổi vĩ đại này của Chúa, trên bình diện thế giới, có mục đích cứu giúp mọi người và sau cùng giúp họ chọn đúng con đường phải đi. Đường ngay nẻo chính.

Kinh Thánh đã cho chúng ta niềm hy vọng tuyệt vời như nói trong sách Khải Huyền: “... *Vương quyền trên thế gian này đã thuộc về Chúa chúng ta là Đức Giesu Kito. Người sẽ hiển trị đến muôn thuở muôn đời*” (Kh 11:14). Hãy tưởng tượng chúng ta sẽ có được những gì do luật mới này? Hết chiến tranh. Công Lý toàn hảo! Hòa hợp chủng tộc trọn vẹn! Người dân vui hưởng sức khỏe tuyệt vời. Không nghiêng ngáp. Gia đình yên vui hạnh phúc sẽ là đơn vị căn bản của xã hội. Trái đất được tu bổ, lấy lại vẻ đẹp lộng lẫy như thuở ban đầu. Môi trường không bị suy thoái dơ bẩn.

Xáo trộn, hỗn loạn, lừa đảo và gian ác tội lỗi của thế giới hiện nay khiến mọi người đều khao khát chờ mong một cuộc chinh đổi vĩ đại của Thiên Chúa, một thế giới hòa bình trong đó cả hoang thú cũng thay đổi (sói ở chung với chiên, beo nằm bên cạnh dê con...), trẻ con chơi trên đường phố bình an không sợ bị bắt cóc, bị bắn như hiện nay ở những thành phố lớn (Isaiah 11:6-9; Zechariah 8:5). Đó sẽ là một thế giới phồn vinh phong phú thực sự (Isaiah 25:6; 35:1-2; Amos 9:13). Trong thế giới chinh đổi ấy của Thiên Chúa, mọi người đều thấm nhuần hiểu biết về Chúa và đường lối của Người tràn lan sâu rộng như “*nước chảy trên sông biển*” (Isaiah 11:9; Habakkuk 2:14; Jeremiah 31:34).

CÔNG LÝ ĐÍCH THỰC SẼ GIẢI QUYẾT NGHIÊM MINH MỌI TỘI ÁC

Vào thế kỷ 20, nhất là thời sau thế chiến 2, người ta thấy có những thay đổi lớn không cân bằng giữa tội phạm và hình phạt ở hầu hết các nước Tây Phương. Tư pháp đã đổi chiều. Hình phạt đối với tội phạm và sự đền bù cho nạn nhân không còn tương xứng; tòa án dễ dàng tha những kẻ phạm trọng tội trong khi đền bù cho nạn nhân lại rất ít hay chẳng có gì cả. Nhân danh “*công bằng xã hội*”, người ta làm ngơ trước cảnh đập phá trộm cướp ở những thành phố lớn, để mặc cho những tên lưu manh đốt phá cướp bóc tài sản của dân và của quốc gia mà không hề có một hình phạt nào.

Tin hay không, đây cũng là tình trạng đã thấy ở cả hàng ngàn năm về trước. Tiên tri Ezekiel đã linh hứng và tuyên bố: “...*tội lỗi đã chồng chất nặng nề, xứ sở tràn ngập máu, tội phạm và bất công*” (Ezekiel 9:9). Tiên tri Isaiah cũng than khóc tương tự: “*Đức chính trực đã bị bỏ rơi, lẽ công bằng xa vời quá, vì nơi quảng trường, lòng thành tín phải đành nghiêng ngả, sự liêm chính không thể chen*

chân” (Isaiah 59:14). Tình trạng xã hội chúng ta hiện nay có khác gì đâu!

Cuộc chinh đổi của Thiên Chúa sẽ thay đổi tất cả những điều đó. Chính phủ của Chúa Kito sẽ điều hành đất nước, mở ra kỷ nguyên mới với công lý công bằng chính trực thực sự. Nạn nhân và cả tội ác sẽ không còn, không còn cả những hệ thống công quyền đã từng thất bại, gây bất công trong quá khứ.

Chính quyền này, khi khởi sự sẽ không để cho tất cả mọi tội ác được phép hoành hành. Mọi hành động gây tổn thương sẽ được phòng ngừa một cách hiệu quả. “*Sẽ không còn ai tác hại và tàn phá trên khắp núi thánh của Ta*” (Isaiah 11:9). Những kẻ dữ không thể thi hành tội ác được: “*Khi người lương lý không biết queo phải hay trái, tai người sẽ nghe một tiếng nói từ phía sau; ‘Đây là đường cứ đi theo đó’*” (Isaiah 30:21).

GIA ĐÌNH SẼ LÀ TRỌNG ĐIỂM CỦA XÃ HỘI

Gia đình, từ ngàn năm xưa, vẫn là trọng điểm, đá tảng của xã hội. Người Ai Cập cổ đại, người Babylon, người Hy Lạp và người La Mã, tất cả họ đều nhận thức được sự quan trọng của gia đình, cha mẹ/người nam và người nữ sẽ sinh đẻ ra con cái để thành những công dân tốt. Nhưng thời gian đã làm phôi pha nó đi nhiều, từ khi người ta thay đổi ý nghĩa và định nghĩa của gia đình. Cha mẹ/vợ chồng bây giờ có thể là hai người nam hoặc hai người nữ hoặc lung tung....!!

Cuộc chinh đổi vĩ đại mà các vị kỳ tài thế giới hiện nay đang nhắm tới không còn coi gia đình là quan trọng nữa. Họ không tin cha mẹ lại có thể tạo được những công dân có giá trị và tư cách đúng ý mà quốc gia của họ mong muốn. Chúng ta đã thấy họ đưa ra những phương pháp cứu người / salvos loại này, đang bị những tay kỳ tài thế giới gây áp lực để cấp kỳ cho ra một thuyết lý về chủng tộc và tín điều xã hội lệch lạc và nguy hiểm.

Chúng ta thấy Hoa Kỳ hiện đã có một nền giáo dục áp đặt và nhồi sọ. Lịch sử một quốc gia của Thiên Chúa đã từng được Thiên Chúa chúc phúc và giờ đây đang đem phúc lộc cho toàn thế giới thì lại bị bẻ cong tổ cáo là kỳ thị chủng tộc. Những cố gắng của Hoa Kỳ để giúp những quốc gia khác thì bị cáo buộc ngược lại là hành động kỳ thị chủng tộc, chủ nghĩa đế quốc và thuộc địa.

Trong xã hội Thiên Chúa, Sự Thật sẽ thể hiện và nắm ưu thế. Tất cả sẽ nói lên sự quan trọng chính đáng của gia đình cùng với những giá trị đích thực của nó.

BỆNH TẬT KHÔNG CÒN

Dịch bệnh đã từng hủy hoại loài người. Đại dịch Covid-19 vừa qua đã lấy mất đi nhiều sinh mạng con người, thêm hàng chục ngàn người đang phải sống dở chết dở vì cô đơn, buồn nản, tinh thần xa sút vì bị cô lập do những cuộc cấm cửa tại nhà vô tiền khoáng hậu được áp đặt bởi các chính phủ trên khắp thế giới.

Ghê sợ hơn nữa, ở thế kỷ năm 1918 và 1919 nạn dịch cúm ở Y Pha Nho đã làm chết hơn 50 triệu người trên thế giới và gần 500,000 người ở Hoa Kỳ. Vào thời đại tân tiến của chúng ta thì những dịch bệnh đó dù có gọi là ghê gớm đi nữa cũng chưa phải là vấn đề.

Dù hàng ngày vẫn có những khám phá mới về y khoa, nhưng hàng triệu người cũng đã chết do những dịch bệnh ấy. Bệnh truyền nhiễm đã giết cỡ 25-27 triệu người mỗi năm.

Nhồi máu cơ tim, đột quỵ và những hình thức bệnh tim khác mà hồi xưa người ta coi là bệnh của những nước giàu thì bây giờ lại thấy xuất hiện và có chiều đang tăng lên ở thế giới đang phát triển. Đó là ba tên sát nhân chính trên thế giới. Cho đến hai thập niên trước, những bệnh này hầu như chẳng ai biết đến ở những nước như Ấn Độ, Tàu, Nam Dương và những quốc gia có mức sống đang tăng.

Ôm đau là tình trạng bất thường không tự nhiên. Tạo Hóa thì luôn luôn muốn con người mạnh khỏe. Nhưng tình huống Người cũng muốn như vậy. Tuy nhiên bệnh hoạn sẽ không còn nữa khi có cuộc chinh đổi của Thiên Chúa.

Khi mà con người được chỉ bảo ăn uống đúng cách, giữ vệ sinh cá nhân và sức khỏe tốt, tránh ưu phiền chán nản thì sẽ có cuộc sống dài lâu và hạnh phúc lâu bền hơn, thêm vào những hướng dẫn trực tiếp của Thiên Chúa như những phép lạ chữa lành (Isaiah 35:5-6).

CHÚNG TA VẪN CÓ TỰ DO LỰA CHỌN

Cuộc chinh đổi của Thiên Chúa sẽ thay thế tất cả mọi sự, khởi đầu là diện mạo của các quốc gia rồi đến nội tâm, lòng trí tất cả mọi người phải được hoán cải. Chỉ có Thiên Chúa mới làm được những việc như vậy.

Khi Chúa Giesu Kito trở lại trần gian, Người sẽ có đủ mọi năng lực và uy quyền. Không sức mạnh trần thế nào, ngay cả sức mạnh quân đội và nguyên tử của thế giới phối hợp lại cũng không thể chế ngự được sự thống trị của Người. Cùng với các thánh nhân thời đại được sống lại, Chúa Kito sẽ có sức mạnh vô song không thể lực trần gian nào sánh kịp. Người sẽ đánh gục ngã tất cả mọi kháng cự cuối cùng của loài người chống lại quyền lực của Người (Revelation/KH 17:14; 19:14-21).

Người sẽ thay đổi thế giới bằng nghệ thuật lãnh đạo đặc biệt của Người cùng với những ai theo Người được sống lại và có vị thế chính trong chính phủ của thế giới chinh đổi vĩ đại của Thiên Chúa. Những người theo Chúa được sống lại sẽ làm việc cùng với Chúa Kito để thành lập một chính phủ của Thiên Chúa ở trần thế. Hiến pháp của chính phủ này là LỜI CHÚA tức KINH THÁNH. Người sẽ ban ơn thống hối và đổ tràn đầy ơn Chúa Thánh Thần để tất cả mọi người đều hiểu và sống theo Luật Chúa, giúp họ biết chọn lựa đúng điều Chúa muốn và sống trung thành với Người.

Trái ngược với cuộc chinh đổi vĩ đại của Thiên Chúa là kế hoạch của ma quỷ Satan, của con người sa đọa tội lỗi. Cuộc “chinh đổi vĩ đại” mà những người lãnh đạo kinh tế và chính trị loài người chủ trương sẽ đưa tới chế độ bạo chúa áp bức con người. Âm mưu phe đảng này được điều khiển bởi một tên độc tài rất mưu mô quỷ quyệt với sự hướng dẫn và ảnh hưởng của Satan mà Kinh Thánh gọi là “con thú” (Khải Huyền 19:20).

Ngược lại, cuộc chinh đổi vĩ đại của Thiên Chúa sẽ mang lại luật lệ đứng đắn, công bằng và ngay thẳng. Chính quyền của Người thì khôn ngoan nhưng uy quyền có mục đích thiết lập một nền hòa bình lâu dài, công lý chính trực, giáo dục ngay thẳng, sức khỏe dồi dào, tình thương và ước mong tốt lành hòa hợp cả bên ngoài lẫn trong tâm trí mọi người...

Không hồ nghi gì nữa, chúng ta sẽ thấy xuất hiện nhiều cuộc chinh đổi vĩ đại ở những tháng năm sắp tới. Nhiều quốc gia hùng mạnh tin rằng cuộc chinh đổi vĩ đại ấy sẽ là bước nhảy vọt khổng lồ của nền văn minh tiến bộ thế giới. Kinh Thánh thì cho biết cuộc chinh đổi đó rồi sẽ qua đi. Đồng thời chúng ta cũng được báo động: “*Hỡi dân ta, sẽ ra khỏi thành ấy đi, để khỏi thông đồng với tội lỗi của nó và hứng lấy những tai ương dành cho nó*” (Khải Huyền 18:4).

Nhưng chọn lựa vẫn ở nơi bạn. Bạn là một phần tử của cuộc chinh đổi vĩ đại hơn vì bạn chấp nhận luật của Thiên Chúa trong cuộc sống hàng ngày của bạn hôm nay!

Nguyễn Tiến Cảnh

Fleming Island, Florida

Nov. 3, 2021

khúc đoạn trường vô thanh

Chuyện xưa trong khu rừng hoang dã
Trần không lồ cổ nuốt con nai.
Nai đau thương tiếng kêu thảm thiết
Nhưng muôn loài vẫn cứ đứng nhìn.
Chuyện nay trong thế giới văn minh
Kẻ độc tài quyết đại huỷ diệt.
Ukraine cất tiếng kêu thống thiết
Nhưng loài người vẫn cứ đứng nhìn.
Trước thảm cảnh đoạn trường đứt ruột
Hỏi ai không xót dạ đau lòng?
Rớt nước mắt khẩn cầu Trời Phật
Cứu Ukraine thoát cảnh diệt vong.

Vinh Hồ

Mar, 21, 2022

“Như mọi ngày, con cảm tạ Chúa đã cho con qua đêm an bình, thêm một ngày mới để yêu thương, tha thứ.

Trong tĩnh lặng ban mai, con xua đuổi những tạp niệm và linh hồn con lắng nghe tiếng nói yêu thương của Chúa vọng lại qua tâm tư con.

Lạy Chúa con nghe đây.

Con thương mến.

Cuộc đời con phải bám chặt rễ nơi Ta và luôn luôn nói lời Tạ Ơn.

Liên hệ giữa Ta và con là một liên hệ vô cùng đặc biệt. Con ở trong Ta, và Ta ở trong con. Con đi đâu hay bất cứ giờ nào đều có Ta ở cùng, dù là một ngày, một giờ hay một phút.

Ta cho con thêm một điều nữa:

Tạ Ơn luôn luôn, dù có những trường hợp xảy ra trái ý con. Lời Tạ Ơn sẽ giúp con vượt qua những khó khăn trong đời. Nghe thật nghịch lý phải không con. Vì những khó khăn trong cuộc đời con, sẽ làm đời sống tâm linh con vững vàng hơn, mạnh mẽ hơn, nếu con vượt qua được.

Trong suốt cuộc đời con

Ta cho con hai loại Ơn Lành. Những ơn lành thay đổi và những ơn lành không thay đổi.

Ơn lành thay đổi gồm vợ chồng, con cái, bạn bè, tiền bạc...

Vợ chồng dù có thương nhau bao nhiêu, có một ngày người vợ hay chồng, vì bệnh tật, tuổi tác cao, nói lời chia tay con, về nhà Cha trước bỏ con lại.

Bạn bè, có ngày họ thương con, mến con. Trong mười điều con làm tốt cho họ, rồi có ngày một điều nào họ không ưa, họ sẽ bỏ con, không một lời giả biệt. Ta biết con buồn khi bạn con bỏ con đi. Con buồn làm chi. Sự đời như vậy, dù con biết mình chẳng có lỗi gì, khi con thực tình thương mến họ như anh em, chị em. Con quên là con có một Người Bạn vô cùng thân thiết không bao giờ bỏ con, đó là Ta.

Con cái con có đó những ngày bé dại ríu rít bên con như đàn chim nhỏ, bỗng chốc lớn khôn bay vào vùng trời yên ả hay gió mưa bão bùng, bỏ con lại bơ vơ.

Tiền bạc, của cải có đó rồi mất đó, con buồn làm chi.

Chỉ có hai ơn lành không thay đổi đó là Ơn Cứu Độ của Ta và tình Yêu của Ta dành cho con chẳng bao giờ thay đổi.

Con hãy vui lên mỗi ngày còn lại trong đời con vì biết chắc Ta sẽ chẳng bao giờ bỏ con bơ vơ.

Lạy Chúa con cảm tạ Chúa đã cho con bài học quý giá này

Và như Chúa thường hay nói với con. Chúa thích con nói chuyện với Chúa, chuyện gì cũng được, Chúa lắng nghe tất cả. Con kể chuyện đây:

Sáng nay con mở mắt, đồng hồ chỉ năm giờ. Chưa dậy vội, như vậy là suy niệm trễ, phần nhiều Chúa biết con hay suy niệm khoảng 3 hay 4 giờ sáng. Nằm trên giường, con nhớ lại hết cả quãng đời mấy mươi năm, từ ngày còn nhỏ dại bên mẹ bên cha, bên dòng sông Hàn, thời tiểu học, trung học, rồi đại học xa nhà. Những năm y khoa áo trắng, bận rộn học hành, nhưng vui, xây không biết bao nhiêu mộng đẹp. Những năm chiến tranh phục vụ qua các quân y viện, săn sóc và thương mến biết bao nhiêu thương bệnh binh... Rồi tù đầy, vượt biển, làm lại cuộc đời trên quê hương thứ hai. Những ngày chưa biết Chúa, và rồi những ngày đã biết Chúa nhưng vẫn sống ơ hờ, cho đến lúc bừng tỉnh mới hiểu được Chúa vẫn kiên nhẫn chờ đợi con trở về yêu mến Chúa thật lòng. Rồi ngày con cái lớn lên vỗ cánh bay đi, còn lại hai vợ chồng... Thình thoảng lại nhớ về quê hương Việt Nam xưa. Ngày hôm qua con gửi cho các bạn trong đám nhận các suy niệm, một video về cảnh đồng quê Miền Nam. Có năm người bạn trong nhóm gửi lại lời “comments”. Các anh bảo video hay quá. Mà hay thật, thanh bình thật, con kể Chúa nghe. Mặt trời vừa ló dạng đã nghe tiếng gà gáy ò ó o... ò... Con không nghe tiếng gà gáy có khi đã trên 60 năm. Tiếng gà gáy gợi nhớ quê con, ngày còn ở với mẹ. Mẹ nuôi một đàn gà ít nhất bảy tám chục con trong vườn nhà. Buổi sáng mẹ cho ăn thóc, và ngày nào năm giờ sáng đã nghe chú gà trống gáy báo thức ngày mới. Nhà vườn rộng, mẹ nuôi gà không phải để tết có tiền may áo mới như ngày xưa mẹ ở với ông ngoại khi mẹ còn trẻ. Nhớ mẹ kể, ngày đó mẹ nuôi gà, gần tết hai ông anh trai đi học ở Huế về thăm nhà, ông ngoại bắt mẹ

làm thịt mấy con gà đãi hai ông anh này, Thế là hết may áo tết. Tội nghiệp mẹ. Đó là thời: "Nhất nam viết hữu, thập nữ viết vô"...

Trên cánh đồng xanh có tiếng chim hót líu lo. Ai đó đang đốt một cụm rơm, khói lên sau mái nhà tranh. Con như ngửi được mùi thơm của rơm cháy, mùi rơm quê nội con ở huyện Điện Bàn, Quảng Nam khi người ta dùng rơm để thổi cơm... Một đàn cò trắng vừa bay vừa gọi nhau... Và những cánh đồng Miền Tây lúa nay đã chín vàng. Một điều lạ không thấy những nông dân cúi mặt gặt lúa như xưa, nhưng đã có những chiếc máy gặt đập Yanmar, Kubota thay công việc nặng nhọc này. Mừng cho nông dân biết mấy... Rồi một đàn em bé gái trai thả diều trên cánh đồng đã gặt... gọi nhớ những ngày còn bé con đã thả diều trên bãi biển Mỹ Khê những chiều gió lộng. Các cháu nội ngoại của con ngày hôm nay không còn thú thả diều, chỉ còn ngồi từng cụm chơi với ipad hay iphone.

An Giang mùa nước nổi với những chiếc tắc ráng, làm nhớ những năm con phục vụ tại Quân Y viện Long Xuyên. Con mơ về thăm lại quân y viện xưa. Qua con cầu Nguyễn Trung Trực, Quân Y Viện nằm bên tay trái với một dãy trại lợp tôn. Trước mặt là trường Nữ trung Học Thoại Ngọc Hầu. Thăm lại trong tâm tưởng để nhớ đến các anh em một thời phục vụ ở đây. Anh Trương Ngọc Tích đã đi xa từ rất lâu. Chỉ huy phó, anh Phan Vỹ ở đâu đó tại tiểu bang Virginia. Anh Nguyễn Nguyên ngày xưa vào quân y viện với chiếc xe Honda Civic, nay ở Sydney, không còn nghe tin tức. Anh Phan Giang Sang, anh Nguyễn Ngọc Phương, nay ở đâu... Anh Nguyễn Thanh Giang tận trời Âu, Pháp quốc. Anh Hồ Văn Trí cũng không còn. Nhớ anh Bùi Văn Sen đi chiếc xe Datsun pickup nhỏ. Và anh Nguyễn Bội Hoàn từ thiết giáp về, thường đội beret đen đi chiếc Lambretta hai bánh. Anh Nguyễn Hải hiền lành lúc nào cũng cười nửa miệng. Nhớ những nồi cháo gà thơm phức Y sĩ trưởng đãi anh em bác sĩ và y tá khi thương binh về muộn ban đêm.

Nhớ những sáng ra trực đứng trên lầu của phòng trực, căn lầu một tòa lâu đài cũ nhìn xuống dòng An Giang nước đục màu phù sa. Gió dưới sông thổi lên mát lạnh. Tai nghe tiếng tác ráng nổ dòn đang xuôi ngược trên sông.

Ồi An Giang, An Giang của con ngày xưa, một thời khói lửa, nhưng An Giang là ốc đảo thanh bình, nơi đó con có những bạn bè thân ái, nay đã tản mác tận góc bể chân trời, chẳng biết ai còn ai mất. Tâm trí con lại nhớ tướng Ngô Quang Trường đến thăm quân y viện vào một ngày chúa nhật. Ông tướng người khắc khổ, vào quân y viện chỉ đòi gặp bác sĩ trực để dẫn ông đi thăm thương bệnh binh, nhà bếp cùng nhà vệ sinh của thương bệnh binh.

Nay thân xác tro bụi ông nằm rải rác đâu đó trên đèo Hải Vân, đệ nhất cảnh hùng quan của quê hương Việt Nam. Xác ông nay trộn lẫn vào đất, máu và nước mắt của quân dân Miền Trung những ngày khói lửa. Hồn thiêng ông đã nhập vào hồn thiêng

sông núi, trở về Vùng I Chiến Thuật, nơi xưa ông trấn giữ.

Nhớ về dòng An Giang, con lại nhớ đến dòng sông Hàn quê con. Con sông Hàn chảy qua thành phố Đà Nẵng, như một dải lụa xanh. Ngày xa xưa đó có những con đò ngang đưa người xuôi ngược từ Hàn, là thành phố chính qua bên kia là làng Hà Thân và xa hơn chút nữa, là Mỹ Khê, quê ngoại của con. Ngày nay hai làng này đã thành thành phố mới của Đà Nẵng, với những hàng dừa trên những con đường chạy dọc bờ biển Mỹ Khê. Rừng phi lao của làng Mỹ Khê không còn nữa. Nếu con có về lại sẽ chẳng còn nghe rặng phi lao reo trong gió nồm đến từ biển khơi mỗi chiều. Mọi vật đã đổi thay. Bao nhiêu năm rồi còn gì? Con là người mộng mơ trở về dĩ vãng tìm kỷ niệm xưa. Những ông bà, cha mẹ, cô dì chú bác quê con đã ra đi. Lốp tuổi con cũng chẳng còn ai. Nếu có về chắc chi ai đã nhận ra mình. Cũng chỉ là một tân Lưu Nguyễn lạc Đào Nguyên trở về làng xưa xóm cũ.

Ồi, quê hương con ngày xưa sao đẹp và thanh bình quá. Nay tiếc là con không thể ở được. Con biết là con không thể có được tất cả những gì con muốn.

Có thể có những anh chị em chúng con sống đến trên 100 tuổi, nhưng có ai biết được, một vài năm nữa, một vài tháng nữa hay tối nay không chừng, Chúa bảo con đã làm xong phận sự trên thế gian này và đến lúc Ta gọi con về. Ngày giờ còn lại vô cùng quý hiếm để con sửa soạn cuộc hành trình. Con cũng như tất cả các anh chị em con, luôn vui sống mỗi ngày, nhưng luôn "Sắp Sẵn" như ngày còn là Hương đạo sinh.

Đến đây con chấm dứt câu chuyện sáng nay. Cảm tạ Chúa đã nghe con kể chuyện.

Phương Tuấn

Video "Khói lam chiều"

<https://youtu.be/qdY6AqE2mJM>

[Preview YouTube video Cảnh đẹp miệt vườn miền Tây - Khói Lam Chiều | Best places to visit in southern vietnam](#)

(Viết tặng các bạn yêu văn nghệ)

Chúng ta có thể nói rằng, gần như các nhạc sĩ Việt Nam trong cuộc đời sáng tác của mình cũng có ít nhất một ca khúc viết về mùa Xuân và một số nhạc sĩ được nổi danh cũng chính là nhờ những sáng tác viết về mùa Xuân này.

Theo như những bài viết của các nhạc sĩ ở trong nước hiện nay thì nền âm nhạc Việt-Nam đã có cả ngàn bài ca trong bộ sưu tập các ca khúc về mùa Xuân vì đã có biết bao bản nhạc Xuân được sáng tác trước thời gian kháng chiến chống Pháp (1945 và được gọi là nhạc Tiền chiến), thời gian chống Mỹ (!) và sau này là cái thời gian được gọi là Giải phóng (!) (tháng 4/1975) và thống nhất đất nước (!) (1976).

Từ những năm 1931 đến 1945 (Tiền chiến), Việt-Nam đã có nền tân nhạc và nhạc sĩ Lê-Thường đã đưa nàng Xuân vào sáng tác của mình: Bản **Đàn Xuân** của Lê-Thường được coi như bản nhạc đầu tiên viết về Xuân trong nền âm nhạc phối thai của Việt-Nam. Tiếp theo là bản **Xuân Về** của Hoàng Quý và **Xuân Tươi** của Dương Thiệu Tước. Đặc biệt là nhạc sĩ Dương Thiệu Tước trong ca khúc Xuân Tươi đã miêu tả một mùa Xuân rất nên thơ như lời ca:

“Gió Xuân đến mỏng man / trên khóm hồng tươi thắm / Bầy oanh yến trong vườn / lên tiếng chào mùa Xuân ...”

Và sau này với bản **Bến xuân xanh** đã nêu cao tên tuổi của người nhạc sĩ tài ba này. Nhạc sĩ Hoàng Quý lại còn lạc quan yêu đời hơn trong ca khúc **Xuân về**:

“Đời ta bao tươi vui như hoa hồng thắm / bao chim đua hót trong mây / Xuân về trong khóm cây...”

Tuy nhiên khi viết ca khúc **Cô láng giềng**, cũng là lúc mùa Xuân tới, thì nhạc sĩ đã phải buồn lòng, chua chát nhìn cảnh người mình thầm yêu đi lấy chồng:

“Hôm nay trời Xuân bao tươi thắm / Dừng gót phiêu linh về thăm nhà...”

Đã trên 60 năm qua, mỗi lần Xuân về Tết đến, chúng ta lại được nghe bản **Xuân và Tuổi trẻ** của nhạc sĩ La Hối với ý thơ của Thế Lữ. Bản nhạc xuân này với giai điệu Valse, tươi vui, tràn trề hy vọng và vang vọng mãi cho đến ngày hôm nay nhưng tiếc rằng người nhạc sĩ tài hoa này đã ra đi từ mùa xuân

thứ 25 của cuộc đời mình (1945) để chẳng còn tìm đâu thấy:

“Ngày thắm tươi bên đời Xuân mới / Lòng đắm say bao nguồn vui song / Xuân về với ngàn hoa đua thắm / Ta muốn hái muôn ngàn đóa hồng...”

Viết về dòng nhạc Tiền chiến, chúng ta phải nhắc đến Văn Cao với ca khúc **Bến Xuân**, thật nên thơ, thật mơ hồ và đắm đuối, tựa như đi vào dĩ vãng xa xưa:

“... Bao lũ chim rùng, hớp đàn trên khắp bến xuân...”

... Tà áo em rung trong gió nhẹ, thẹn thùng ngoài bến xuân...

... Gọi gió phong sương du khách còn ngại ngừng nhìn bến xuân...

... Ôi cánh bướm nâu còn trên lớp sóng xuân...”

Và đến năm 1976, bản nhạc **“Mùa xuân đầu tiên”** của Văn Cao chào đời, và được gọi là “nổi truyên chuyên” của tác phẩm vì bị chỉ trích là quá uỷ mị, ướt át mà kẻ viết bài này đã giới thiệu với quý bạn đọc trong một bài viết khác về nhạc sĩ Văn Cao. Nhạc sĩ Phạm Đình Chương với những bản nhạc Xuân như **Đón Xuân**, **Xuân Tha Hương** nhưng với bản nhạc **Ly Rượu Mừng** thì nét nhạc thật phơi phơi hân hoan, nội dung bài ca rất thích hợp với mọi tầng lớp quần chúng: dễ nghe, dễ hát vì thế mà ca khúc này đã được coi như là một bài hát để đón Xuân, đón Tết trong các dịp liên hoan đầu năm.

Một bản nhạc khác, tuy không mang tựa đề về mùa Xuân nhưng mỗi lần Tết đến, chúng ta lại nghe vang vang ở mọi nơi, tâm trạng của mọi người đang chờ đón mùa Xuân mới với bao niềm hy vọng. Đó là bản nhạc **“Câu chuyện đầu năm”** của Hoài An với lời ca thật nhẹ nhàng và bình dị:

*“... Ta cùng nhau đón thêm mùa Xuân
Xuân dù thay đổi biết bao lần
Xin khấn nguyện kết chặt tình thân
Vìn cảnh lộc những băng khuâng
Năm này chắc gặp tình quân...”*

*“... Xuân mang niềm tin tới
Bao la nguồn yêu mới, như hoa mai nở phơi phơi
...”*

“... Xuân gieo lộc khắp chốn

*Xuân đi rồi xuân đến, cho dân gian đầy lưu luyến
...*

Trong phạm vi bài viết này, BaLăng sẽ không nhắc đến những ca khúc Xuân được sáng tác ở chiến khu, trong thời gian chống Pháp, chống Mỹ v.v... dù là các nhạc sĩ đó rất nổi tiếng, rất quen thuộc với chúng ta nhưng vì sáng tác của họ đã không bắt nguồn từ những rung cảm thật sự của người nghệ sĩ mà là do nhu cầu tuyên truyền theo đơn đặt hàng của Bác và Đảng và cũng vì cuộc sống dưới một chế độ độc tài đảng trị, người nhạc sĩ đã không còn con đường nào khác để chọn lựa, trừ trường hợp trở về với quốc gia như nhạc sĩ Phạm Duy thì mới có cơ hội tự do sáng tác theo nguồn cảm hứng của mình và đã để lại cho đời biết bao ca khúc nổi tiếng viết về ngày xuân như **Đêm Xuân, Xuân ca, Hoa Xuân, Nụ Tâm Xuân, v.v...**

Một thí dụ điển hình là nhạc sĩ Trần Hoàn của năm nào với những bản nhạc ước át như **Sơn nữ ca**:

“... Một đêm trong rừng vắng / Ánh trăng chênh chếch đầu ghềnh / thấp thoáng bóng cô sơn nữ miện cười xinh xinh...”

Nhạc sĩ Tô Hải với **Nụ cười Sơn cước** rất lãng mạn trong cảm xúc:

“... Tôi nhớ mãi một chiều xuân chia phôi / Mây mờ buông xuống núi đồi...”

Nhưng đến khi sáng tác theo đơn đặt hàng của Bác và Đảng thì dù là mùa Xuân, qua ca khúc **Tình ca Mùa Xuân** của Trần Hoàn, ta chỉ thấy:

“... Em đi vào xưởng máy khi trời còn hơi sương, còn anh đi biên giới, súng anh gác trời xa...” và đâu có còn *“Có anh lữ khách nhìn trời xa xa / Ngắm trăng say đắm một mình băng khuâng ...”* (Sơn nữ ca).

BaLăng không phải là nhạc sĩ, cũng không phải là ca sĩ hay nhà phê bình âm nhạc mà chỉ là một thính giả bình thường nên khi nghe một ca khúc, cũng thấy được bản nhạc nào hay dở. Chúng ta cũng không thể so sánh để kết luận là bản nhạc này hay hơn bản nhạc kia vì đánh giá sự thành công nghệ thuật cũng như sự phổ biến của bản nhạc trong quần chúng đều phụ thuộc vào cảm quan của người nghe nhất là sự rung động của con người khi mà người nghe có những tâm sự, kỷ niệm với bản nhạc. Không ai cảm thấy thấm thía nhớ nhung, buồn bã đầy tâm sự bằng những chiến sĩ xa nhà, nơi tiền đồn heo hút khi Xuân về, nghe những ca khúc như **Đồn vắng chiều Xuân** (Châu Kỳ), **Nhớ một chiều Xuân, Phiên gác đêm Xuân** (Nguyễn Văn Đông). Riêng với bản nhạc **Xuân này con không về**, sáng tác trong thập niên 60 của Trịnh Lâm Ngân (tên ba nhạc sĩ Trần Trịnh, Lâm Đệ, Nhật Ngân ghép lại, đã gắn liền với tên tuổi của cổ ca sĩ Duy Khánh mà nhiều người đã lầm tưởng Duy Khánh là tác giả của ca khúc này) thì đây là sự thành công của ca khúc, mặc dù được nhiều người coi là “nhạc Sến”.

“Khi thấy mai đào nở vàng bên nương”, người chiến sĩ chạnh lòng nghĩ đến mẹ già ở quê nhà. *“Nếu con không về chắc mẹ buồn lắm”*. Rồi cảnh vật cũng tiêu điều khi anh không về thăm nhà được *“Mái*

tranh nghèo không người sửa sang / Khu vườn thiếu hoa vàng mừng xuân...”. Rồi người chiến sĩ không quên nhắn gửi niềm ước hẹn của mình: *“Mẹ thương con xin hẹn ngày mai...”*. Ôi tha thiết, Ôi nghẹn ngào để cảm thông với nỗi buồn, nỗi nhớ và sự hy sinh cao cả của các chiến sĩ trong thời chiến tranh.

Qua bản nhạc **Mộng Chiều Xuân**, giai điệu chữ tình, lời ca lãng mạn, nhạc sĩ Ngọc Bích đã đưa những cặp tình nhân bước vào một giấc mộng đẹp của mùa xuân với *“Gió chiều thổi vương bao nhớ nhung...”*, nói lên cái tâm tư của những người yêu nhau, nhớ nhau cùng mộng ước về sau để hỏi người yêu: *“Hãy trả lời lòng anh mấy câu/Tình duyên với em trong kiếp nào?”* và rồi mùa xuân đến, xua tan đi bao sầu nhớ, tạo một ngày mai hạnh phúc để *“Xuân còn thắm tươi / Anh còn trông chờ/ Ái ân kéo tàn ngày mơ...”*.

Chúng ta còn có biết bao những ca khúc viết về mùa xuân, của những nhạc sĩ nổi danh mà dư âm của những bài ca này còn vang vọng đến ngày nay. Nhạc sĩ Hoàng Trọng với **Gió mùa Xuân tới**, Cổ nhạc sĩ Nguyễn Hiền với bản **Anh cho em Mùa Xuân**, cổ nhạc sĩ Châu Kỳ với **Tôi chưa có mùa Xuân, Xuân đã về, Cánh thiệp đầu Xuân**, cổ nhạc sĩ Văn Phụng với bản **Xuân hợp mặt**, cổ nhạc sĩ Trần Thiện Thanh với bản **Đám cưới đầu Xuân, Đồn vắng chiều Xuân**, cổ nhạc sĩ Nhật Bằng với **Khúc nhạc ngày Xuân** cổ nhạc sĩ Trịnh Công Sơn với bản **Một buổi sáng mùa Xuân**, cổ nhạc sĩ Anh Bằng với **Những kiếp Hoa Xuân, Tình Xuân cho quê hương**, cổ nhạc sĩ Lam Phương với nhạc phẩm **Chuyện buồn ngày xuân, Mùa Xuân không chn nữa**, cổ nhạc sĩ Lữ Liên với bản nhạc **Lạc mắt Mùa Xuân** và chúng ta cũng không quên nhạc phẩm nổi tiếng **Gái Xuân** của Từ Vũ phổ thơ Nguyễn Bính. Với các nhạc sĩ còn đang tiếp tục sáng tác thì thính khán giả đã được thưởng thức những bản nhạc xuân như **Mùa Xuân trên đỉnh bình yên, Tình tự mùa Xuân** (Từ Công Phụng), **Tình Khúc Mùa Xuân, Em còn nhớ mùa Xuân** (Ngô Thụy Miên), **Mùa Xuân trong đôi mắt em** (Đức Huy), **Mùa Xuân của Mẹ, Xuân nào con về** (Nhật Ngân). Một nhạc sĩ đa tài, đa tình như cổ nhạc sĩ Đoàn Chuẩn-Từ Linh, người được mệnh danh là nhạc sĩ của Mùa Thu (vì chuyên sáng tác những tình khúc về mùa thu) cũng đã có 2 bài viết về mùa Xuân: **Bản Tà Áo Xanh (Dang Dở)** và bản **Gửi Người Em Gái**. Trong ca khúc Tà Áo Xanh, chúng ta sẽ thấy mùa xuân là mùa đau khổ, mùa chia ly, tan tác, mùa nhớ thương vơi vợi, đầy trách móc của những người yêu nhau:

*“... Ta yêu nhau mùa Xuân
Để rồi tàn theo mùa Xuân
Người về lặng lẽ sao đành...”*

hoặc: *“... Sao mùa Xuân đến không vui
Sao mùa Xuân đến không tươi
Em ơi có hoa nào không tàn
Có trời nào không mây
Có tình nào không phai...”*

Đến khi sáng tác tình khúc “Gửi người em gái” vào mùa Xuân Bính Thìn 1956, nhạc sĩ Đoàn Chuẩn -Tùng Linh đã biểu lộ lòng thương nhớ đến sót sa người yêu ở mãi tận miền Nam xa xôi. Với bối cảnh mùa Xuân miền Bắc, mùa Xuân Hà-Nội, tình yêu say đắm của một mối tình lỡ dở đầy luyến tiếc đã được nhạc sĩ rung cảm qua lời ca:

“... Cành hoa tím tím bé xinh xinh báo Xuân nồng / Nụ đào phong kín cánh mong manh tằm hoa lòng / Hà-Nội mừng đón Tết vắng bóng người đi, liêu rử mà chi /Đêm tân Xuân Hồ Gươm sao lung linh.../ Đường phố vắng bóng người/ Chạnh lòng tôi nhớ tới người em...”. Thật là những cảm xúc nồng nàn của một mối tình thơ mộng trong một mùa Xuân cô đơn của người nhạc sĩ .

Như đã viết ở trên, nhạc sĩ VN nào cũng có ít nhất một ca khúc viết về mùa Xuân trong cuộc đời sáng tác của mình. Tuy nhiên kể tên những nhạc sĩ và các ca khúc về Xuân trong bài viết này còn nhiều thiếu sót, mong các bạn đọc bổ túc thêm cho đầy đủ.

BaLăng
(Tài liệu trên NET)

Trời cao có mắt
 Những người có lương tâm đạo đức
 Dù thời trung cổ hay văn minh,
 Dù Á Âu hay ở quê mình,
 Cũng đều biết phân biệt thiện ác.
 Phi pháo nã vào nhà thương, rạp hát
 Hỏa tiễn bắn vào thành phố, công viên.
 Đem quân đi đánh nước có chủ quyền
 Đó là ác hay đó là thiện?
 Đức Chúa dạy "Bất cứ việc gì
 tựa như điều ác, thì phải tránh đi."
 Tôi tin tưởng Trời cao có mắt
 Sẽ cứu Ukraine thoát cảnh ai bị.
 Sẽ chấm dứt cuộc chiến tranh phi lý
 Đang phá tan một đất nước đẹp tươi.
 Đang thủ tiêu quyền sống của con người
 Máu chảy, thịt rơi, đoạn trường, thống khổ.

Vinh Hồ
 Mar, 15, 2022

Lời Chúa:
 "Bất cứ việc gì tựa như điều ác, thì phải tránh đi."
 (I Tê-sa-lô-ni-ca 5:22)

Cuộc chiến không có chính nghĩa

Phàm đem quân đánh nước người ta
 Phải nhanh như chớp chớp rề rà. (1)
 Cù cưa hàng tháng, rồi hàng tháng...
 Là điều tối kỵ của binh gia.
 Chiếu theo binh pháp đánh người ta
 Phải thiên thời, địa lợi, nhân hoà.
 Chiếm thành thì dễ, giữ không dễ
 Lòng dân oán hận sẽ tiêu ma.
 Muốn thắng phải biết mình, biết ta
 Binh lực kinh tài mạnh tối đa
 Tướng sĩ một lòng không sợ chết
 Đồng minh đông đảo khắp gần xa
 Chiếu theo cuốn Binh Pháp Tôn Tử
 Lực lượng của Pu mạnh gấp mười
 Nhưng khổ nỗi không có chính nghĩa
 Nên trước sau gì cũng "bại hư".

Vinh Hồ
 Mar, 19, 2022

(1) Trong cuốn Binh Pháp Tôn Tử có 4 chữ là:
 'Binh quý thần tốc'

ỨNG VIÊN

Trần Chính Trực

Sau một ngày làm việc bận rộn, tôi bắt đầu thấy mỏi mệt. Công việc của tôi hôm nay là tuyển nhân viên cho hãng kim hoàn lớn nhất của thành phố này. Lý do mà họ cần tuyển nhân viên gấp là vì gần đây đã xảy ra chuyện nhiều tiệm nữ trang bị ăn trộm. Gần đây nhất là vào thứ sáu tuần trước. Đồ vật bị mất trị giá rất lớn mà thủ phạm vẫn chưa tìm ra.

Thành phố này là thành phố có nhiều tiệm nữ trang nhất của tiểu bang do đó họ cần tuyển rất nhiều nhân viên an ninh để bảo vệ các cửa tiệm đó.

Ngửa người ra sau trên chiếc ghế, tôi nhắm mắt, rồi lấy hai tay xoa nhẹ vào cặp mắt mệt mỏi. Bỗng có tiếng cánh cửa đóng lại từ phía sau tòa nhà.

Mở mắt ra tôi thấy một người đàn ông đang đứng trước cửa văn phòng của tôi. Anh trạc tuổi trung niên, mái tóc đen, khuôn mặt chữ điền, thân người cân đối rắn chắc như là người năng tập thể dục hàng ngày.

“Dạ thưa bà, tôi còn kịp thời giờ để được phỏng vấn không?” anh ta nhỏ nhẹ hỏi

“Anh vào đây từ khi nào?” tôi hỏi

“Thật sự tôi không muốn làm bà sợ hãi. Dạ, tôi mới vào đây từ cửa sau của tòa nhà” anh ta trả lời. Đáng lẽ tôi phải hỏi anh ta làm cách nào mà anh ta vào được bằng cửa sau vì lúc nào nó cũng khóa chặt, nhưng vì trong người mệt mỏi quá nên tôi cũng lơ đi, chẳng để ý đến.

Tường là xong việc cho ngày hôm nay, ai dè cái cô Hương thư ký lại xếp thêm vào cái ông này. Thật là bực mình. Nhưng thôi, thêm một người nữa cũng chẳng sao. Nghĩ xong, tôi đưa tay chỉ cái ghế đằng trước: “Mời ông... ngồi.” Anh ta cúi đầu, rồi khập nhập ngồi xuống chiếc ghế phía trước.

“Dạ, dạ tôi tên Khương. Nguyễn Khương.”

Thấy vẻ khúm núm của anh ta, tôi mỉm cười trấn an: “Tôi hơi mệt một chút vì hôm nay phải phỏng vấn khá nhiều ứng viên. Nhưng ông yên chí, tôi không phải là người khó khăn đâu.”

“Dạ, không có gì. Thưa bà, tôi rất muốn công việc mà hãng của bà đang tuyển” ngưng một chút, anh ta nói tiếp giọng đầy tự tin “và tôi biết là tôi dư khả năng cho công việc đó.”

Tôi bật cười và nghĩ trong bụng. Chưa thấy ai đi xin việc mà dám tự hào đến thế. Tuy vậy tôi cũng ân cần mời: “Anh uống cà phê hay trà?”

“Dạ, xin bà cho một ly trà nóng”

“Có cần thêm đường hay sữa gì không?”

“Dạ không”

Tôi nhấn nút gọi cô thư ký đi lấy nước trà cho anh ta. Rồi tôi bắt đầu cuộc phỏng vấn.

“Vì lý do gì mà anh muốn xin công việc này?”

“Tôi tin là có thể bảo vệ cho hãng của bà. Tôi là người chuyên đi bảo vệ cho các người khác. Bà có thể hỏi những người bạn của tôi thì biết. Ngoài ra, đồng phục của tôi lúc nào cũng là màu đen. Đó cũng là một lợi điểm.”

“Tại sao ông lại nghĩ đồng phục đen là lợi điểm cho công việc?” tôi hỏi

“À, với màu đen, người ta khó có thể nhận ra tôi trong bóng đêm. Ngoài ra tôi còn là một gián điệp giỏi nữa” giọng anh ta nhỏ lại “và tôi có thể diệt hết các tội phạm hay các công ty đang cạnh tranh với công ty của bà, mà họ không hề biết” tay anh ta dơ lên, vạch một đường ngang cổ.

Mắt tôi mở lớn. “Bộ ông thật sự muốn tiêu diệt các công tư đối nghịch với chúng tôi thật sao?”

Anh ta chồm tới gần tôi và nói nhỏ: “Nếu bà muốn, tôi sẽ thi hành theo ý bà. Tôi sẽ hết lòng bảo vệ công ty và nhân viên công ty của bà bằng mọi giá” ngưng một chút anh ta nhìn thẳng vào mặt tôi giọng quả quyết: “Tôi MUỐN công việc này. Tôi có ba đứa con đang phải nuôi, không kể một đứa nữa sắp ra đời”

“Ông Khương” tôi la lớn: “chúng tôi không muốn giết một ai. Chúng tôi chỉ muốn tìm ra thủ phạm, đưa chúng ra xử trước công lý mà thôi”

“Dĩ nhiên rồi. Nhưng nói cho bà biết, trong trường hợp bà muốn mạnh tay hơn thì có tôi đây. Bảo đảm với bà là tôi có thể bắt ngờ tấn công họ một cách kín đáo, không để lại vết tích gì có thể liên lụy đến bà và công ty của bà”

Tôi phát tay “Không, không cần phải làm như thế. Nhưng thôi, ông còn gì cho tôi biết thêm về khả năng của ông không?”

Anh ta ra vẻ thất vọng nhưng cũng trả lời:

“Tôi là người rất trung thành. Trung thành là tôn chỉ của tôi. Tôi có kiếm, thật ra là hai cây kiếm”

Đến đây, tôi bỗng thấy sợ người đàn ông trước mặt. Tôi run giọng hỏi : “Ông dùng kiếm để làm gì?”

“Để bảo vệ công ty chứ để làm gì. À mà bà muốn xem không?” giọng anh ta vui lên

“Ồ không. Không đâu anh. Cám ơn anh đã có nhã ý nhưng chắc chúng ta không cần đến kiếm ngày hôm nay đâu.” tôi lấp bắp trả lời.

“Ừ, mà tôi cũng nghĩ thế” tuy nói vậy nhưng vẻ mặt anh ta có vẻ thất vọng.

Đến đây, đầu tôi rối bời.

Đến xin việc mà đem theo kiếm. Bộ anh ta muốn uy hiếp tôi sao?. Tôi không nghĩ như thế vì anh ta không có vẻ gì là dữ tợn. Anh ta ăn nói nhỏ nhẹ và lại có vẻ lịch lãm thì làm sao mà anh ta có thể làm điều gì nguy hại cho được. Nghĩ thế, tôi lại tiếp tục cuộc phỏng vấn

“Ông Khương, nay hãy nói về gia đình của ông đi. Ông có ba đứa con và một đứa sắp chào đời. Chắc vui và bận rộn lắm hả?”

“Đúng vậy. Tôi rất yêu gia đình của tôi, Các đứa nhỏ thật dễ thương”

“Vậy ông ở đâu đến?”

“Tôi là người Việt, sinh ra tại và lớn lên tại Nhật bản” Khương nhấp một hớp trà, trả lời

“Ông đã đi quá xa để xin công việc này. Chắc là công việc này thật quan trọng đối với ông?”

“Dĩ nhiên” anh ta đáp

“Ông Khương, nếu tôi mượn ông vào đội an ninh của công ty chúng tôi, liệu ông sẽ ở với chúng tôi một thời gian dài hay không?”

“Tôi sẽ trung thành và sẽ sống trong danh dự ” anh ta cúi gập người chào như một võ sĩ á châu

“Danh dự !” tôi cười lớn nhưng anh ta tỏ vẻ không vui với thái độ coi thường đó của tôi

“Vậy tôi có được nhận hay không thưa bà?” anh ta chợt hỏi

“Anh có địa chỉ hay điện thoại để chúng tôi liên lạc không?. Trên đường ra về, anh đưa cho cô thư ký nghe” tôi nói

“Tôi không có địa chỉ hay điện thoại” anh ta nói “tôi chỉ muốn biết là tôi có được nhận việc hay không mà thôi”

Nhìn anh ta, tôi ra vẻ thương hại

“Xin lỗi, chúng tôi không thể nhận ông vào công việc này được. Chúng tôi không muốn dùng đến gương giáo. Tuy vậy, tôi rất cảm kích và vẫn thắc mắc là làm cách nào mà ông vào được cửa sau của tòa nhà. Điều nay chứng tỏ ông là một người thật đặc biệt. Chúng tôi thích những cái mới lạ nơi ông”

Đến đây Khương cắt ngang : “Vậy thì chào bà. Rất hân hạnh được nói chuyện với bà”

Người đàn ông quay lưng bước ra ngoài văn phòng. Lúc đến cánh cửa lớn, anh ta quay lại , nói, giọng buồn rầu:

“Thật ra tôi là một hiệp sĩ, một samurai đang đi tìm người thầy. Tôi đã đi hàng trăm dặm tìm kiếm một người thầy để phục vụ mà chưa gặp. Tôi đã quá mệt mỏi. Tôi hy vọng là hôm nay tôi sẽ kiếm được người thầy đó. Nhưng vì bà từ chối nên tôi lại phải ra đi, phải tiếp tục phiêu du, đi kiếm cho đến khi nào gặp được người thầy sẽ chấp nhận tôi.” Ngưng một chút anh ta nói tiếp: “Nhưng trước khi tôi rời khỏi đây, tôi nghĩ là bà muốn nhìn thấy cái này” nói xong, anh ta móc trong túi quần một túi nhỏ đưa cho tôi.

Rồi anh nói tiếp : “Và xin bà nhớ kiểm chứng lại cái kho đựng văn phòng phẩm phía sau nhà” rồi anh ta biến mất sau cánh cửa.

Tôi lắc đầu. Tôi tiếc là mình đã phí thời giờ đối phó với một tên điên. Nào là gương, nào là samurai, ở thời đại này?.

Tôi bước tới cái bàn làm việc của mình, tính lấy cái áo khoác ngoài mặc vào để đi về, nhưng chợt nhớ lại cái gói mà người đàn ông kia đưa. Tính tò mò của tôi nổi lên. Tôi từ từ mở gói đồ, đổ các thứ trong gói xuống mặt bàn. Mắt tôi chợt mở to trong kinh ngạc. Trước mặt tôi là những nữ trang, các hạt kim cương, các nhẫn đắt tiền đã bị mất cắp, nay hiện ra đầy đủ .

Rồi tôi tiến đến cái kho đựng văn phòng phẩm phía sau tòa nhà. Một ngạc nhiên thứ hai đến với tôi. Trong cái kho là hai người , miệng bị dán băng keo, tay bị trói, nằm chèo queo trong góc. Đó chính là hai tên trộm mà cảnh sát đang kiếm tìm. Tôi gọi cảnh sát xông lên đường ra về.

Trên đường về, lòng tôi vừa vui vừa buồn. Vui là đã tìm ra thủ phạm trộm nữ trang, buồn là vì đã hụt mất một người nhân viên tốt vì sự **xét đoán quá vội vã** của mình.

Trần Chính Trực